

DEBRECZENI UJSÁG

HADUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÓRA 2,40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P.
EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 F

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HG.
UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH-U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON: 21-41.

Debrecen, 1933. május 28.

Vasárnap

XXXVII. évfolyam 120. szám

Magyar fájdalom

Írta: vitéz Bessenyei Lajos dr.

A magyar fájdalom azonos a magyar igazsággal. Ha rászolgáltunk volna a trianoni elítélésünkre, ha a háborút mi idéztük volna fel és azt hódítási vágyból folytattuk volna összeomlásunkig, akkor talán jogos és megokolt lehetett volna feldaraboltságunk, ekkor méltán ilhettek volna kegyetlenül törvényt felettünk. De mi csak védekezünk, azt az önvédelmet gyakoroltuk adáz és vérszomjas ellenségeinkkel szemben, ami a leggyengébb élőlénynek is meg van adva a maga módja szerint a természet egész világában. Ha ez önmagunkat mentő küzdelemben az ősi vitézség csodákat művelt, azt nem lehet rovásunkra írni, vagy csak gyávaságból lehet kifogásolni. Tehát szörnyű igazságtalanságot követtek el rajtunk a világ hatalmasai, ami szükségyszerűleg szörnyű fájdalmakat is okoz nekünk, akár itt lakunk e csonk hazában, akár odaát rabszolgáskodnak véreink a megszállott és elrablott területeken. Az igazságtalanság és a fájdalom pedig nem lehet örökös: mind a kettőt meg kell gyógyítani. Ez a természet rendje. Ha nem előbb, de utóbb. De egyszer kell. Ezért a mai magyar fájdalom annyi, mint az előző magyar igazság.

De a magyar fájdalom azonos a magyar élettel is. Lapozzuk végig az ezeréves történelmünket és majdnem minden oldalon újabb és újabb szenvedésekkel találkozunk. Az olyan megpróbáltatások pedig, mint a tatárjárás, a török rabiga, a Bach-korszak, Trianon, meghaladják a más népek életében szokásos és előforduló esapásokat: ezek biblikus kálváriafarások keresztrefeszítéssel végződöttek. Az a nemzet, mely ilyen megpróbáltatásokat kibír és ismét nekilendül, valóban választott nép, nemes küldetésű és kiváltságos elhivatású hordozója. A mi történelmünk egy hullámvonal, melyben a szenvedések poklai hosszan elnyúló és mélybe zuhanó völgyek, ellenben a boldogulások, virágzások hegyei törpe magasztalok rövidke átjáróira kigömbölyítve. A szakadatlanul megújuló véres tragédiák egész sorozata döbbeneti rémülettel történelmünk folyamán az embert, mikor végigtántorog emberirtásokon, égő romokon, verpadók és akasztófaik tömegén, hullamezőkön. Bizony, a magyar nemzet története, élete annyi, mint a magyar fájdalom folyamata, története.

Végül a magyar fájdalom azonos a magyar jövőendő utjával. Nekünk Golgotákat kell egymás után megmásznunk, egyikről le, a másikra fel. Így tisztulnak a kőnyek áriában és az onló vér patakjában, így edződünk nemes, kemény acéllá a gyermekem tüzeiben, a kínok lobogó koldójában. Nekünk nem lehet reménykednünk hosszas boldog esztendő-

ben, mi csak könyöröghetünk a „vig esztendőkért” az Istenhez, mert azok, ha olykor-olykor be is köszöntenek hozzánk, állandó lakozást nálunk nem vesznek. Mi, mint ábrándos, bohó gyermek szaladhatunk inuakszakadtág, szívünk végső dobbanásáig a szívárványhid felé, de azt elérni nem fogjuk soha. És azért mégsem szabad csüggednünk, mert ez a magyar sors, ez a sirva vigadás, ez az örök fájdalom. A magyar fájdalom annyi, mint a magyar élet utja.

Halljátok-e, amint az égi szózat száll felénk: „Ién vagyok az igazság, az élet és az út”. Én, a töviskoronás, megvesszőzött, felkészített Krisztus, aki azonban legyőztem a halált, a koporsó hatalmát és fülkáját és a sírből feltámadtam. A magyar fájdalom is igazság, élet és út. A magyar nemzetet nem lehet megölni, sírba temetni, végleg elpusztítani, vak, mérhetlen fájdalomokon keresztül engedni oda az igazság kapuihoz, a szabad életre, a boldogság útjára.

Hitler elkoboztatta a német kommunisák minden vagyonát

Berlin, május 27.
A minisztertanács pénteki ülésén fontos döntések történtek. A minisztertanácsban számolt be Schacht dr. birodalmi bankelnök washingtoni és londoni utjáról és Roosevelt elnökkel, továbbá az amerikai és angol bankárokkal folytatott tárgyalásairól. Ezután a minisztertanács rendelték egész sorát fogadta el. Így egy rendeletet, amellynek értelmében a

német kommunista párt minden vagyonát elkobozzák.
Ezt a rendeletet azzal indokolják, hogy a kommunista párt tevékenységéről megállapították, hogy az hazárdulás. Egy másik rendelet az autómobiljáról megváltásáról intézkedik. A minisztertanács végül azt is elhatározta, hogy a német tengerhajózás támogatására huszmillió márkát borsótanak rendelkezésre.

Juniusra felfüggeszti a kormány a tisztviselői kinevezési tilalmat

Budapest, május 27.
A Gömbös kormány a tegnapi minisztertanácsban elhatározta a kinevezési tilalmat átmeneti felfüggesztését.
A kiadandó rendelet értelmében június hónapra a tisztviselők kinevezési és előléptetési tilalmát felfüggesztik. Egy ízben való kinevezést, vagy előléptetést tesz csak lehetővé a kormányrendelet. Részletes utasításokat tartalmaz a rendelet a kezdő állások betölté-

sére, valamint a címadományozásokra vonatkozólag is. Ahol a tisztviselők létszáma nagyobb, mint a normálstátus, ott természetesen kinevezés vagy előléptetés most sem lesz lehetséges. Ahol azonban a tisztviselői létszám a normálstátusnál kevesebb, ott az üres állásokat mindenütt be fogják tölteni. Júniusra természetesen ismét érvényben lesz a kinevezési tilalom.

Magyarország a katonai és tengerészeti aviatika, valamint a légi bombázás teljes eltörlését követelte Genfben

Genf, május 27.
Táncos Gábor laboratóriumi és kísérleti értékelési főbizottságának szombat délelőtti ülésén az angol javaslatához a következő módosító indítvány nyújtotta be:
„A magas szerződő felek elfogadják a katonai és tengerészeti aviatika, valamint a légi bombázás teljes eltörlését.
Az összes katonai és tengerészeti repülőgépeket megsemmisítik a szerződés életbelépését követő 12 hónapon belül.”
A módosító javaslatot a magyar delegátus részletesen megindokolta. Magyarországi szempontjából Magyarország ugyanis légügyi téren le van szerelve és így rendkívül mértékben ki van téve légi támadásoknak a légügyi flotta a maga teljes egészében az a fegyvernem, amely az összes fegyvernemek közül a legtama-

dóbb jellegű, az a fegyvernem, amely a tulajdonképpeni honvédelmet legkönnyebben megsemmisítheti és amely
a) a polgári lakosságot amely légvédelem nélkül áll, biztos halálnak teszi ki;
b) amely az ország fővárosát és iparait a teljes megsemmisítéssel fenyegeti; tekintettel arra, hogy ezek csak néhány kilométernyire fekszenek a határtól;
c) amely azt eredményezi, hogy az egész közlekedési hálózatot bármely megnövekedés hirtelen megakadályozhatja.
A magyar bizottság javaslatához az osztrák delegáció is csatlakozott, a német megbízott ugyanazt az álláspontot foglalta el és a maga részéről is részletesen megindokolta. Utána a spanyol delegátus szólalt fel és kijelentette, hogy osztja az osztrák, német és magyar felszólalók álláspontját.

A belgrádi uton

(egy) Nem szükséges magyarázgatni, hogy mért kínos látvány minden jóérzésű ember számára, amikor a szegény megvert kutya a gazdája korbácsos kezét eszokolgatja. Ha pedig ezt ember teszi rajta kegyetlenkedő embertársával szemben, egyenesen elviselhetetlen látvány.
Ugyanebből az okból volna szinte már felordítani kedvünk, amikor nap mint nap magyarokat láthatunk hozzánk leereszkedő előkelő francia idegenek előtt hajbókolni és nekik egy kevés francia szimpátiáért tömjéneznii.

Már a háború előtt is teljességgel indokolatlan volt az a vereitkezés frankománia, amellyel a magyar művelt középosztály egyrésze Páris szoknyája után futott: a Trianon óta szerzett tapasztalatok birtokában pedig egyenesen visszatartó perversitás.

Ezt a vak szerelmet a francia diva ezeréves vívódásunk alatt nagyritkán egy kacér mosollyal jutalmazta talán, de épen legnagyobb nemzeti válságaink közepette gyogyító testvéri hozzájárulással soha.

Nem panaszképpen mondiuk ezt el, csak az igazság kedvéért. Utóvégre a kis Buda olyan távol esik a nagy Párisról, hogy meg lehet érteni, ha innen mindig látjuk azt, de onnan minket csak nagy jóakarattal lehetett volna szemmel tartani. A jóakaratot, a szerelmet pedig erőltetni a történelmi szférában sem lehet.

De azt már nem lehet megérteni, nem lehet megszokni és nem lehet soha többé elfelejteni, amit boldogtalan nemzetünknek egyénenként és összességében egy fél emberöltő óta a francia gőg és önzés miatt kell elszenvednie. Mert azt ma már a gyermekekkel sem lehet elintézni, hogy a világ eszesára szökken Franciaország csak a kisantant nyomásának engedve tanúsít minden magyar fair-szóval szemben olyan süket kegyetlenséget, aminek páriát csak az ókori Kelet rabszolga népeinek történetében lehetne felalálni. Eppen fordítva áll a dolog, jó szomszédaink nem épen kedvük ellenére vállalják ugyan a trianoni guta körül a rab-szolgahajesárok szerepét, de hát el lehet-e csak képzelni is olyat, hogy ez a párisi fáraó magas teitsége ellenére folyik így már második évtizede. Bizony, minden szép diplomati-kus hazugság ellenében az a rideg való, hogy a cseh, oláh, szerb düh csak korbács, amelyet azonban a bálványozott francia demokrácia, humanizmus és finomság esattogtat faradhatatlanul elesigázott, rongy, gírlés vállalunkon.

És mi még ma is eszokolgatjuk azt a korbácsoló kezét, amely pedig csak a mi reáduló langyos vérinktől és forró könnyeinktől olyan finom és puha. De ez még csak hagylán! Ha visszatartó perversitás is, az igazlátó jó Isten előtt még lehet rá ment-

Igen gyakran életmentő
Egy jó és gyors hashajtó,
Az Igmándi keserűvíz
Mindig biztosan ható

ségünk. Mint ahogy bizonyosan volt azoknak a halálra gyötört mártíroknak is, akik közül nem egy a kín örületében áldotta és magasztalta az ő hóhérvát és csókolgatta köntösének szegélyét.

Hanem van a francia bálványimádásnak utabban egy olyan vadhajtása is, amelyet ha gyökerestől ki nem irtunk, rövidesen a becsületünket s ezzel az élethez való utolsó jogunkat emészti fel. Mert nyilván nem egyébrét, mint a francia kegyhajhászás célgondolatával történni az is, hogy egyes magánpolitikusaink időszériúnek vélik volt nagy szövetségünket, a kül- és belpolitikai viszonylatban egyaránt szabadságharcát vívó birodalmi németiséget bírálgatni, megítélni, sőt meg is tagadni. Nem a Bleyer-ügy aktualitása mondatja ezt velünk. Ebből a pro és contra ielen-téketlen incidenstől függetlenül szilárdan áll az a kurjózum-számba menő történelmi tény, hogy a német beavatkozási kísérletek nyolcszáz éve lezárult korszaka óta nekünk magával a fősomszédos nagy néppel lelki sebeket hagyó vitánk sohasem volt. Sőt! Legjobbainknak a német egyetemi városkákban töltött legszebb ifjusága valóságos virágfüzérrel kötögette oda századokon át a magyar szellemvilágot a német tüzhelyhez és a sorsközösségnek azt az érzetét, amely ilyen természetesen, tiszta forrásokból és nem diplomáciai mesterkedés eredményeként szivódott fel a két nemzet vérebe, épen a reápolitika szent nevében volna vétkes korlátoltság kockára vetni az ezereves tapasztalás szerint sohasem realizálható francia szimpátia reményeire.

De ez inkább csak a politikai, tehát a kevésbé érzékeny oldala a dolognak. Van azonban ennek a kérdésnek egy figyelmen kívül nem hagyható erkölcsi postulatuma is számunkra és abban, mint minden erkölcsi kérdésben, csak egyetlen utia van az igazságnak: a becsület.

Az érdekelt politikus urak is bizonyára nagyon jól emlékeznek még arra (hisz ártatlanságunk tudatában is mindhalálig ég az arcunk amiatt a szegénytől), hogy amikor Mackensen német generális az összeomlás után rendezett hadserege élén az eláh frontól Budapesten át hazavonulóban volt, felajánlotta Károlyi Mihálynak, hogy kimegy a magyar határokra és addig nem is mozdul el onnan, amíg mi össze nem szedjük magunkat és át nem vesszük tőlük a Kárpátok őrzését. Mi természetesebb, mint hogy Károlyiék elutasították — nemcsak a Mackensen kezét, hanem azzal együtt az irgalmas jó Isten utóliára felénk nyújtott segítő jobbát is és a diadalkoszorus hadastyánt internálták. Azt gondolták a nyomorultak, hogy ez a minden képeletet tulszárnyaló becsületesség épen elég lesz végre felénk fordítani Páris reszketve sóvárgott tekintetét.

Nem is esalódtak Mert ilyen szellemi antantbarát-politikájuknak tulajdonítható főként, hogy amikor a nemzet képviselőiben a belgrádi francia parancsnok előtt a jutalmat felmarkolni megjelentek, a francia korbács olyan szegénybélyeget mart

az arcukba, aminek a nyomát az ártatlanul megalázott magyarság lelke talán sohasem lesz képes többé kiforrani.

Jól jegyezzék meg tehát mindazok, akik ma ismét a belgrádi uton akarják utolérni a párisi diva robozó autóját, hogy ha a francia engesztelhetetlen és kegyetlen nép is, de nem becsületlen nép és olyan szolgálatok-

To Mr. Llewellyn Jones

Dear Sir:

Having been greeted by the officials of the City of Debrecen be it permitted to me to welcome you most heartily in the name of those many ill-fortunate Hungarians, who lost their homes, their hopes and their faith in human justice.

This group of men and women in whose name I have the honour to address you now is the miserable amongst the miserables. You may find them in every town in Hungary. Some of them became even prominent in social or official life some of them became successful in business or otherwise, but whatever their fate turned out to be, you will see them walking with their heads bowed, with shoulders bent as if they would carry the weight of the Universe.

Now what is the matter with this people, you would ask undoubtedly, seeing them?

The answer is easy.

We are this group, we who have been chased out, driven out from our homes, from our cities and small, — but for us always dear, — villages, where our cradle was rocked by the hands of our mother; we are those, who have been turned over to people way below of our standard without being asked, just like an Australian cattle breeder turns over his beasts on the market to a purchaser. We are those, who could not and would not change our hearts and therefore we had been forced to emigrate and to leave our old homes just because we

Ma vasárnap és hétfőn féláru szelvényes előadások mindkét színházban

VIGSZINHÁZBAN
 Liane Haid és Szőke Szakáll
 főszereplésével a szezon legjobb
 zenés vígjátéka —
 „CSABITSON EL KEREM”
 HIRADÓK.

Előadások kezdete: 3—5—7—9 órákor.

és URÁNIÁBAN
 „Z U N G U”
 A titokzatos dzsungel réme.
 Dráma két részben 14 felvonásban.
 I. rész: A Dzsungel fejedelme.
 II. rész: A fogoly.
 HIRADÓK.

DEBRECENI UJSÁG
 SZELVÉNY
 FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít
 egy személy részére
 a Vigszínház vagy Uránia
 május 28. és 29-iki bármely előadására

DEBRECENI UJSÁG
 SZELVÉNY
 FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít
 egy személy részére
 a Vigszínház vagy Uránia
 május 28. és 29-iki bármely előadására

kal, amelyek a becsület magyar, de úgy látszik, francia értelmezéséhez sem illenek, csak újabb korbácsütést érdemelhetnek ki tőle — a nemzet arcára.

ezután a legnagyobb alaposággal és őszinte meleg érdeklődéssel járta be az egész iskolát. Dr. Csicsákné és Kurdy Magda óráin végighallgatta a növendékek precíz és értelmes feleleteit, majd Lakatos István fiu növendékei rendeztek előtte valóságos kis vizsgát, amelyen szintén alapos tudásról tettek bizonyosságot.

Közben Kurdy Sándor igazgató elmondotta, hogy az iskolának 706 növendéke van, akik nagyobb részt a szegény lakosság gyermekei közül kerülnek ki. Itt azonban megtanulják azokat az ismereteket, amelyek az életre, munkára készítik fel őket. A leányok a háztartásban, kertészetben, szabás-varrásban nvernek alapos kiképzést, a fiukat kertészetre, szőlő művelésre, állattenyésztésre és a gazdaság minden ágára képezik ki.

Gyönyörködve szemlélte meg a főispánné a leány hallgatók által készített remek befőtteket és különösen sokáig időzött Léway Irén tanítónő termében, a felhőtlen szabás-varrás és kézimunka tanfolyamán, ahol Nagy Margit okleveles gazda virágoskört adott át a főispánnéknak. A szakértő alaposággal, hozzáértéssel és egy művész-asszony éles szemével, finomult ízlésével szemlélte végig és bírálta meg a szebbnél-szebb kézimunkákat.

Kilátogatót ezután az iskola kertészetébe, ahol megtekintette a gazdálkodás minden ágára kiterjedő gyakorlati munkát, amelyet Tihanyi István fia és Péterffy Katalin s Nagy Mária leány növendékei mutattak be előtte.

Bucsuzáskor a főispánné legteljesebb elismerését és meglepedését fejezte ki Kurdy Sándor igazgatónak, kijelentve, hogy az iskola valóban hasznos és a magyar népnevelés szempontjából megbecsülhetetlen értékű munkát végez.

Báró Vay Lászlóné meglátogatta a második számú gazdasági népiskolát

Gyönyörű munka folyik az iskola telepén — A főispánné legteljesebb elismeréssel nyilatkozott a látottakról

Báró Vay László főispán minden szép és jó iránt érdeklődő felesége, nemcsak a jótékonyság terén végez megfeszített és csodálatraméltó munkát, hanem állandóan kapcsolatot tart fent minden intézménnyel, egyesülettel, amelynek a magyar jövő jövőtövébbéjében bármilyen szerepe van. Meleg érdeklődéssel kísért minden helyet, ahol becsületessé, jó munka folyik. Ennek dokumentuma volt az az érdekes látogatás is, amelyet szombaton délelőtt a II. számú gazdasági népiskolában tett a főispánné. Meglátogatta ezt az intézményt, ahol a leghasznosabb ismereteket, magára az életre képezik ki a magyar fiukat és leányokat, legtöbbször azoknak a

szegény magyar családoknak gyermekeit, akiknek az áldott magyar földön kell majd megélni. A főispánné különben is meleg szálak fűzték ehhez az iskolához, mert a téli inszpekció során az iskola növendékei önkéntesen vállalták száz szegény gyermek ruhájának elkészítését és a feladatot két nap alatt, bravuros gyorsasággal és tökéletesen meg is oldották.

Délelőtt fél 11 órákor érkezett meg báró Vay Lászlóné az iskolához, a melynek kapujában Kurdy Sándor, az intézmény kiváló és nagy tudású igazgatója fogadta. Az előcsarnokban egy kis leány virágoskört nyújtott át a főispán feleségének, aki

A Takarékoság keresked. R. T.

könyvecskéjével vásárlókat

Oriási választékkal,

Rendkívül olcsó árakkal,

A legelőnyösebb kiszolgálással

Várjuk

nagy Pünkösdi vásárunkon

A „Takarékosság” kötelékébe tartozó cégek.

„Sólyom” cipőt pünkösdre.
Leszállított olcsó
gyári reklám árak.

Közvetlen a gyártól a vevőnek. Piac u. 34. Tel. 3-43.

Női boeskor . . . . . **1.80 P**
Női kézzel varrott divat szandál . . . . . **7.80 P**
Női fehér és színes divat cipők **9.80, 11.80, 12.80, 13.80**
Férfi kézzel varrott szandál . . . . . **9.80 P**
Férfi fekete és barna divat regatták **12.80, 14.80, 16.80**

A világgazdasági konferencia nem sikerülhet a revízió megoldása nélkül

Llewellyn Jones hatatmas beszédet mondott a Déri muzeumban a magyar békerevizio problémájáról — A kisantant mesterkedése ellenére sikerülni fog a négyhatalmi egyezség

A magyar igazság legszámottevőbb külföldi szószólója, Fred Llewellyn Jones volt angol miniszter, az angol parlament középeurópai bizottságának elnöke szombaton délelőtt érkezett Debrecenbe, hogy magyarországi tanulmányútja során a keletmagyarországi állapotokkal is szemtől-szembe megismerkedhessen.

Az előkelő vendég fogadására az állomás elsőoszályán várótermében megjelentek: dr. Vásáry István polgármester, dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár, a Revíziós Liga és Ker. Nemzeti Liga debreceni elnöke, dr. Udvardy Miklós, a Revíziós Liga orsz. igazgatója, dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes, dr. Benkő Géza vármegyei főügyész, dr. Tankó Béla, dr. Erdős Károly egyetemi tanárok, dr. Vitéz Bessenyei Lajos ref. főgimnázium igazgató, Harsányi Gusztáv, Czipott György ny. kuriai bírák, dr. Versényi Tibor kincstári főtanácsos, vezérigazgató, dr. Tervey Tamás, dr. Nagy István ügyvédek, Welsh Tamás egyetemi angol lektor és mások. Küldöttségileg képviseltette magát a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, amelyet dr. Láboss Béláné társelnök, özy, Kárpáthy Józsefné és Riekl Antalné vezettek. Megjelentek a „Turul” Bajtársi Szövetség képviselői, továbbá a 172. számú „Erdő” eserkézecsapat, amely a gyorsvonat érkezésekor sorfalat állott a vendég tiszteltére.

Fred Llewellyn Jones, báró Forster Pál rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter és báró Forster Pálné társaságában érkezett Debrecenbe. Az első osztályú fülke aitaiban dr. Udvardy Miklós és dr. Székely Ferenc állomásfőnök fogadták, majd a nagy magyarbarát államférfin az első osztályú váróterembe lépett, ahol lelkes élieszés fogadta. Itt elsőnek dr. Vásáry István polgármester üdvözölte rövid angol nyelvű beszédével, majd dr. Haendel Vilmos professzor, a Revíziós Liga elnöke francia nyelven mondott frappáns erejű üdvözlő szavakat. A MANSZ esokát Riekl Antalné nyújtotta át angol szavak kíséretében s ugyancsak angolul fejezte ki a Tisza-egyetem üdvözlését; dr. Tankó Béla egyetemi tanár. Ezután Fred Llewellyn Jones rövid beszédében megköszönte az iránta megnyilatkozott bizalmat s hangsúlyozta, hogy a magyar igazság eljövetele már utban van.

Llewellyn ünneplése az egyetemen

Llewellyn Jones és kísérte ezután autókön az Arany Bikába vonult, ahol szűkkörű ebéd volt. Az angol képviselő délután 3 órakor megjelentette a várost, a nagyérdemi fírdót s a köztemetőt, majd a klinikai telepre s a központi egyetemre ment, ahol dr. Ragonfalvi Kiss István rector magnificus vezetésével az egyetemi tanács és tanári kar fogadta. A Bajtársi egyesületek vezéreinek élén

Tóth Tihamér kerületi vezér üdvözölte a vendégeket, míg az ifjúság egyik szószólója angol nyelven mondott hatásos köszöntőt. Llewellyn válaszáat dr. Tankó Béla professzor tolmácsolta az ifjúságnak, amely lelkes ünneplésben részesítette a kiváló külföldi politikust.

Revíziós demonstráció a Déri muzeumban

Este hat órakor a Déri-muzeum dísztermében tartott előadást Llewellyn Jones. Ez az előadás hatalmas revíziós demonstrációt szüleztett ki, amelyen részt vettek Debrecen város társadalmának összes számottevő előkelőségei. Megjelent báró Vay László főispán, dr. Vásáry István polgármester, Rásó István alispán. Ott láttuk az egyetem tanárait, a honvédtisztakar tagjait, a hivatalok, egyesületek, intézmények vezetőit. Az előkelő angol vendég meghallgatására összegyűltek azonban a legegys-

szűbb emberek is. A Déri-muzeum dísztermét zsúfolásig megtöltötte a közönség. A folyosókon hatalmas tömegek szorongtak és százkra ment azoknak száma, akiknek már nem jutott hely.

Az előadást dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár a Revíziós Liga elnöke magas röptű szavai vezették be. Megemlítette, hogy Llewellyn alig érkezett meg Debrecenbe, első dolga volt, hogy virágcsokrot vásároljon és azt elhelyezze Kossuth Lajos szobrára.

Panama ing
3⁸⁰
ASZMANNAL

Minden angol érzi, hogy a trianoni helyzetet változtatni kell

Viharos lelkesedés és taps fogadta ezután a szőlőra emelkedő angol képviselőt, akiknek szavait báró Forster Pál meghatalmazott miniszter, rendkívüli követ tolmácsolta. Hangoztatta, hogy Fred Llewellyn Jones az angol képviselőházban folytonosan hangzatja a magyarságot ért igazságtalanságokat.

Fred Llewellyn Jones beszéde elején Kossuth Lajosról emlékezett meg, aki angliai tartózkodása idején vendége volt Llewellyn édesapjának. Kijelentette, hogy Kossuth Lajos az emberiség egyik legnagyobb elméje volt s neve még ma is a tisztá, nemcsak értelemben vett liberalizmus fogalmát jelenti Angliában.

Nagy-britanniában, mondotta ezután, — ma már mindenki meg van győződve a békeszerződésnek igazságtalanságairól, ha egyelőre nem is meri bevallani ezt. Mióta Pécs közelében látta a trianoni határt látta, hogy a békeszerződések nemesak igazságtalanok, hanem ostobák is. Ma már mind jobban terjed az a meggyőződés, hogy a béke igazságtalansága kihatással van az egész világra.

— Boesásanak meg a magyarok azért, — mondotta, — hogy Angliában nem eszméltek rá erre közvetlenül a háború után. Most kezdenek rájönni Angliában, Amerikában egyaránt, hogy a nemzetek nem izolálhatják magukat. Ha a kontinensen vagy Közép-Európában bá val azt megérik Angliában és a dominionokon is. Így aztán minden angol érzi, hogy ezen a helyzeten változtatni kell. Épp ezért ő és barátai mindent el fognak követni, hogy megszüntessék azokat az igazságtalanságokat, amelyeket a rossz békeszerződések zúdítottak Európára.

A magyarság jövőjét biztatónak látja, mert látogatása során meggyőződött róla, hogy itt az iskolákban is a fiatalság lelkebe bleviszik a régi haza emlékeit. Nagy elismeréssel említette ezután, hogy a magyar közvélemény és a magyar hivatalos körök nem háborúval, hanem egyedül csak békés eszközökkel akariák elérni az igazságtalanságok jóvátételét. Amikor már Angliában és Amerikában mindenki számolt egy új világháború lehetőségével, nagy mértékben megnyugtatólag hatott a kedélyekre a magyar és később a német kormány határozott, békés szándéku nyilatkozata.

Nem sokat ér a híres 19-ik szakasz

Azt fejtette elztán, hogy a népszövetségi páksám híres 19-ik szakasza nem sokat ér, mert az alkalmazhatatlanná vált szerződések revíziójához egyhangu határozatot követel. Lord Robert Cecil már annak idején olyan értelmű fogalmazást ajánlott, hogy a Népszövetség vegye le a kezét és vonja meg támogatását minden olyan nemzetől, amely a Népszövetség szellemével ellentétes eszelekedetekre ragadhatja magát. — Millerand határozottan kijelentette a trianoni békehez csatolt kísérő leveleiben, hogy később Magyarország-nak joga lesz határkiigazításokra és revízióra.

Sajnos, ebből semmi sem következett be. Ezért lassu munkával igyekezni kell felvilágosítani az angol publikumot, hogy azután határozott lépéseket telessünk előre a revízió felé.

Meg fog születni egy békésebb európai szellem

Megemlékezett azokról a nagy nehézségekről, amelyeket a kisantant megerősödése és új hatalmi organizációja jelent. A kisantant új szervezetsége határozottan magyar ellenes és a franciák által sugalmazott. Ezzel szemben örömmel lehet konstatálni, hogy Anglia és Olaszország minisztereinekemek fíradozása nyomán a négyhatalmi konferencia megvalósulhat. Ha a semleges angol és francia égisz alatt Németország és Franciaország tanácskozására ilnek össze, meg fog születni egy békés európai szellem és lehetővé válik az élelbe válogatott fontos kérdések tárgyilagos érintése. ehhez azonban megteremteni egy ilyen békés együttműködést akkor, mikor olyan beszédek hangzanak el, mint legutóbb is Benes eseli külügyminiszteré, aki mereven szembe helyezkedett a revízióval.

Az angolok világgá kiáltják Magyarországot feltámasztásába vetett hitüket

Az ilyen megnyilatkozásokkal szemben a világ népeinek be kell látni, hogy a leszerelés megoldása és a világgazdasági konferencia megemléke nem sikerülhet addig, amíg ezeket a problémákat össze nem kapcsolják a revízió kérdéssel.

Beszédét Kossuth Lajosnak az Irátnám az emigrációból című munkájához írt bevezetéséhez írott szavaival fejezte be. A magyar kérdés azon problémák közé tartozik, — mondotta Kossuth szavaival, — amelyek ogikus megoldása várható a történelmi folyamán, azon igazság alapján, amelynek örök törvényei kormányozzák a világ egyetemet. Az angolok feladta — mondja Kossuth Lajos, — hogy világgá kiáltják Magyarországot feltámasztásába vetett megintzhatatlan hitüket, úgy hogy minden nemzet meggyőződjék a magyar igazságról és ennek alapján megadja azt, ami a magyar nemzetet megilleti.

Végezetül magyar nyelven mondotta el a Nemzeti Hísekegyet. A közönség percekig tartó viharos tapsal köszönte meg a magyar ba-

Csinosak,
Szépek,
Izlésések,
Lakását emelők,
Legolesőbb-
Árbaniaik, első-
Rendű kivitelűek
a közismert
„METEOR”
Csillárok
1 lángu ampolna P 7'30
4 lángu moder csillár P 11'—
Kedvező részletfizetési feltételek.
Árj gyzék ingyen!
Piac u. 9. Bika mellett.

Nagy pünkösdi vásár virágvásárban
 25, 50, 75, 100 filléres egységárakon
 színes virágcserepekben — kertigolyókban.
Csillárok
 mélyen leszállított árban, nagy választékban.
Takarékossági könyvre készpénzáron vásárolható!
Debreceni Üvegkereskedelmi Részvénytársaság
 Telefon; 11-75. Rózsa u. 2. Telefon; 16-03.

rát angol képviselő lélekemelő előadását, amelyért dr. Haendel Vilmos mondott köszönetet. Fred Llewellyn Jones ezután megtekintette a Dérimuzeumot, majd este kilenc órakor az Arany Bikában részt vett azon a társas vacsorán, amelyet a Revíziós Liga rendezett tiszteletére. A társas vacsorán dr. Haendel Vilmos angol

nyelven, dr. Benkő Géza magyarul üdvözölte Llewellyn Jonest, aki lelkes szavakkal köszönte meg az ünnepelést. A vacsorán megjelent báró Vay László főispán feleségével és Vargha Elmér helyettes polgármester feleségével. Az angol politikust a bankett résztvevői meleg ünnepségekben részesítették.

A hősök mai emlékűnepe

Debrecen város hazafias közönsége ma délelőtt 11 órakor a Magoss György téren méltó keretek között tartja meg a Hősök emlékűnepeát. A már közölt programmal. Az emlékűnnepe első része a hősök emléktábláinak, második része a „Magyar Fájdalom” szobránál fog lefolyni.

Enek keretében történik meg a Rothermere lord által Debrecennek ajándékozott szobor leleplezése és a hadirokkant jelvények kiosztása is.

A „Magyar Fájdalom” szobrát a kormány nevében báró Vay László főispán koszorúzza meg. Megkoszorúzására jelentkeztek: A képviselőház, 6-ik honvéd vegyesdandár parancsnokság, Revíziós Liga, MÁV műhely, HONSZ és a MANSZ is. A Tisza István tudományegyetem, Debrecen sz. kir. város testnevelési vezetősége, Haidúvármegye, az Ügyvédi Kamara, a Kálvinisták Tempomegyesülete, Szent Erzsébet Nőegylet és számos hazafias társadalmi egyesület.

A rendezőség kéri a hatszázok és társadalmi testületek kiküldöttjeit. — hogy fenntartott helyeiket (a szobor körüli körönd északi oldalán) tízenegy óra előtt egy negyedórával el-

foglalni sziveskedjenek. A Városi Dalárda és Vitézi Énekkar a körönd déli oldalán, a koszorút elhelyezők a szoborral szemközt, a szópoki emelvényről jobbra helyezkednek el. Nagyon kívánatos, hogy az ünnepség megkezdése előtt egy negyedórával szintén helyükön legyenek.

Az ifjúsági alakulatok a Petőfi tőről a Magoss György térre impozáns felvonulást rendeznek, amelyben a tanintézetek és testületek igen nagy számban vesznek részt.

Kegyeletes ünnepségeket rendeznek a mai nap folyamán az összes iskolák és egyesületek is.

A teológus hősi halottak emléktábláját ma 10 órakor koszorúzza meg a Boesky B. E.

A teológusok „Boesky” B. E. az elmúlt év hősök vasárnapján alakulása után megkoszorúzza a hadbavonult 40 teológus és hősi halált halt 10 teológus emléktábláját. Az idén szintén a hősök vasárnapján ma délelőtt 10 órakor koszorúzza meg a díszterem külső falán lévő teológus emléktáblát. Az emlékmű megkoszorúzását után Istentiszteletre vonult a magisterrel az élén.

Zsufolt ház volt az új nagyerdei Vigadó premierjén

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
 Debrecen város a kulturális fellendés terén az utóbbi időkben hatalmas lépésekkel haladt előre. Az ipari, kereskedelmi és egyéb viszonylatokban olyan haladást lehet tapasztalni Debrecenben, amelyhez hasonlóra alig van példa a csonka országban. Debrecen városa már eddig is ismert volt speciális nevezetességeiről s ezekhez csak hozzájárul a nagyerdei Vigadó, amely mostani formájában a fővárosi hasonló szórakozó helyek nivóját is felülmúlta.

A nagyerdei Vigadót most az Arany Bika részvénytársaság lyaltotta meg világvárosias formában. Nagy érdeme van ebben Sajtó István debreceni műépítésznek, akinek kitűnő tervei szerint készült el a modern debreceni nagyerdei Vigadó. A külső, pompával fedett terasz a teljes kényelmet biztosítja a vendégeknek: bent magyar stílusú étteremben érzi magát otthon a közönség, míg a belső teraszon a modern stílusban kiképzett páholyok előtt hármass világitású reflektorok vetítik a fényt a táncoló párokra.
 A nagyerdei Vigadónak, amelynek

újleépítője az Arany Bika részvénytársaság, ügyvezetője pedig az előzékenységről közismert vitéz Felér István igazgató, tegnap szombaton este volt a bemutatkozása. Az állandó eső ellenére is zsufoltság megtelték a Vigadó termek s a közönség sorában megjelentek a polgári és katonai előkelőségek is. Ott volt báró Vay László főispán feleségével, dr. Vásáry István polgármester, Palló János tábormeg, dr. Milleker Rezső, Huss Richard, T. Legdy Róthl Károly egyetemi tanár, Zöld József tb. plgármester helyettes főegyző, dr. Veress Géza, dr. Balla Bertalan városi tanácsnok, valamint igen nagy számban a város előkelőségei közül.

A vendégereget Magyar Imre és zenekara a késő éjszakai órákig tartó művészi zenével szórakoztatta. — Megemlékezésre méltó a figyelmes, előzékeny és pontos kiszolgálás. Külön ki kell emelnünk, hogy a Vigadó vezetősége minden áldozatra készen a közönség érdekében melegsítő takarókat is szerzett be, amelyeket az esti órákban bárki igénybe vehet. Ami pedig a konyhát illeti, annak jellem-

Konyári Sóstó fürdő megnyill. Gyógyfürdő, gőzfürdő, strandfürdő, Gyermeknyaraltatás. — Napi teljes puzio 3 4 P.-lól

zésére elegendő annyit megemlíteni, hogy a szombati nagyszerű premien mindenki elragadtatással nyilatkozott az izletes ételekről.

Ma délben érkezik meg Rómából dr. Lindenberger János apostoli kormányzó

A katolikus hívek ünnepélyesen fogadják a vasutnál

Dr. Lindenberger János apostoli kormányzó két hetes római záródokutájáról ma délben tér haza s ezt az alkalmat megragadják a debreceni katolikusok, hogy ünnepélyesen fogadják a pápától hívei körébe érkező főpásztort.

A vonat délben 11 óra 56 perckor érkezik meg a vasútállomásra s az elsőosztályú váróteremben várja meg az apostoli kormányzó jövetelét az egyháztanács, az egyházközségi képviselőtestületi tagok, valamint az egyes hitbuzgalmi alakulatok 3-3 tagu küldöttsége. Mivel Lindenberger érkezésének pontos ideje ugyszólván az utolsó órákig bizonytalan volt, az érdekelteket írásban nem értesíthették a főpásztor fogadásáról, épen azért ezután kéri az egyháztanács és a képviselőtestület tagjait, hogy az állomáson feltűzenekettőre megjelenjen sziveskedjenek, hasonlóképpen kéri a hitbuzgalmi egyesületeket is, hogy kellő számú képviselőükről gondoskodjanak.

A gyorsvonat érkezésekor a piar-

isra Erdősi-cserkészcsapat, a Csáky bibros-cserkészcsk s a Zita hadiárva-ház Szent Vincze cerkészcsapata felsorakozik a perronon, a vonatról lelépő főpásztort három ur az elsőosztályú váróterembe kíséri, ahol az egybegyűlte élén dr. Karl János piarista realgimnáziumi igazgató rövid beszéddel üdvözölni fogja, majd Székely Marianne egyetemi hallgató az egyetemi ifjúság nevében néhány szót viragot nyújt át az apostoli kormányzónak.

A fogadtatás után a főpásztor és kísérete kocsira szállnak s a templom elé hajtának, ahol a papság élén Meilau Márton pápai főpap várja a menetet. Az utvonalon, Hunyadi, Piac, Szent Anna utcákon a hívek és az iskolás gyermekek állanak sorfalat. A templomban először ünnepélyes Te Deumot tartanak, majd következnek a félegyórai szentmise, a melyet a papság csendes asszisztálásával maga dr. Lindenberger János fog mondani. Szentmise alatt a Sverfitts-intézet liciumi növendékei a Missa de Angelis gregorian éneket adják elő, az orgonán Piribauer Ferenc igazgató, koncertmester játszik. Szentmise végeztével eléneklik a magyar himnusz, majd a pápai himnusz s rövid szavak kíséretében áldást oszt. Ebben az esetben a szentmise néhány perccel korábban kezdődik.

Szentmise végeztével az apostoli kormányzó minden ünnepélyes kíséret nélkül lakására vonul.

Csodaszép nyakkendők
 1' - 1'20 1'93
ASZMANNAL

Egyetemi élet

Ismét Bereza Gedeont választották meg az „Arpád” B. E. vezérévé

A debreceni boleszesek „Arpád” B. E. szombaton tartotta tisztújító nagygyűlést, melyen dr. Mitrovics Gyula és dr. Pap Károly patronus, egyetemi tanárok is. A nagygyűlést dr. Mitrovics patronus hatalmas megnyitója vezette be, amelyben rámutatott az Egyesület tízéves jubileumának jelentőségére s több munkát és lelkesedést kért a tagoktól, mivel a viszonyok megváltoztak és új tevéket követelnek. A vezerség és törzsfők beszámoló után az Egyesület vívó és atlétikai eredményét hirdették ki s rövid lelkes beszéd kíséretében Bereza vezér az ormekeket kiosztotta. Majd az egyesület öt darvának a vezér lelkes munkájáért a levontajelvények viselését engedélyezte. Négy bajtársat pedig daruvá avattak. — Ezután megtörtént az új vezerség választása. Vezér újra egyhangulag Bereza Gedeon lett. Alvezérek: Simon László (kulturális) és Pöze János (adminisztratív). — Nádor: Némegy Lajos. Főkincstáros: T. Szabó Mihály, I. kincstáros: Végh József, I. kincstáros: Szeller Magda. II. kincstáros: Konya Lajos. Gyula-szeki tagok: dr. Mitrovics Gyula, dr. Huss Rezső, dr. berei Sós Rezső patronusok Ványa János domonius és Jakab Tamás. Számvizsgáló bizottsági tagok: dr. Fazekas Jenő, Bolyó László és Máthé Imre. Az új vezerséget meg-

választása után a körzeti vezerség, a testvéregyesületek képviselői üdvözölték, mire Bereza vezér válaszolt. A nagygyűlés a nemzeti Hírszkegy elmondásával ért véget. (S.)

Szombat délután zajlott le a pünkösdi elekcio

Szombat délután zajlott le a Kollégiumban a híres pünkösdi elekcio az ősi tradíciók és kegyeletes szokások között.

Az eligáló ifjúság „Jövel szent lélek Ur Isten!” kezdetű pünkösdi ének eléneklése után mély áhitattal hallgatta végig Szabados László szenior hatalmas és igen szép beszédét, melyben az eligáló ifjúság lelkére az Ige szent szolgálatát köthette. Utána pedig megható szavakkal beszélt, mint legöregebb kollégiumi diák. A hivatalos bejelentések után az „Ó Tihanyrak riadó leánya” kezdetű eligáló dall énekeltek el, majd Kovács Imre krónikás nagy jeltsés mellett olvasta fel Imre krónikáját, mely szellemes és ötletes voltával állandó ovációt váltott ki. Megható volt a két megszállott területre hazatérő abszolvas bucsuztatása.

Dörgő taps követte a megható szavakat, majd pedig Balla Pálhoz, aki Losoncra megy vissza, intézett hasonló meleg és szívbemarkoló szavakat.

A krónikás ezek után a nota fejedelméről, Rózsa Jenőről és a jó öreg Bilhary bácsiról a dékáni iródmeglepszívó szeretetet osztó vezetőjéről emlékeztet meg. Majd felhangzott az „Indul nagy utjára az árva diák” kezdetű szupplendo és eligáló ének, utána megkezdődött a legáció választás, melybe ma erősíti be dr. Kállay Kálmán lelkész-képzőintézeti igazgató a legátorokat. (S.)

Száz évben egyszer látható grandiózus esemény lesz a gödöllői cserkész világ-tábor

A IX. cserkészkerület vezérkara megtekintette a gyönyörű tábor város roppant telepét

Debrecennek jutott a jamboree a legideálisabb táborhely

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A budapesti Helyívasut állomása olyan most, mint a megbolygatott hangyafészek. A budapesti vasárnap jampecturistái, lármás kirándulói, ruzsos ajku démonkái közé belevegyül egy tiszta szín. Arva országnak jobb lelke jár most a pesti aszfalton.

A cserkészkalapok alól talán komoly pápaszemek néznek az idegenre, öszült haj ezüstje fehérlik elő, de a szívekben az örök fiatalság napheve lángol. Mert, aki itt jár ezek között a cserkészruhás kegyelmes vagy méltóságos urak, munka rohotján fáradt tanárok, tisztviselők, lelkesek között, az tudja megérteni csak, hogy hatvan éves fejjel is lehet valaki — fiatal.

Négy hosszú kocsiban a cserkészvezérkar indul most helyszíni szemlére — a gödöllői világtábor helyére. Itt van az élen maga gróf Teleki Pál főcserkész, Papp Antal államtitkár, szövetségi elnök, odébb Sik Sándor fekete reverendája, finom metszésű költő-profilja látszik, vagy ha tetszik Sztrich Pál, az örök humoru Polesi há' 120 kilója torayosodik ki egy kacagó csoport közepéből. Itt vannak aztán a debreceniek is. Vitéz dr. Bessenyei Lajos altáborparancsnok vezetése alatt. Miskolc, Szeged, Pécs, Szombathely és ugyszólván az egész magyar vidék elküldte képviselőit a nagy szemrevételezésre.

Erkezés Gödöllőre

Bent az induló vonatban, — akármerre megy is az ember, — minden beszélgetésből csupa szak kifejezés hallatszik felé. Kunsátrakról, harmincötös egységekről, bemutatásokról, szerkoesiről, reggeli tornáról, bicikli karusselről folyik a vita.

S mikor lassanként a domborulatok mögül előtűnik Gödöllő látkepe, egyszerre mindenki azt kezdi magyarázni, hogy hol fog ő táborozni. Csapák József műépítész, a debreceni műszaki raj vezére kimutat:

— Ott fog állni a mi házuk! Amott a harangláb!

Tudniillik a csapott-faru debreceni ház és a szatmári harangláb, amit a debreceni cserkeszek fognak felépíteni a jamboree-ra.

Ideális táborhely

Az első kép, — ami előbünk tárul, — valóban lenyűgözően szép. Akárhon keresztek volna, alkalmasabb helyet álmódni sem lehetett a gödöllői világtábornak. Maga gróf Teleki Pál mondja később,

mikor odajön a debreceni csoporthoz:

— Az angol jamboree helye meg sem közelítette a miénket!

Valóban, ezt a helyet mintha csak egy roppant cserkész-tábor számára teremtette volna a jó Isten. A királyi park, Erzsébet liget és a királyi erdők valósággal kínálják magukat, hogy sátrat verjen alattuk a világ cserkész-hadserege. Bent a legszebben parkírozott részben, a Korona-szobor aljában fog állni Bi-Pi, a legendás Baden Powell sátra s körötte hat-száz hold területen erdők közt, árnyas fák alatt épül fel a modern nomádok roppant táborvárosa, amelynek több mint negyvenezer lakója lesz.

Folyik a nagy készülődés

A cserkészet a magyar állam támogatásával már gondosan előkészítette a világtábor helyét. Kutakat furtak, vízvezetékét készítették, szerelik a szerteágazó telefon állomásokat, elkészült a nagy cserkészkörút, amely körülfutja a tábor és épülnek a hatalmas felhúzó hídak, amelyek a gödöllői országot fölött teszik lehetővé a nyugodt közlekedést. Készen áll a kitűnő sportpálya és a hatalmas bemutató tér, amely a lehető legideálisabban van elképzelve.

Látogatás az aréna-téren

Az első stacionál, óriás térkép-lepedőkről ezt magyarázza most

A jamboree megnyitása grandiózus látványosság lesz

Augusztus másodikán egy jobb világ ifjúsága áll itt hatalmas csatarendben, Zászlók alatt, végeláthatatlan sorokban vonul fel a cserkészhadsereg. És a zárt rendek előtt lovon fog elvonulni Magyarország kormányzója. Felzeng a Himnusz, aztán ötven nemzet zászlaja hajlik a meg a magyar államfő előtt. A jamboree-megnyitó beszédek után díszmenet következik a kormányzó, a királyi hercegek, a magyar és külföldi élőkölöségek diszpáholya előtt. Külön vonulnak fel címeres zászlók alatt a magyar városok, vármegyék reprezentáns cserkészcsapatai. Végül egy adott jelre megkezdődik a nagy berohanás. A so-

**Nagymosás
fáradtság nélkül!**

HUTTER ABC SZAPPAN
már az illete is tanujale lözögének.

Az új ABC szappanna! a nagymosás gyermek-játék! Fáradtság nélkül gyorsan és kíméletesen mossa ki fehérneműjét!

bedzafafás A szony-dicséret mosapparral

mosás ABC szappannal

kifőzés ABC szappannal

az egyik cserkésztiszt. Az aréna ott van előttünk roppant kiterjedésével a gödöllői út jobb oldalán, szemközt a királyi kastély hátsó részével. Kissé lejtősen, de mégis egyenletesen úgy süllyed lefelé, mint valami grandiózus színház nagy nézőtere. Felső részén foglalhat helyet a közönség úgy, hogy százezrek tekinthetik végig a roppant terepet.

Augusztus másodikán, a világtábor megnyitásokor ötven nemzet negyvenezerényi cserkésze vonul fel ide. Ugyanekkor pedig megindul a környék és Budapest népvándorlása a nagytábor felé. Lesz olyan nap, amikor százezer főnyi látogató jön ide s épp ezért kellett hetvenezer pengős költséggel megépíteni a felhúzó hídakat. Amíg lent az országuton hőmpölyögni fog Budapest és a vidék autófolyama, fent a hídakon át heonul az aréna tere a cserkészhadsereg. Így azután nem lehet zavar, torlódás és nem történhet egyetlen — elgázolás sem.

meddig terjed az altábor határa.

Annai bizonyos, hogy cserkészszerpontból Debrecennek és a Tiszántulnak jutott a legideálisabb hely. Egyrészt ez a tábor legmagasabb pontja, ahonnan kitűnő kilátás nyílik az egész terepre, másrészt könnyen megközelíthető az országot felől, de még sincs kitéve annak, hogy mindjárt a kíváncsiak érdeklődésének elővonalába jut.

Körülbelül fele részben, domboldalon egy sík, lucernás részen épül fel a IX. tábor, másik fele részén gyönyörű öreg tölgyek alatt lesz. Kint a síkon a magyar csapatok ütnek sátrat, bent az erdőben az angolok, és indiaiak, lettek, litvánok és a parancsnokság sátrai állanak majd. A dombtetőn felépítik a jellegzetes szatmári haranglábát és ide huzzák fel a Tiszántul büszke lobogóját.

A tábor helye már pontosan ki van jelölve. A fákon fehér kartonlapok jelzik a határt. Olyan gondosan van előkészítve minden, mintha csak a jellegzetes magyar rendszertelenségre akart volna országgraszoló cáfolato adni a cserkészet.

Csanak József, Kocsis László cserkésztisztek már az első pillanatra kijelölik:

— Itt fog állni a Lajos há' sátrora!

Már rajzolják is bele a térképükbe: „IX. altáborparancsnokság, vitéz dr. Bessenyei Lajos.”

Itt a két fa között lesz az orvosfőnök tanyája, odébb a eszerjében állítják fel a konyhát és a többi „dísznóságokat”, lent pedig az angolok sátraít verik fel. Csanak József hosszú mérőszallagokkal jár fától faig és már rajzol is mindent. Itt ez lesz, itt az!

Királyok földjén jelenj meg Királyok Királya

Amint gróf Teleki Pál elbucszik, a gödöllői kirándulás legmeghatóbb jelenete következik. Tizenkét debreceni cserkésze vezető megáll az öreg fák alatt, aztán egyszerre csak felzendül az égi ének:

— Jövel Szent Lélek Uristen, Töltsd be szíveinket épen!

Filléres gyors Pécsre
2 napra pünkösztör
Jegy ára 7 P. 80 fill.
MENETJEGYIRODA

Török Tibor, a kerület ügyvezető elnöke, ihletett lelkű cserkészpapja mondja az imát. Olyan buzgón, olyan meghatóan és olyan szépen, hogy profanizálás lenne most elővenni az újságíró gyorsíró ceruzáját.

— „Ezen a földön, amelyet királyok lába taposott, jelenj meg nekünk Királyok királya, Ur Jézus Krisztus!”

A szemek megfényesednek egy pillanatra. Mindenki arra gondol, azért imádkozik, hogy az a munka, amely itt megkezdődött — jó munka legyen. — az Ur Jézus nevében.

Jó munkát!

A nagy kirándulást vidám ebéd fejezi. Kötő hideg étellekkel és sok cserkész-humorról. A debreceni csoporthoz maga a szövetségi elnök hozza a felvágottat megrakott tállal.

— Egy kis lekenyerezés! — mondja kacagva. — Majd ha a jamboreen panaszkodni fogtok a kosztra, azt feleljük: a vezetők megették a javát, tehát ne tessék panaszkodni!

Ebéd után még egy gyors körtekintés következik. A királyi park, a kastély, Gödöllő, aztán bucsuzás. A budapesti állomáson Teleki Pál még egyszer kezét szorít vitéz Bessenyei Lajossal.

— Viszontlátásra a jamboreen! — mondja.

— Jó munkát! — zeng rá a körts.

S akik ott jártunk. — szent hitet hisszük. — hogy a világtáborban olyan jó munkát fognak végezni a magyar cserkészek, amelyek hasznát látja az egész magyarság.

Marschalkó Lajos.

A MANSz Erzsébet vegyeskar 10 éves jubileuma

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége helyi szervezete kebelében működő Erzsébet vegyeskar június hónapban tölti be fennállásának tizedik évét, mely alkalommal a MANSz összes csoportjainak közreműködésével jubiláris ünnepséget rendez az ének-kar. A nagyszabású ünnepség élén báró Vay Lászlóné, a MANSz elnöke áll, aki nagy szeretettel karolta fel a MANSz ügyeit és így az egyes MANSz csoportok ügyeit is. Ugyancsak bekapcsolódnak az ünnepség vezetésébe a csoportok elnökei is.

Az ünnepség június 18-án lesz megtartva egész napos programmal, keggel istentisztelet a templomban, teledézetek szerint. Utána diszgyűlés a városi háza tanácstermében. Este 8 órai kezdettel hangverseny lesz, melyet megelőzőleg a MANSz csoportok műsoros délutáni rendeznek változatos értékes műsorral. A nagyszabású ünnepségről később bővebbet közlünk.

ARVERES. 17.838—1933. vi. szám. Elővezeték 1. évi június hó 8-án délután fél 9 órakor Debrecenben, Kálvini-ter 11. szám alatti bútorok, könyvek és egyéb ingóságokat. Debrecen, 1933 május 6. Dr. Tornácssy kir. bír. vögrehajtó.

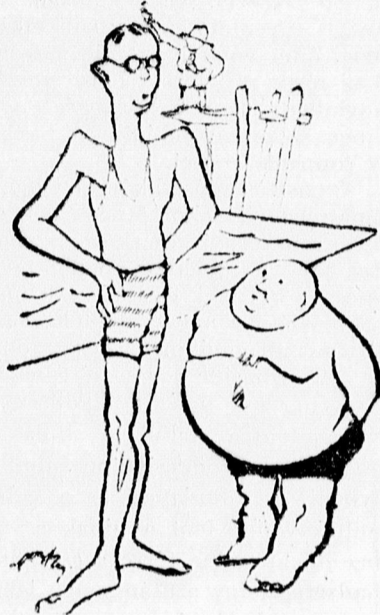
Strand-premier

Egy közismert kabaré-szerző mesélte kuriozusképen a kávéházban, hogy pontosan kiszámítva, keve sebbe kerül a „Filléres-gyors”-sal leutazni Pestről, megfürödni a tündérszép strandon, mint Pesten taxival menni a fürdőbe.

Mindamellett, hogy ebben az inkább szellemesnek mondható, mint valóban vehető állításban egy kis túlzás van, kitünő elismerése ez annak a sok áldozatnak, amivel Debrecen város a fürdőügyet felkarolja.

Tény az, hogy ügyes és céltudatos propagandával sikerült a város vezetőségének elérnie, hogy ma már a város közönsége személyes kérdést csinál a strand népszerűsítéséből és ezzel újabb és több barátot szereznek a szabadtéri fürdőzés örömeinek.

Nem lesz talán minden érdekességtől mentes, ha egy kis sétát teszünk a most ébredező fürdőben és egy-két röpké pillanatot lefényképezünk itt a frissen festett kabinok bírdalmából.

Az u. n. melyvízü uszodai részről harsány vezényszavak hallatszanak át a kőfalon. A trampulinon lilomdiszes cserkészszisz áll. Előtte a medencében kis cserkészfiúk lubickolnak. Adott helyre egyik a sok közül fúldoklási jelentetet rögtönöz, mire ügyes kis társai „izgatottan”, de nagy-zerű hozzáértéssel megkezdik a vízből való mentés munkáját.

Pillanatok alatt kiemelik „válságos” helyzetéből a „fúldoklót”, kiviszik a partira és mesterségesen eszméletre térítik.

Többen gyönyörködünk a kis cserkészek nagyszerű munkájában. Mellettnünk egy kövér úr megszólítja barátját:

— Most képzeld el ugyanezt a Rosenfeldnéval Siófokon?! ... Heten cipeltük... Husz pengőt adtam volna jótékonyceúra, ha akkor egy ilyen cserkészesapat lett volna kéznél.

Távolabb a sárga homokon egy gyönyörű kareus kis leány tornászik. Körülötte csodálkozva bámsz-kodnak a gavallérok.

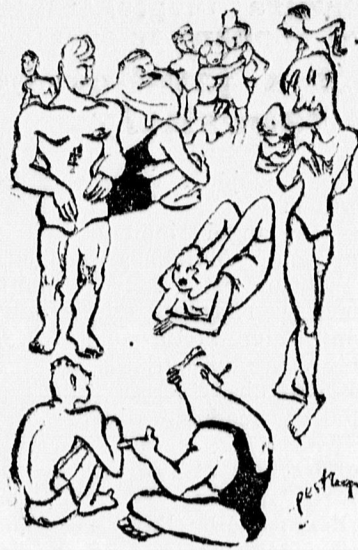
A szebbnél-szebb produkciók egyikénél, amikor hátra homorítva egész a szájáig emeli a lábát, dicskedve odaszól a fiukhoz:

— Na fiúk?! Ki tudja ezt megcsinálni maguk közül?

— Én!

— Maga?! Hát csinálja akkor...

— Jó! De előbb adja ide hozzá a maga lábát.

Egyik ismert ügyvédünk szórakozik kint a feleségével és sógorával. Jökedvükben elhatározzák, hogy temetést játszanak.

— Én most meghaltam. — jelenti ki kategórikusan az ügyvéd. — ti pedig eltemettek...

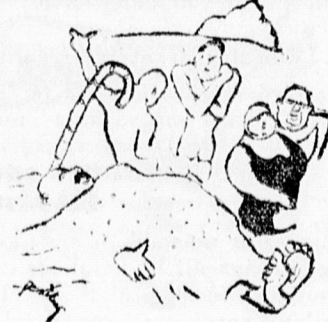
Lefekszik. A társaság pedig „sűrű könyhullatás” és a körülállók haláltája között megkezd a funerációt.

Összekotorják körülötte a homokot, kis halmot formálnak ráta, majd a fejéhez fejtának egy sítábot szunak. Ezután esend következik. Egy negyedóráig nyugodtan viselkedik a „halott”, majd felemeli a fejét és társasága után érdeklődik.

— Emma! — kiáltja. Majd odafor-dul egy ifjúhoz:

— Nem látta hová ment a feleségem?!

— De igen — válaszol — kedves ázvegye fivérével a bürtőbe ment.

Talán a vidéki város közvetlenségének tudható be, vagy a strandéletnek van valami átformáló hatása? Elég az hozzá, hogy itt a körülmények, legalább is egyesek, nagy változáson mennek át.

Vonatkozik pedig ez főleg színházunk egyik kis görlicéjére. A színpadon csak apró szerepekből ismerjük. Ő adta minden alkalommal tudunkra esengő orgánumán, hogy „az asztal terítve van”, vagy „lődobogást hallok a grót megérkezik”... Itt azonban — ?! Öreg primadonnát meghazudtoló allurókkal viselkedik. Itt primadonna a görlice.

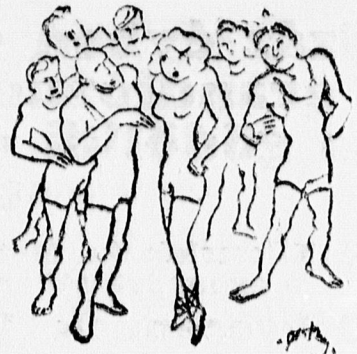
B. Vattay Margit

táncintézetében ma, vasárnap este

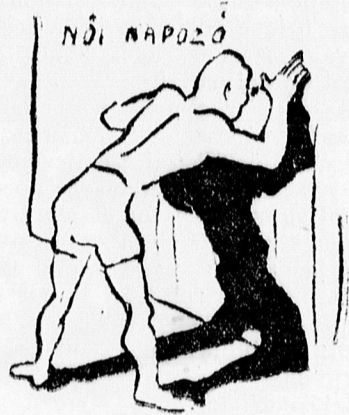
8--12-ig ösztánc keretében

táncbemutató

Kossuth ucca 11. szám.

Nem állítható ugyanilyen átalakulás az intrikus személyével kapcsolatban. Ő nem tudta megtagadni hivatását még a strandon sem. Argus-czemekkel leskelődött a női napozó körül. Titkokat szimatolva kacsingatott a deszkakerítések között.

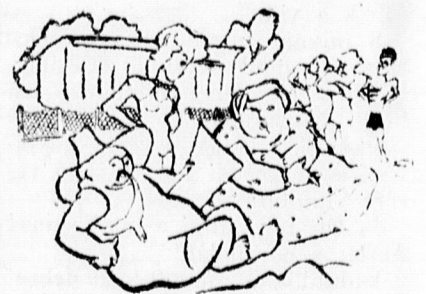

Ezuton szerenénk tudtára hozni, hogy fáradtsága teljesen meddő. — ugyanis kevés olyan titkot fedezhet fel, amit a mai fürdőruhák már elő-rátékintésre el nem áulniak.

Itt napozik a sugójuk is. Hivatásához méltóan egy szőke kis holgynek sug valamit. A jelenetből azonban arra lehet következtetni, hogy a kis naivának sugóra nimes semmi szűksége. — nagyon jól tudhatja a szerepét, mert végszóra csak annyit mond: Nekem akartja ezt bebeszélni?...

Terebélyes házaspár ül a homokban. Mellettnök láthatólag unatkozik a leányuk, akit a háttérből több fiú figyel.

— Mond Hugó! — kérdezi a feleség. Miért nézik ezek folyton a mi leányunkat?

A férfi, aki mélyen beletemetkezett az újságba, felveszi bosszankodva a tekintetét és kelleltenül válaszol:

— Mutasd meg magadat nekik te is fürdőruhában és akkor megtudod...

(Meg is mutatta! Mindenki eltűnt a környékről. Én is. Ezért van vége ennek a cikknek is.) — (Pesthy)—

Vámospérecs mocsaras földjeit termelővé varázsolta a debreceni kulturmérnöki hivatal

Az inségakció keretében végezték el 18 ezer pengős költséggel az óriási horderejű belvízcsapolási munkákat

Nyolcszáz ezer pengős költséggel tervezik a Kondoros, Tócsó és Kösüly rendezését

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A magyar vízi-mérnökök gigászi munkáját nagyon kis mértékben ismeri még a közönség, aminek egyedüli oka talán az, hogy ennek a munkának vezetői és közkatonái soha nem keresték a nyilvánosságot, az elismertést. Pedig a magyar kulturmérnökök minden időben tudásuk legjavát, letkesedésüket és a magyar föld iránti szeretetüket vitték bele abba a gigászi feladatba, amelynek megoldása teljesen megváltoztatta a nagy Alföld képét. Ennek a munkának nyomán lett itt a termő terület a mocsár, ennek a küzdelemnek eredményeképpen keletkezett a pocolyok tavak, lápok helyén kalászt termő rónaság. És bizonyos az is, hogy a magyar mérnökök munkája nélkül még keservesebben, még nyomorúságosabban élné ma az alföldi magyarság, sőt egyenesen lehetetlen volna, hogy a vízzel, mocsárral, náddal és spanyulfüvel benőtt területeken megéljen az egyre szaporodó magyar faj.

Küzdelem a magyar föld meghódításáért

Ez a munka, a magyar síkságon nem szűnt meg még ma sem. Felvük csendesen, zajtalanul, hangos reklám és elismerés nélkül, de annál több eredménnyel. S aki egyszer közelről, a szakemberek felvilágosító erejű útmutatása közben tekint meg a magyar föld egyes részét, rá fog jönni, hogy

a munkát nem szabad félbe hagyni.

mert hiszen még mindig rengeteg az elvégzetlen feladata, mindig özönleni való vár arra, aki élni és e-le-

Száznégyszer köbméter föld mozgósítása Vámospérecsen

Azokat, akik csak kicsit is érdeklik a nagy magyar problémák iránt érdemes lenne elhozni többek közt ide Vámospérecsre, ahol megtálatják, hogy milyen szükség van a mérnöki hozzáértésre, tudásra, ha a földet vissza akarjuk hódítani a gazdá és az egy-temes magyar élet számára.

Vámospérecsen több mint egy négyzet század óta panaszkodott már a gazdálközség, hogy

legjobb földjeit minden tavasszal elöntik a helvizek.

A homokos dombtetőkön sem terem semmi, az aljakban, a lapályos területeken pedig olyan víz áll, hogy költés jár benne az ember, ha éppen kedve van belemenni. A múlt esztendőben aztán a kulturmérnöki hivatalhoz, majd ezen keresztül a földművelésügyi minisztériumhoz fordultak és kérték, hogy az egész határra készítsék el a lecsapolási tervet. Mikor a terv elkészült, az érdekelttség az alispántól kezdte a munka engedélyezését. Az eredeti tervek szerint

104.000 köbméter föld mozgósítására és ebből 66.000 pengő költségre lett volna szükség.

hogy a tavasszal víz alatt álló földeket mentesíteni tudják. Vámospérecsen ez azt jelentette volna, hogy minden

Negyvenezer pengős megtakarítással végeztette el a munkákat a debreceni kulturmérnöki hivatal

A földművelésügyi miniszter rövid idő alatt

18.000 pengőt utalt ki az elvég-

zedni akar ezért a nemzetért.

Ennek a küzdelemnek, amely Széchenyi kora óta folyik a magyar föld meghódításáért, termővé tételéért, vézérharcosai, legfőbb munkásai voltak mindig a kulturmérnöki hivatalok, ahol egy nagyképzettségű, lelkes és földjét, fajtáját szerető mérnök-gárda áldozta fel tudása legjavát a magyarság legszentebb érdekeinek szolgálatára.

A Debreceni Ujság—Hajdúföld munkatársának egy véletlen és Povázsav Pál főmérnök kitüntető előző-könyvére folytán most volt alkalma beltekinteni ebbe a hatalmas munkába, amely csendesen, — észrevétel nélkül — de annál több eredménnyel folyt itt a magyar inség legszomorúbb napjaiban is.

Belvízvezetés sok ezer holdon az inségakció keretében

Kevesen tudják, hogy a debreceni m. kir. kulturmérnöki hivatal, amelynek hatásköre öt vármegyre terjed ki, milyen hatalmas nemzetmentő és szociális és gazdasági jelentőségű munkát folytatott le a télen, illetőleg a közeli tavasszon. A kulturmérnöki hivatal területén

az inségakció, illetőleg az inségmunkások felhasználásával sok ezer holdon folytak a belvízvezetési munkák,

amelyeknek eredménye képpen nemcsak a magyar falvak ninesstelen szegényei jutottak emberi keresethez, táplálékhoz, kenyérhez, hanem a magyar gazdák is vissza tudták szerezni értéktelen, hasznavehetetlen földjeiket attól a rémtől, amelyet belvizek neveznek a közeli és távoli határon.

egy-egy katasztrális holdat 161 pengő ármentesítési járulék terhel meg.

A kormány segítségével végrehajlják a lecsapolást

Mikor az alispán a hatósági engedélyezési eljárást folyamlatba tette és Vámospérecsen megtartotta a hatósági engedélyezési tárgyalást, meglehetősen ellentétes vélemények alakultak ki. A lecsapolást mindenki kívánta ugyan, azonban ugyanakkor nagyon fél a magasnak látszó költségektől. A kulturmérnöki hivatal, mint hatósági szakértő volt résztvevő a tárgyaláson és megnyugtatóra egyhangúan el is határozták a szokatlannál nagy költség ellenére is

végrehajlják a lecsapolást.

Az elmúlt tél szomorú és keserves insége bizonyos mértékben segítségére jött az érdekelteknek. A főispán és alispán közbenjárására ugyanis

a Gömbös-kormány úgy határozott, hogy az érdekeltiséget támogatni fogja a munka kivételében.

mert ez kereseti lehetőséget biztosít a munkanélküli inségeseknek is, azonfelül segítséget juttat az inségre jutott gazdaközönségnek is, mert a munkák végrehajtás által emelni fogja a vidék termőképességét.

is fogott a munkához.

A létesítmények, a lecsapoló csatornák építését januárban kezdték meg s azóta a csatornák már meg is épültek. A küldött összegből ugyan az összes tervezett munkákat nem lehetett elvégezni és szükség volna még néhány ezer pengőre, aminek biztosításáról a közeljövőben történik intézkedés.

A kulturmérnöki hivatal óriási megtakarításokat ért el.

mert hiszen a hatvanháromezer pengőre tervezett munkálatok túlnyomó részét 18.000 pengőből el tudja végezni. A gazdák is jól jártak, mert hiszen így az állam végeztette a munkát és így

a 161 pengőre tervezett holdankénti járulékot sem kell megfizetni.

Visszont az inségesek igen szép és tisztességes keresethez jutottak.

Ötven százalékkal emelkedett a mentesített föld értéke

Aki itt jár Vámospérecsen, az meggyőződhetik róla, hogy mindenütt csak áldás jár a magyar mérnöki kar munkája nyomán.

Bent a községházán Povázsav Pál főmérnök tréfásan mondja az érdekelteknek:

— Azért jöttünk, mert panasza van. Azt beszélük, hogy kiszáritjuk a földet, hát be kell lönni a csatornát.

— De már azt nem engedjük, — replikázik a főbíró. — Huszonöt évvel ezelőtt meg kellett volna már csinálni ezt a lecsapolást.

Az érdekelt gazdák elmondják ezután, hogy Vámospérecs 10.000 holdas határának több, mint egy negyedrésze mindig víz alatt áll. Bent a homokdombok telei nem termel semmi, lent az aljakban pedig vagy vetni sem lehetett, vagy a víz vitte el a termést.

A kulturmérnöki hivatal munkája 500 holdat mentesített most a belvizektől.

de a kedvező hatás mutatkozik az egész határrban. Általában

Hétezer katasztrális hold mentésén dolgozik még a kulturmérnöki hivatal

Vámospérecs körülben csak egy kis rész abból a hatalmas munkálatból, amelyet Hajdú, Bihar, Szabolcs, Szatmár, Bereg vármegyéket és Debrecen város területére kiterjedő hatáskörében folytatott és folytat a debreceni kulturmérnöki hivatal. Az inségakció során a kormány ugyanis a hivatal hatásköré alá tartozó területekre 92.000 pengőt engedélyezett a belvizek elvezetésére. Ebből eddig 55.000 pengőt építettek be, de

már rendelkezésre áll 37,00 pengő, amiből Vámospérecsen kívül Balmazújvároson, Berettyóújfaluban, Hajdúszoboszlón, Nagykőrösön, Kőrösi munkálatok A jövő hét elején indul meg a munka Nyírábrányban. Ezenkívül érdekeltiségi és társulati költségen Nyírbelleken folvik még egy 37 ezer pengőre tervezett belvízvezetési munkát.

A jelenleg kivitelezés alatt álló munkák hatása

7000 katasztrális holdra terjed ki, ami azt jelenti, hogy a magyar mér-

nöki tudás ismét 7000 holdat hódít meg a termelés, a magyar gazda részére.

A lecsapolt területek, amelyek azelőtt egy fillért sem értek, most a legjobb termő humusz talajok.

— Nem adnék egy holdat hatszáz pengőért sem! — mondja csillogó szemmel az egyik gazdaember.

— És azelőtt mit ért?

— Semmit. Egyáltalán semmit. Összel még a ló is megusza, olyan víz állt a földön, most meg már megkezdődött rajta a szántás.

Általában, minden szóból az derül ki, hogy a területek értékemelkedése már is sokszorosán túlhaladja a munkákra fordított összeget.

Négyszáz inséges család jutott munkához

Azonban nemcsak a gazda, nemcsak a magyar föld, a magyar termelés látta hasznát a belvizek lecsapolásának, hanem a sok száz inséges is. Vámospérecsen 400 inséges család volt a télen s ezeket foglalkoztatták a belvízvezetési és csatornázási munkálatoknál. Havonta 3500—4000 pengő munkabért fizettek ki és a munkát sikerült úgy beosztani, hogy mindenkinek jutott belőle.

A vámospérecsi községi elöljáróság tagjai boldogan mondják:

— Nem volt éhez ember a télen! Olyan eredmény ez, amivel nemcsak kevés helyt lehet dícseregni ma-napság.

Ahol még most is víz alatt áll a föld

Kint a határban végigjárjuk a nyílegyenes, hol meg szeszélyesen kanvargó gyönyörű csatornákat. Megnézzük a földet, amelyen már vigan jár az eke és boldog emberek készülnek elvetni a magot arra a földre, amelyen emberemlékezet óta semmi sem termelt. Megállunk a Propper-tanya mellett nagy átvágásnál, amely a belvízvezetési munkák egyik impozáns hatásműve. És végül megnézzük azokat a földeket, amelyekre még nem terjedt ki a belvízvezetési munka. Ezeket ma is csillog a víz, nő a sás, a sávanyu fű — és nem terem semmi. Még csak legelőnek sem használhatók.

Az emberek, a gazdák — amerre megyünk — mindenütt azért ostromolják Povázsav főmérnököt, hogy nekik is csináltasson csatornát, az ő földjüket is mentse meg a víztől. És ez a sürgető, sokszor könyörgésszerű milyen nagy szükség volt a munkákra kívánság legjobb bizonyítéka, hogy milyen nagy szükség volt a munkákra és milyen szükség van a folytatására.

női tudás ismét 7000 holdat hódít meg a termelés, a magyar gazda részére.

Nyolcszáz ezer pengős költséggel rendezik a Kondoros és Tócsó csatornát

Értesülésünk szerint kölömbben a kulturmérnöki hivatalnál több nagyon érdekes munka tervezése folvik. Készül a Debrecen—Haiduhadház—Vámospérecs—Haidusovát és Hajdúszoboszló határában húzódó Kondoros, Tócsó, Kösüly vízfolyások nagy rendezési terve.

Ennek a munkának költsége előreláthatólag 6—800.000 pengőt fog kitenni.

A tervezési munkák befejezéséhez szükséges összegeket Debrecen város polgármestere már rendelkezésre bocsátotta és a tervek az év végén készen is lesznek. Több kisebb terv között érdekes egy Geszten létesítendő

SILBERSTEIN posztóüzletét
Ferenc József ut 77. szám alá helyezte át.
Detail kiszolgálás.

400 holdas öntözési terv berendezés, ahol erómi nélkül, a társulati csatornák igénybevételével történik majd a vízkivétel s a berendezkedés igen gazdaságosnak ígérkezik. Bihar megyében Szeres községben lesz másik öntözési, ahol az öntözővizet részben a téli csapadék tárolásával fogják megszerezni. Ezenkívül még egész sebez kisebb terv van készülében.

A fent felsorolt munkákon kívül a hivatal területén igen sok vízi munkának hatósági engedélyezési eljárása van folyamatban. Remény van rá, hogy ha a hatóságok az engedélykiadást kiadják, a szükséges költségeket biztosítani lehet és ez esetben a munka már ebben az évben megkezdődhet.

A magyar mérnök körzete, ceruzája, tervező elméje nem pihen soha. S mi, akiknek most alkalmunk volt beállítani ennek a csendesen, de annál eredményesebben dolgozó hivatalnak a munkáját, úgy érezzük, hogy egy új honfoglalás folyik itt. A magyar föld visszafoglalása víztől, mosástól, természeti erők játékától. — Hódítás egy holdagabb jövő számára, s ezt a szebb jövőt csak ilyen céltudatos, kitaró szakértő, alapos munkával lehet elérni.

PELDÁTLAN MÉRÉTI KÉSZÜLŐ- DESEK A LONDONI VILÁGGAZDA- SÁGI ÉRTEKEZLETRE

London, május 26.
Peldátlan méretű készülődések folynak a világgazdasági értekezlettel kapcsolatban a londoni földtani muzeum palotájában. Az angol Rádió kül-
Stúdiót rendez be a muzeumba, ahonnan az értekezlet tagjai előadásokat tarthatnak.

A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete nagygyűlése

A Kereskedő Társulat fűszer-szakosztálya nagyhorderejű mozgalmat indított Kontsek László vezetésével a fűszerkereskedések teljes vasárnapi zárva tartásának törvényes rendezése érdekében.

A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete immár harmadik évtizede dolgozik a záróra rendelet megszerzése érdekében. Az Egyesület mindig bírta a főnöki kar többségének jóindulatát, majd hathatós támogatását, de eredményt a konzervatívabb gondolkodású kereskedők ellenállása miatt sohasem tudott elérni.

A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete az alkalmazottak végleges állásfoglalása céljából holnap, vasárnap délelőtti fél 11 órai kezdettel Simonffy-utca 5. szám alatti helyiségében nagygyűlést tart, melyen résztvehet minden kereskedelmi alkalmazott nemre való tekintet nélkül. A gyűlést Hornung János elnök nyitja meg és Román István okos tb. tag ismerteti a mozgalom eddigi eredményeit és a nyilatkozatfelvétel vonatkozásban határozati javaslatot terjeszt elő.

15.841—1933. VI.

HIRDETÉNY

Értesítem a város gazdaközönységét, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter ur a folyó évben meghatározott számban egyéves ménesikókat szándékozik vásárolni.

Felhívom azokat, akiknek törzskönyvezett kancától és állami méntől származó előadó egyéves ménesikójuk van, hogy előadási szándékukat f. évi május hó 31-ig közvetlen a debreceni m. kir. állami méntelep parancsnok-ságának jelenték be.

Debrecen, 1933 május 22.

Polgármester.

LAPUNKAT TÁMOGATJA

HA HIRDETOINKNEL VASAROL

Összetett kézzel könyörgött a notórius tyuktolvaj, hogy ne ítéljék dologházra

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A debreceni törvényszék ma tárgyalta Bernát József 54 éves napszamos bűnügyét. Bernát József különféle büncselekményekért már több mint tizenöt évet töltött börtönben. Amint kiszabadult, azonnal újabb bünt követett el. Legutóbb Debrecenben követett el több tyuklopást és a lopott tyukokat elrejtette a Kossuth utcai temetőben. Az volt a szándéka, hogy amint lehet, értékesíteni fogja a lopott tyukokat. Az elrejtett tyukokat azonban megtalálták. Bernát József kézrekerült és hosszú vallatás után be is ismerte a tyuklopásokat.

A szombati tárgyaláson az öreg ember összetett kézzel könyörgött, hogy ne ítéljék dologházra, mert attól nagyon fél. Azt mondta, hogy inkább éhen hal, de ezután nem fog lopni. Most is csak azért lopott, mert nagy családja van és hozzátartozói éheztek. Nemrégiben még tudott valamit keresni, most azonban már nyolcvan filléres napszám mellett nem akarják alkalmazni.

A törvényszék végül is két rendbeli lopás büntetésében mondotta ki bűnösnek Bernát Józsefet és tekintettel a nagyszámú súlyosbító körülményekre, egy évi börtönrre ítélte.

A haszonbérleti szerződések bejelentéséről

Írta: dr. Kovács Béla ügyvéd,
a debreceni Kath. Otthon és ÉME
ügyésze.

Gazdaközönységünk körében ebben a kérdésben is meglehetősen félkövetlenség uralkodik. Ezért nem lesz érdektelen, ha röviden ezzel is foglalkozunk, annál is inkább, mert rendszerint ebben az időszakban kötik az új haszonbérleti szerződéseket, illetve hosszabbítják meg azokat.

Íde vonatkozólag a földreformról szóló 1920. évi XXXVI. tc. 49. és következő szakaszai valamint a 60000—1921. F. M. sz. földművelésügyi miniszteri rendelet 1135. és következő szakaszai tartalmazzák az alaprendelkezéseket.

Ezek szerint az új haszonbérleti szerződéseket általában mind be kell jelenteni. Be kell jelenteni a haszonbérleti szerződés meghosszabbítását, ugy szintén azt is, ha bármely módon új haszonbérlet vagy haszonbérletárs vagy ezzel egy tekintet alá eső részes lép be a haszonbérleti jogviszonyba.

A törvény értelmében az ugynevezett feles szerződések haszonbérletnek tekintendők.

Nem kell azonban bejelenteni a haszonbérleti szerződést akkor, ha a haszonbérlet a haszonbérbeadónak egyenes ágon rokona (fia, unokája, szülője, nagyszülője, testvére, nagybátyja stb.) munkatestvére, özvegye, vagy ha a haszonbérlet veje, apósa, sógora a haszonbérbeadónak, ugy szintén akkor sem, ha a közös birtokból tulajdonostárs részét veszi ki haszonbérbe.

Ezekben az esetekben a haszonbérleti szerződések egyáltalán nem esnek bejelentési kötelezettség alá bármikor is a haszonbérbe adott birtok területe.

Ha azonban a felek között ilyen rokonsági vagy tulajdonostársi kapcsolat nincsen s az ingatlan területére az 50 kat. holdat meghaladja, akkor már egyetlen bejelentési kötelezettség.

Az 50 holdon aluli szerződések az említett rokonsági vagy tulajdonostársi viszonyon kívül még akkor is mentesül a bejelentési kötelezettség alól, ha a haszonbérlet földművelés, gazdasági okleveles vagy hivatalos gazda, hadirokkant, közszolgálati alkalmazott hivatalos katonája vagy ezen személyeknek a házastársa, özvegye vagy árva, vagy általában hadiözvegy vagy hadiárva.

Nem kell bejelentés azoknál a haszonbérleteknél sem, ahol az előbbi bekezdésben felsorolt személyek olyan 50 holdon aluli birtokot vesznek ki haszonbérbe, mely korábban az ő vagy valamely családtagjának a tulajdonosa volt.

Ha azonban a haszonbérletnek saját birtoka van, akkor ezt az 50 holdba is kell számítani. Ha pld. a haszonbérletnek 10 holdnyi föld áll a nyevén és ki akar bérelni 50 holdat, akkor

már 60 hold földön gazdálkodik s így már be kell jelenteni a szerződést.

Van még néhány más olyan eset is, melyek nem esnek bejelentési kötelezettség alá, ezek azonban ma már elvezetlenné gyakorlati jelentőségüket.

Amint látjuk, főszabály, hogy a haszonbérleti szerződések általában bejelentendők és ez alól csak a felsorolt esetek képeznek kivételt.

Ha kérdéses, hogy bejelentés alá tartozik-e valamely haszonbérlet, akkor azt egyetlen bejelentési kötelezettség alá esnek, írásba kell foglalni.

A bejelentés ahhoz a közigazgatási bizottság gazdasági albizottságához intézendő, melynek területén az ingatlan fekszik. Debreceni ingatlannál tehát a városi, más községbeni ingatlannál az illető megyei albizottsághoz.

A bejelentés kérvénnyel történik, amelyhez mellékelni kell a haszonbérleti szerződés egy eredeti és két másolatát példányát.

Ebből következik egyúttal az is, hogy

a haszonbérleti szerződéseket, amennyiben azok bejelentési kötelezettség alá esnek, írásba kell foglalni.

A bejelentést bármelyik fél teljesítheti. A bejelentéshez mellékelni kell a haszonbérbe adandó birtok területére a haszonbérlet szemlévi viszonyaira vonatkozó akirátokat.

A bejelentés fölött a gazdasági albizottság dönt. Ha a bejelentéstől számított 30 nap alatt a bizottság nem határoz, akkor a szerződés jóváhagyottnak tekintendő.

Ha a bizottság a szerződést tudomásul veszi, erről a feleket értesíti és a szerződést megfelelő tudomásul vevő záradékkal látja el és a feleknek visszaadja.

A bizottság határozata ellen felebbezéssel élnének az érdekeltek s közérdektől a tisztí ügyész és a gazdasági felügyelő.

A felebbezéseket a földművelésügyi miniszter bírálja felül.

Megjegyzendő, hogy ha a haszonbérlet jogi személy (város, község, egyház, egyesület, részvénytársaság vagy szövetkezet stb.), akkor a gazdasági bizottság csak javaslatot készít, mert ez esetben a döntés mindig a miniszter illeti.

Ha a döntésre hivatott hatóságok a haszonbérleti szerződést bármely okból nem veszik tudomásul, jogukban áll más jelentkező haszonbérlet kijelölni.

A bejelentés, illetve a tudomásulvétel, amint ebből látható, nem egyszerű alkütség, nemcsak statisztikai szempontból történik, hanem

érvényességi kelléke a szerződésnek.

Az állandó bírói gyakorlat szerint

a bejelentés alá tartozó szerződések csak akkor érvényesek, ha a gazdasági albizottság, illetve a miniszter részéről a tudomásulvétel megtörtént.

Ha ez hiányzik, akkor nincs haszonbérleti viszony a felek között.

Ennek aztán természetesen megvan a maga kellemetlen következményei.

Nevezetesen egy függő, bizonytalan helyzet áll elő a felek között, a haszonbérbeadó nem követelheti haszonbérlet, elveszti azokat az előnyöket, melyek törvényeink szerint a haszonbérbeadót megilletik s csak az ingatlan használatának ellenértékét követelheti. Ez így rendszerint annyit tesz ki, — mint a kikötött haszonbérlet, de a haszonbérbeadót megillető megillető törvényes elsőbbség nélkül.

A tudomásul nem vett haszonbérleti szerződés alapján tehát nem kérhet biztosítási végrehajtást a haszonbérbeadó és azonkívül a haszonbérlet a kikötött idő előtt ott is hagyhatja a bérletet, viszont a haszonbérbeadó sem tartozik ott túra a kikötött időpontig a haszonbérlet. Egyszóval ilyen esetben mindegyik fél ki van téve annak, hogy ellenfele a bizonytalan helyzet kihasználásával megsarolja.

A bejelentés és a tudomásulvétel elmaradásából tehát súlyos hátrányok származhatnak mindkét félre, mind egyik kártérítési kötelezettségbe sodródhatik, azonkívül bírságnak is kitesszük magukat a törvény 97. §-a alapján.

Bírság jár az esetben is, ha a bejelentés alá eső haszonbérletet a felek ennek ellenére fenntartják, vagy elpárolgatók a való helyzetet, színtleges szerződést kötnek.

Nagyon sokszor csak akkor ábrándnak a felek a baj tudatára, amikor a helyzet már majdnem orvosolhatatlan. Mindezek a nehézségek azonban kelő körültekintéssel elkerülhetők.

Első teendő, hogy a felek a szerződést oly időben készítsék el, hogy a jóváhagyás még a haszonbérlet átvétele előtt megtörténhessen. Erre legelőször néhány hónap szükséges, így egyik sem lesz bizonytalan-ságban További teendő, hogy a felek rendszer, megfelelő haszonbérlet szerződést kössenek. Ennek megszerkesztését ne bízzák azonban rendszerint felkínálkozó feleltőlten zugrásokra, hanem forduljanak megfelelő gyakorlati bíró ügyvédhez vagy közjegyzőhöz, akikől minden tekintetben pontos, megbízható felvilágosítást is kapnak s akik megnyugtató módon felelősség mellett tudják elintézni az ügyet.

Ezek aztán gondoskodnak a szerződések megfelelő bejegyzéséről is úgy, hogy az ebből származható kellemetlenségük elve elháríthatók legyenek.

Az erre fordított költségek aránylag kevés, viszont az ügy szakzerű lebonyolítása teljes bizton-ságot nyújt mindkét félnek, ellenkező esetben kétes kimenetelű perek és bírságok zúdulhatnak az egyébként is agyonterhelt félékre.

ÉLES LÖVÉSZET

Értesítem a város érdekelt közönységét, hogy a katonai állomásparancsnokság értesítése szerint június hó 1, 2, 8, 9, 22. és 23-án a Sárkút-tanyánál levő harszerű lötéren lögyakorlat lesz, amelynek tartalma alatt a debreceni-nyírbátori-beregszászi állami között Debrecen-Hajdusámson között levő szakasza a fentjelzett napokon reggel 7 óra 30 perctől, délután 4 óráig a forgalom elől lesz zárva. Az elzárás tartalma alatt a járműforgalom lebonyolítása céljára a Várostanysa — Sándor-tanyán át vezető föld-út jelöltetett ki. A fent megnevezett állami közúton a lezárás tartalma alatt a gyorsan mozgó járművek számára a lögyakorlat vezetője esetenként fogja az utat megnyitni. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, Dr. Vass Károly, tb. főjegyző.

A debreceni százéves Casino törhetetlen hittel és bizalommal indult el a második száz esztendő útján

Visszapillantások a legrégebb vidéki magyar Casino mozgalmas életére — Amikor Petőfi, Vörösmarty és Vas Gereben is tagjai voltak a debreceni Casónak

A szabadságharcot megelőző évtizedekben Magyarországon hatalmas arányú társadalmi mozgalom indult meg, amelynek az volt a célja, hogy az egyes városok intelligenciáját egységes táborban szervezzék meg, nem pártpolitikai, hanem kimondottan nacionalista alapon. Ez a mozgalom volt a lelke a mai casinóknak, a mozgalom atyja pedig a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István volt. Az akció gyönyörű eredményre vezetett. Az 1820-as években megalapították a Nemzeti Casinót, majd nem sokkal később létesült a debreceni Casino, amely 1833-ban, száz esztendővel ezelőtt kezdte meg a működését s azóta a régi tradicionális, nemzeti alapon gyűlti tagjai sorába a város hazafias magyarságát. Magyarországon az egyetlen vidéki Casino a debreceni, amely a fővárosi Nemzeti Casino után a legrégebb és legszebb múltra tekintethet vissza. A debreceni Casino ebben az évben ünnepli meg fennállásának száz éves jubileumát s ez alkalomból június 18-án díszközgyűlést fognak tartani.

A jubileummal kapcsolatban a Debreceni Ujság-Hajdúföld munkatársa felkereste a debreceni Casino több régi tagját, akik visszapillantásaikban rendkívül érdekes adatokat mondtak el a Casino éléről. Néhány apróság érdekes ezekből papírra vetni, egyébként pedig a Casino száz éves történetét a közgyűlés megbízása alapján dr. Boldizsár Kálmán főjegyző már elkészítette s az most van sajtó alatt.

A debreceni Casino megalapítása

A debreceni magisztrátus urai 1833-ban összehívték a kerületi tábla tagjaival, az úgynevezett táblás urakkal, hogy a Nemzeti Casino mintájára ők is megalapítsák a Casinót. Az eszmét a város akkori intelligenciája őszintán lelkesedéssel fogadta és rövid ideig tartó előkészület után megkezdte az alakuló közgyűlést, amelyen a debreceni Casino első elnökéül Pálffy József kerületi táblaelnököt, alelnökké pedig Simonffy Dániel városi főjegyzőt, a későbbi polgármester, Simonffy Imre nagybátyját választották meg.

A debreceni Casino első helyisége a Piac utcán, a városfalhoz szemben, a régi Andaházi-Szilágyi Mihály-féle ház első emeletén volt, amely arról is nevezetes, hogy debreceni tartózkodása alatt Kossuth Lajos, majd Könyves Tóth Mihály ennek a háznak a nemrégiben lebontott vaskerékéről írték szótát a néphez.

A város intelligenciája ebben a helyiségben adott egymásnak találkozókat minden este és itt beszéltek, itt vitázták meg az akkori idők politikai problémáit és eseményeit. A megalapítás után lelkes hangon felirathat üdvözölte a debreceni Casino gróf Széchenyi Istvánt, aki három oldalas levélben köszönte az üdvözlést. Ez az eredeti levél, amely rendkívül érté-

SÜRGŐSEN ELADÓ

ingóságait legjobban értékesítheti, ha lapunkban meghirdeti.

kes reliquia, ma is a Casino tulajdonában van s azt terv szerinti többi, mintegy száz rendkívül értékes okmányal együtt a Déri-muzeumnak fogják átadni jubiláris közgyűlés után.

A Casino első ténykedése: az utcai világítás

A Casino tagjai pártpolitikát nem ismerve, kimondottan nemzeti alapon és Debrecen város érdekében fejtették ki tevékenységüket. Természetes, hogy a casinói élet az esti órákban, főleg télen volt a legélénkebb, amikor a hosszú estékelt egymás között beszélgetve, kvaterközva töltötték el. Debrecen akkor még nem volt „nagy Debrecen”, nem volt utcai világítása, amiért is a Casino tagjai elhatározták, hogy városfejlesztési akciót kell indítani, így történt azután, hogy a megalakulás legelső esztendőjében már ötven utcai lámpa világította meg Debrecennek addig vakított utcáit — a Casino tagjainak jóvoltából. Mert bizony 100 esztendővel ezelőtt még olyan volt Debrecen, hogy téli estéken nemhogy az öreg urak, de a fiatal Casino-tagok részére is Isten-kiáltás volt a sötétben kimenni az utcára. De ettől függetlenül a Casino elnökségben a város fejlesztését s általában a közügyek irányítását tartotta egyik legfőbb céljának. Még is valószínűsíthető, hogy az utcai világítás sok szükséges dolgot, ami csak úgy volt lehetséges, hogy a casinói tagok igen tekintélyes része a városi magisztrátus feladatait körüllátta.

A Casino később átköltözött úgy, Beck Pálné Piac utcai házának első emeletére, a mai Tisza-palotába, onnan pedig 1845-ben Táncos-Kovács kereskedő házába, amelynek helyén azután felépült a mai Debreceni Első Takarékpénztár.

Gazdasági és művészeti élet

Nemcsak szórakoztatás, bálók, estélyek voltak a debreceni Casino célja, hanem gazdasági és kulturális szempontból is igen jelentős tényezője volt a városnak, sőt az egész Tiszántulnak. A debreceni Casino alapította meg az István-gózzalmot, majd a Debreceni Első Takarékpénztárt, amely egyik legnagyobb pénzügyi intézmény volt ennek az országnak. A Casino kezdeményezte és az ő intenciója szerint készült el az ország egyik legnagyobb szobrászati remekműve, a Csokonáiszobor. — A debreceni Casino volt, az amely abban az időben, amikor még Debrecen híre sem ismerték jöformán az irodalmi és művészeti társaságoknak, úgynevezett Kazinczy-irodalmi alapítványt létesített, hogy ezzel is pótolja azokat a kulturális hiányokat, amelyeket annyira megérezett az akkori Debrecen. Évtizedeken keresztül minden évben egy prózai és egy költői munkát jutalmaztak meg, egyenként 10 arannyal. A Kazinczy-alapítvány a világháború alatt szűnt meg s addig felbecsülhetetlen szolgálatot tett vele a Casino a debreceni irodalmi kultúrájának.

Nagy részben Nánássy Bejamin

városi tanácsnok, egykori casinói elnök érdeme ez, akit a debreceni Casino közgyűlése a szabadságharcot

50 fillérért fürödhet a Bika gőzfürdőben
Kádfürdő 70 f. Villamoson váltva 70 f.

követő megújulások választott meg elnökké.

Titkos összejövetelek a Fehér lóban

Az önzetlen, nagy és eredményes munkában a debreceni Casinót 1849 végen az osztrákok akadályozták meg. Egyszerűen megszüntették a Ca-

Petőfi Vörösmarty, Jósika báró és Vas Gereben, mint a debreceni Casino vendégei

A debreceni Casino történetében kiemelkedő eseményszámban megy az a korszak, amely a szabadságharc idején zajlott le a magyarság felett. 1849 január 3-án a fővárosból Debrecenbe jött az országgyűlés s itt az egyes eszélők adtak szállást a képviselőknek, tisztviselőknak, akik mintegy kétszáz-an voltak. A Casino akciót indított és az indítványt mindenki egyhangúlag fogadta arra nézve, hogy a Casino vendégül látja itt tartózkodásuk alatt az országgyűlés tagjait s ezért egy ívet bocsátottak ki a vendégek között, amelyet a vendéglátást igénybevevők alá is írtak. Ez a nagy történelmi és művészeti szempontból is nagy becsűl biró ív ma is a Casino birtokában van. Rajta olvashatók a következő eredeti aláírások: Petőfi Sándor kapitány, Vörösmarty Mihály, báró Jósika Miklós, Horváth Boldizsár, Lónyai Menyhért, Vas Gereben, Pálffy Albert, Csengery Antal, Bezeredy István, Bartal György, Hunfalvy Pál, Besze János és még nagyon sok kiválósága az akkori időknak.

Ezek a nemzeti nagyságok voltak 1849-ben a debreceni Casino vendégei, akik itt tartózkodásuk alatt nem is annyira vendégek voltak, mint inkább a nemzet napszámosai. Dolgoztak a politikában, a művészetekben, kulturában és megtremítették azt a talajt Debrecenben, amelyből azóta olyan nemes és értékes hajtások fejlődtek ki.

A fellendülés korszaka

Ötven évvel ezelőtt, 1883-ban volt a debreceni Casino fennállásának tizedszázados jubileuma, amelyet igen nagy pompával ünnepelt meg Debrecen egész úri társadalmá. A szabadságharc lezajlása után gróf Csáky Adorján, majd Miskolczy Lajos voltak a debreceni Casino igazgatói, akik a legnagyobb agilitással igyekeztek fellendíteni a kissé elcsüggedt casinói életet. Ez a fáradozásuk nem is járt eredmény nélkül. Ebből az időből még ma is emlékeztetnek az öregek előtt azok a pazar fényű casinói bálók, estélyek, amelyek Tiszántul-szerte foglalkoztatták a közönséget. Körülbelül tizenöt esztendőig tartott

sinó működését, mert nem nézték jó szemmel, hogy a hazafias magyarok egymás között megvitadják az eseményeket. 1850-ben a császári pénzügyigazgatóságot helyezték el a Casinóban, amelynek tagjai még akkor sem csüggedtek el, hanem titokban a Fehér ló vendéglő egyik udvari szobájában gyűltek össze. Minél nagyobb méretű volt az osztrákok önkénye, a debreceni urak annál nagyobb bizalommal és reménységgel jöttek össze a titkos szobában. Ekkor már a Casino birtokában volt Kossuth Lajosnak harminchárom eredeti tudósítása

a pozsonyi diétáról, amelyek között több olyan példány is van, amelyeket a nemzet halhatatlan költője, Petőfi Sándor másolt le Kossuth kézírása után. Ezeket az okmányokat ma is őrzi a Casino s a jubiláris közgyűlés után átadják a Déri-muzeumnak megőrzés céljából.

ez a nagy fellendülési korszak, amit azután nyugodt, megállapodott időszak követelt, egészen a világháború kitöréséig. Itt azután egy egészen stívár, szegény és lélek nélküli éra kezdődött, ami abban leli a magyarázatát, hogy a nemzeti alapon álló casinói tagok jobban le voltak kötve a városi események által, minthogy társadalmi szórakoztatásokból vették volna ki a részüket. Sokan el is mentek a határra, hogy vérükkel és életükkel szolgálják a szent magyar hazát.

A debreceni Casino a kommun és a megszállás alatt

Még saanyarubb és veszedelmessé volt a helyzete a Casinónak a kommun és az oláh megszállás alatt. Előbb a kommunisták rémturalma miatt nem lehetett folytatni az addigi tevékenykedést a nemzeti gondolat érdekében, később pedig az oláh megszállás akadályozta a debreceni magyar urakat, hogy szűk körben megvitassák az eseményeket és talán terveket kovacsoltanak a jobb jövőre. Az oláh tisztak a debreceni Casinóban rendezték be az értéktörszédjüket és úgy összerondították az egész helyiséget s a berendezést, majd annyi butort loptak ki a kivonuláskor, hogy a Casino horribilis károkat szenvedett. Csak az oláh „tisztak” által hagyott és ki nem fizetett villanyszámla huszezer koronát tett ki, ami abban az időben rendkívül nagy összeg volt.

De a debreceni Casino ennek ellenére sem csüggedt el. A tagok önzetlenül, áldozatra mindenkor készen dolgoztak és dolgoznak a következő százéves jubileumhoz. Valamennyi casinói tagban az az érzés fűti a szívet, hogy a debreceni Casino második száz esztendeje sokkal nagyobb boldogság jegyében fog megünnepelni, mint ahogyan most megünnepelik az első száz esztendőt. Igéret erre a Casino mostani vezetősége, amely dr. Olchváry Zoltán táblai elnökkel az élen mindenkor a debreceni Casino tradicionális szelleméhez híven a boldog magyar feltámadás jegyében fejti ki áldásos és kulturális tevékenységét. **Benyovszky László.**

Hogyan látja az idegen Debrecent

Miskolc, május 27.
Befut az avasalji filléres gyors. Ragyogó napsütés. Zsufolt perron. Nevető arcok. Rezesbanda. Zászlóerdő. Hivatalos személyiségek. Égővörös tulipáncsokros üdvözlő nők. Lelkes éljenzés. Két talpraesett, testvéri meleget ömlesztő szónoklat. Utána csillogó szemekkel elrivalgott éljenzés. És nagy parolázás, ölelkezés, csókolózás, vidám kacagások... Így fogadja az Alföld metropolisát, a civisek fővárosa az északi határszéli testvér ünnepi vonalát.

A tulipánok városa: ez a kellemes hangzású titulus méltán megilleti Debrecent. Száz és száz parkban, járdaszegély-pázsítban, városi ligetben, sétaterén, magánkertben ott virít száz színeivel a legmagyarabb virág: a százszorszép tulipán. Ötven-száz méteres ágyásokban. És a verőfényes napsütés izzó aranyában ott lobog és lángol az égővörös virágerdőben a fekete, a mézsárga, a tajtékfehér, a mályvaszínű, a kék, rózsaszín, citromsárga, ibolyaszínű teljes tulipán, vegyesen és lillitarkán, mint gazdag fantázia pazar szőtte: a leglátványosabb, legillatosabb, legüdebb, eleven szőnyeg! Lépten-nyomon tulipánerdőbe ütközik a sétáló: Debrecen, úgy látszik, nagy lendülettel pályázik a tulipánok városa elnevezésre. Joggal és biztos sikerrel.

Virágos Debrecen

A tulipánszőnyegek mellett azonban virágerdő és parkok, utsegélyi bokoresportozatok gazdag változata sorakozik fel kifogyhatatlan bőséggel. És ez a szemnek üdítően ható tarkaság a büszke paloták és angolkerlek mögé bujt pirostetős villák mellett egy haladott, fejlett városkultúra áruja. Ez a pazarul bőkezű utcai parkosítás és virágpompá nem hat elmentmondóként az aszfaltba ültetve,

sőt éppen ellenkezően: összhangban áll vele, felelgeti és ellensúlyozza a bérpaloták malter-szükségét és az aszfalttenger egyhangúságát. Debrecen ugyancsak hőkezűen áldozhat utcái arculatának erre a csinosítására, azonban az Alföld metropolisának — a sárga homoktenger közepén — nem szabad sajnálnia az obuluszt akkor, amikor hétmérföldes eszímakkal kiverkedte magát külső megjelenés dolgában is az unalmasképű alföldi városok közül és fővárosi viszonylatban is helytálló areulatra tett szert.

A Nagyerdőn

A gazdag virágkultúra mellett kellemesen lepi meg az idegent Debrecen utcáinak hallatlan tisztasága, rendezettség és okos vonalvezetése. Sikátorok, görbe utcák, közvetlen vagy burkolatlan utcák alig találhatók. Ellenben aszfaltos vagy gondosan kövezett, nyilegyenes sugárutak futnak a messzibe, kétoldalt gazdag fásítással, padokkal, virágerdővel, új utak, nagyszerű autótutak épülnek több helyütt: a Nagyerdő közepén, a városi főnyírfürdőtől a gazdasági akadémia felé, a főnyírfürdőtől — a nagyszerű, most készülő stadion mellett — az új köztemető felé és ezeket a sugárutakat újabb, még csak most elkezdett sugárutak keresztezik. Még az idén újabb autótutak, nyilegyenes, sok kilométeres testei pántozzák át a hangulatos, kedves Nagyerdőt, amelynek elején több kilométernyi terjedelmű, betonfencekű és betonpartu csónakázó tó készül és várja a megnyitást. Kedves, hangulatos tavaeska lesz ez, teltelte óriási vízbetörülő koronával s a fagigiszok püny, betonkeretes szigetecskéken állanak.

A térszomszédságban élének virít ki a friss tavaszi smaragdzöldből a főnyírfürdőnek. Magyarország legnagyobb ilyen intézményének kül-

lönös, érdekes stílusú épülete. A főnyírfürdő három medencéjében rengeteg fürdőző. Vigan lubickolnak a hideg- és melegvízes medencében, mert a szeles idő ellenére nem érezni a hűvös fuvalmat a magas bástya őrtállása folytán. Hogy ez a főnyírfürdő mennyire ötletes és modern, praktikus berendezésű, izléses és nagyvilágias, azt már sokszor és ezen a helyen is megírták. Itt csak annyit, hogy: aki ezt kitervezte és megvalósította, minden dicsőretnél értékesebb elismerésre méltó, sőt még szobrot is megérdemel! Mindenestre többet használt városinak és embertársainak, mint — mondjuk — Edgar Wallace.

A Déri múzeum kincsei

Az idegen azonban a Dérimúzeumban is lerója hála látogatását. Nemesak a vidéknek, de a legelső magyar városoknak is legértékesebb tartalmu és leggazdagabb felszerelt kultúresernoka ez. Valamennyi téra a fölényes tudás és hozzáértés mellett a tudományoz gazdaságról is tanuskodik, de szinte felmérhetetlenül bőséges és értékes a maga speciális gyűjteményénél fogva a hortobágyi pásztorok dolgainak gazdag téra, az eredeti tárgyakból berendezett debreceni iparosműhelyek és lakószobák, nagyszerű szerszámokkal, edényekkel, elmult eszközeikkel és gyártmányokkal. A fegyvergyűjteményekben pazardisítási régi pisztolyok, kardok, török és kombinált fegyverek gazdag sokasága s a kínai és japán termekben a porcellánok, szobrok, fegyverek, groteszk bűványok, selymek és furesa, félelemgerjesztést is szolgáló japán bórpancél-ruhák exotikus gyűjteménye talán az egész országban egyedülálló a maga nemében!

A Déri-múzeum a maga nagybecsű és kitűnő szakértelemmel kezelt gyűjteményei óriási kincsei nemesak a civisek városának, hanem kies országunknak is. Magától a múzeum tartalmának megtekintéséért is érdemes meglátogatni az Alföld metropolisát.

Este aztán, mikor ezer és ezer ra-

gyogó villanyfény lobbant fel és szórta-szíkraztatta sárga tűzsziporkait: felejthetetlen látvány volt visszanézni a fényártól elöntött főútcán, amelynek a végén a nagytöplom széles oromzata és két furesa toronygombja vált ki a széles utca keretei közül és rajzolódott fel élesen a halványlilásba ütköző, sápadtkék égbe. A bepvomás, amellyel elhagyjuk Debrecent, igen kellemes és színes és alig vesszük észre ettől, hogy a széles aszfaltjárdat mindenütt fillérenyi nagyságu, fehér papírosból kivágott apró horogkeresztek tömege borítja, mint hópihé.

(phr.)

GRAND HOTEL IMPERIAL nagyszállója BUDAPEST,

1 perc a Keleti pályaudvartól

Rendkívül olcsó új idényárak:

Teljes pensió: szoba, napi 3-szori étlapszerinti étkezéssel, fűtéssel és borralalóval heti P 50.—

1 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 30.—

2 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 45.—

Átutazóknak is rendkívül mérsékelt árak.

Ü Z L E T E

f o r g a l m á t

csak lapunkban közölt hirdetés

utján

f o k o z h a t j a.

Gyertek! Gyűjtogassunk!

A vitézek 1933. május 19-iki estjének bevezetőjeként elmondotta dr. vitéz Kovách Elemér vitézi hadnagy.

Az ezerév alatt annyi megpróbáltatáson keresztül ment nemzetünk — amint az az előző vitézi est illusztris előadója történelmi adatokkal kimutatta — a végpusztulástól mindig a benne rejlő ősi magyar vitézség fellángoló tüze mentette meg. Ez volt az a drága kincs, amelynek szikrázó lényé mindig meg-megtorlta a kétségbeesés sötét éjszakáját, ha az a nemzet életére borult. Láttuk, hogy ez a vitézség nem csak karddal, hanem tollal és ekevasal is épített, ha a haza sorsa úgy kívánta. Ez a drága kincsünk volt a multban mindig az erőforrása minden nemzeti megújulásunknak!

Azt már magunk is átértük, hogy alig másfél évtizeddel ezelőtt milyen nehéz órái voltak árva magyar nemzetünknek. A haza iránti kötelességek feltétlen teljesítésének a lángja lelohadt bennünk. A szívekben az áldozatos hazaszeretet parázsa vastag hamu réteg alá került és hiába száguldott pusztító orkán nemzetünk felett, a fásult közöny megkérgesedett salakját nem tudta a szívek parázsa felől elfújni s mire az a maroknyi magyar testvérünk, akiknek a szívében elfojthatatlanul ott égett a hazaszeretet tüze, a többiek lelkében a hamut megbolygatva felszította a parazsat, már késő volt, mert meggyalázva, széttagolva, amitalócok keze között vonaglott az egységes egészében olyan gyönyörű magyar alföld.

A végpusztulás azonban még sem következett be! A magyarok istene megkönyörült rajtunk fásult magyarokon! Új életre hívta a magyarságot Nagy urunk, vitéz Nagybányai Horthly Miklós Kormányzó ur által, aki a keserű órák tapasztalatai alapján megalkotta a Vitézi Rendet, hogy az a jövőben ügyeljen a nemzet életét öröktüze, az ősi magyar vitézségre.

Tévedés volna azt hinni, hogy ez a kötelesség csak a mi osztályrésztünk, azoké, akik a vitézi rendhez tartozunk. Ennek a nemzetnek nemesak mi a Rend tagjai vagyunk a vitézei, hanem mi a Vitézi rend tagjai magunk hirdeltük azt, hogy vitéze minden magyar testvérünk, aki zászlónk jelszavát magáéva téve lángoló hazaszeretettel, önzetlenül, becsületesen dolgozik a Csonkabaza javára Nagymagyarországért.

Nekünk, akik a vitézi rendhez tartozunk s ezáltal a vitézi rendnek is, kell, hogy ezen felül is hivatásunk legyen. Hivatása annak van, akinek kitűzött cél elérése és megvalósítása létező kötelességévé. És nekünk ne volna hivatásunk ma? nekünk, akikre szent esküvel való elkötelezéssel a hazaszeretet tüzeinek táplálása és felszítása bizott!

Hiszen ma is a nemtoródomság napjait éljük! Ma is a közöny az ur sok minden felett! Szítani kell tehát a parazsat, hogy ki ne hunyjon a zsarútnok. S hogy ezt a hivatásunkat betölthessük: vitézi életet kell élnünk!

Elel! Vitézi élet! Milyen csodás varázsa van ennek a szónak! A pusztá lét egymagában még életnek nem nevezhető, mert az csak tengetés. A végorájához közelgő beteg még birtó-

kosa a lének, de nevezhetjük-e igazán életnek azt, ami senyvedés, haldokolás? A szabad természet ölen életet nem a lombhulló ősz, vagy a dermesztő tél, hanem a rügyfakasztó tavasz, a termést ígérő viruló nyár jelent. Annál elpíhenni készűl, ennél alkotásra törekszik minden. Friss hajtások fakadnak, a bimbók pattannak, viruló kalász tengertől hullámszik a róna és gazdag természettel biztat a jövő. Élet pezsdül mindenütt, mely erőből dudaz és eredményt ígér. Igen! mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! a tavasz, a nyár a teremtő élet és nem a hervadó ősz, vagy a dermedt tél.

És nekünk vitézeknek ilyen teremtő életet kell élnünk, ha azt akarjuk, hogy hivatásunkat betöltsük. Legyünk tehát a nemzeti életben dolgozó, tavaszihirdető magyarok. Lüktesen bennünk az alkotó vitézi élet! Töltsük be vitézi hivatásunkat azáltal, hogy minden magyar testvért zászlónk alá sorakoztatunk! Mint őseink a véres kardot a dúló csatákeletől, úgy hordjuk szerteséjjel a hazaszeretet szent tüzet! És ebben segítsétek ti is mindnyájan, ha nem is vagytok rendi tagok! Gyertek, gyűjtogassunk! Dobjunk esővát a közönyös szívekbe! Szítsuk fel a tüzet és lobbantsuk lángra, hogy a millió és millió apró tűz egy hatalmas lángtengerré egybelobbanya vakító fényével virassza fel ezt a közönyös magyar éjszakát és váltsa valóra reményességünket, hogy

A Kárpátokban, Tatra alján,
Nyugaton a Lajta partján,
Lent ott délen a Bácskában
Havasok közt Csikorszáqba
Nem lesz minden mindig árva!

Tinódi Legujabb Krónikái

Az Filléres Rokonok Etetéséről Szerzett Ének

E' vasárnap filléresek szün-napja,
Tavaszhónak vörösbetűs szép napja,
Rokonokat dunántúli nép kapja,
Ódarándul keresztanyám szép apja.

Pihenhet ma szűk családom rest vére;
Nem jön ide napam-ángyom testvére,
Nem tekintek retye-rutya testére,
Nem szükséges összverogyni estvére.

Nem kell lenni örökétig sarokba,
Nem kell nyomni kulatsikat márkokba,
Óstorsziját fonogatni varkokba,
Kírtuzanni stadijomba, parkokba.

Nem kell máma megtönni a bendőket,
Vásárolni tizfra magyar kendőket,
Publikának tsingi-lingi tsengőket,
Villanyosra guberálni pengőket.

Dérij Frigyes terméibe nem lépek,
Nem látok az szoborművek emlékek,
Nagyerdőben nem tartunk ma szemléket,
Nem iszunk sert, nem fogyasztunk szemléket.

Nem nézzük ma sem Antalfyt, se Mentzét,
Nagyerdőben embersütő kementzét,
Lszodának elnevezett szelentét,
Mondvatsinált nagyerdő Velentzét.

Eddigelé sok rokonok érkeztek,
Ómpagukat otthonosan érezték,
Eltek-iltak, ezt is, azt is kérdezték,
Rántottak tsirkét, habos rollót élveztek.

Huszra nőtt meg a családomk kis nyótzrul,
Duntzatosaink lejöttek az kis pótzrul;
Beszélgettünk nagy szakálltural, kis kótzrul
Rokonokkal, akik jöttek Miskótzrul.

Békétsaba sógorokat ontotta,
Pesti gyerek az levegőt rontotta;
Vegyűk még egy sóperetzet! — mondta,
Pénztárczámat valamennyi bontotta.

Reggel óta családomban bent éltek,
Nagyerdőről visszajövet tentétek,
Diványokon, heuszereken nem féttek,
Hogy lekésnek az vonatról, nem féttek.

„Kikisértek az vonathoz?” — kérdezték,
Magokat sok költsön-könyvvel vertezték,
Legközelebb visszajönnek: tervezték,
Filléresen könyveimet élvezték.

Hazafelé irányozva léptünkél,
Fájlattuk az májunktat, az lépünkél,
Megettük az tejbekésás pépünkél;
Rokonoktul Isten óvja népünkél!...

LISZTIUS.

NYOMTATVÁNYT
olcsón és izlésesen készít:

lapunk nyomdája
József kir. herceg
utca 16. Tel. 7348

Ötödére csökkent a magyar könyv ára

Megkezdődött a könyvnapok piaca — Három pengő a legdrágább propaganda kiadás

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A magyar könyvnapok előestélyén állunk. A könyvkereskedés pultjairól már félretolták az egy- és félpengős „regény”-eket, hogy elférjenek az igazi könyvek. Fent, a polcokon öreg portékák között egy nyolcpenegős „Zord idő” ámulva nézi a pultokra felrakott testvéreit, rajtuk a halványkék keresztikötéssel:

Magyar könyvnap
Báró Kemény Zsigmond:
Zord idő
Füve 2 pengő.

Hatvanhat Zorá időt számolok össze.

— Százat hoztattam, — mondja a kereskedő. Tegnap bontottuk fel és ma estig harmincegy darab kelt el. A leányliceum tizenöt példányt vett. Ez a könyvnapok legnagyobb szenzációja. Két pengős klasszikus, gyönyörű papíron, izléses kiállításban.

Egy másik könyvtömeg: „A Naszty-itu esete Tóth Marival”. Egész-vaszonkötésben 3 pengő. Krudy Gyula posztumusz regénye: „Az első Habsburg”, 2 pengő 40 fillér. Szabó Pál: „Papok, vasárnapok”. Kereken 3. Csupa olcsóság minden. A könyvek árai ötödreszükre estek és tegnap óta már tízszeresére növekedett a forgalom.

Ha könyvnapok mellett még olcsó boltbérnapot is rendeznének, a könyvkereskedelem a legjobban üzletág lenne.

Magyar klasszikusok fillérékért

A könyvnapok rendezésége is ötletet adott a kiadóknak, amikor arra bizdították őket, hogy remekíróink reprezentatív műveit jelentessék meg újra. Így az iskolai könyvtárak is tömegesen frissítik fel polcaikat. A már említett „Zord idő”-ön kívül a következő propaganda kiadványok vonultak be a könyvheti forgalomba: Jósika „Abali”-ja, 1 pengő 40 fillérért; Katona „Bank-bár”-ja, Vörösmarti „Csöngör és Tünde”-je, Madách „Ember tragédiája”, a három mű 288 oldalon, fanyentes papíron, négy műmelléklettel. Pintér Jenő, Ady Lajos és Mátrai Rudolf tanulmányával 1 pengő 40 fillér... Rákosi: „Korhadt lakereszték” 1 pengő 40 fillér és így tovább.

A kereskedő elégedetten simogatja a frissen érkezett könyvsomókat:

— Tetszik látni, ezekből június 3-án egy darab sem lesz. A vásárló közönség, amely már undorodik a garasos ponyvától, szinte ráveti magát az olcsó klasszikusokra. Ezzel is úgy vagyunk, mint a színházzal. Szerzők, színgazgatók évekig kiabáltak, hogy a publikumnak csak olcsó portéka kell. Végre aztán kislült, hogy nincsenek táblásházak, csak akkor, ha operát adnak!

A vilgeci forgalom megszűnt

A magyar könyvpiac minden vonalán örvendetes javulás mutatkozik. A publikum rájött, hogy a 20 fitvin-

gos és sárgaüzetes regények erőmört okoznak, mint a nagy tömegben fogyasztott pattogatott kukorica. Ezenkívül a részlettízeteses szerzők szegyenkora is lejárt. Többé-kevésbé minden könyvbarát átesett egy-két peren, aminek következtében a könyvügynökök sem molesztálják a nyájas olvasók tömegeit. Marad tehát a könyvesbolt. Igen ám, csak-hogy a kiadók tulbeesülték a vásárlók kapacitását, amikor egy-egy budapesti, vagy erdélyi regényt fűzött alakban 12—18 pengős áron lódtították a közforgalomba. Ma azonban már ezen is túl vagyunk. Hogy például Kunz Aladár „Fekete kolostor”-t példányonként 3 pengőért lehet kapni, ez nemcsak alkalmi könyvpropagandát, hanem egészséges árszabályozást is jelent.

— Most már egészen biztos, — mondja a kereskedő —, hogy a rendes árak is 50—60 percenttel le fognak esni. Az elmúlt esztendő könyvnapjai még inkább csak propagandának számítottak, az idén azonban minden könyvkiadó cég nyolc-tíz könyvet adott ki mástól—kétpengős áron. Ez magával rántja a régi árat is. Amikor Kemény Zsigmond és Mikszáth regényei két pengős árban kaphatók, akkor az élő nagyságoknak is le kell szállni a 14 pengős magaslatokról.

Eckhart Ferenc történelemkönyve

A könyvnapok legjobban beharangozott szenzációja az a történelemfilozófiai összefoglalás, amelyet Eckhart Ferenc professzor írt. Ez a könyv 3 pengős árban kerül forgalomba s a kiadói élelmesség még az ötletet is bevezeti, hogy aki a eez könyveiből 12 pengő értékűt vásárol, az ingyen kapja a történelmi munkát.

Egy másik érdekes kiadvány Kós Károly „Erdély” című kulturtörténeti vázlatja, amelyet 60 színes linoleum-metszésű illusztráció díszít.

Az idei könyvnapok teljes sikerre számíthatnak. Olcsó árak és jó könyvek; ezek fogják a régi forgalmat helyreállítani. Ennek pedig a legelső feltétele, hogy neesak könyvnapokat, de könyvéveket is tartunk. (**)

Kedden lesz a papválasztás

A debreceni református egyház presbiteriuma az üresedésben levő lelkészi állásra dr. Soós Béla Déczintézetű vallásnővér, okleveles lelkész, a teológiai tudományok doktorát meghívta.

A meghívás felett a választók gyülekezete dönt, melyet az egyházmegyei elnökség a Nagytemplomban május 30-án, kedden reggel 8 órára összehívott.

Ha a szavazást az E. T. II. tc. 12. §-a értelmében elrendelik, nyomban megkezdődik tiz helyen.

Viselt, kopott férfiruháját
dívatos gyapjú szövetre cseréli
HEGYI, SAS UTCA 4. SZAM.
(Hívásra házhoz megyek.)

Ruhacsere!

A házingatlant terhelő adósságok rendezése

Írta: Petrányi Béla a Háztulajdonosok Egyesületének titkára.

Az egyik debreceni napilapban dr. Hadházy Zsigmond ny. főispánnak sikke jelent meg a gazdaságok végtelen rendezésének elveiről. Szerző a házadósság kérdését az általános rendezés keretében nem érinti, ellenben jelzi, hogy az adósságrendezést Magyarországon egyetemesnek és így a házadósságra nézve is szükségesnek tartja, bár utóbbira megoldást javaslatba nem hozott.

Ha egy egész országra kiható, egyetemes adóssági teherrendezést gondolunk el, ismernünk kell annak egész nemzetgazdaságát, közgazdaságát, külkereskedelmi forgalmát, belső és külső politikai helyzetét, célkitűzését, történelmét, gazdasági és szellemi kultúráját, a néplélek sajátosságait, tradícióit. Magyarország miniszterelnöke bőséges mérséklettel legutóbbi kormány-nyilatkozatában a lassu, de biztos, óvatos és békés fejlődés irányában kívánja a kibontakozást s kijelenti, hogy mezőgazdasági politikát folytat, amint ez Magyarországon másként nem is lehet. Viszont pénzügyminiszterünk egy pénzügyi megoldási tervvel kapcsolatban kijelenti, hogy adósságunk rendezése, megfizetése attól függ, hogy mennyire fogunk tudni fizetőképessé lenni. Illuziókra nincs szükségünk, de ideáljainkat fenn kell tartanunk.

Aránytalanul sok köztartozás terheli a házingatlant

Ezért a szükséges adósságrendezésnek gyökeresnek, véglegesnek s az ország jövője tekintetében alapvetőnek, a gazdasági megerősödéshez vezetőnek s így kiegyensúlyozottnak, igazságosnak kell lenni. És pedig nemcsak a jelen, hanem a jövő generációira nézve is igazságos teherelosztónak. Az eladósodás jelenleg a — túlterhelés állapotát mutatja a háborús és az azt követő idők gazdasági s pénzügyi életének abnormis eltérése miatt. Ezért indokolt és szükséges annak rendezése. A gazdasági adósság kérdéseivel e helyütt nem kívánunk foglalkozni, csak annyiban, hogy az általános köz és magán teher a nemzeti vagyonnak e két legfontosabb pillérére nehezedik legjobban. A kettő közötti teherviselési arány azonban nem igazságos, mivel a házingatlant aránytalanul magasabb köztartozás terheli. Csak a legutóbbi időkben látják be hivatalosan is, hogy a ház is fontos nemzeti vagyon, az iparnak legfőbb jelentkező formája s a polgárság anyagi erőforrása, így a földdel egyenrangú gazdasági faktor, adózási teher tekintetében pedig amaz előtt áll. A házvagyon súlyos adóztatására a következő statisztikai adatokat közölhetjük: millió pengőben: földadó — 1913-ban 33, 1928-ban 38, 1929-ben 37, 1930-ban 31, 1931-ben 31, 1932-ben a földadó 31. A házadó — 1913-ban 35, 1928-ban 68, 1929-ben 68, 1930-ban 73, 1931-ben a házadó 85, a legutóbbi elölránvzat összadójában, föld: 98, ház 265. Az összes állami egyenesadózás kérdésében pl. 1931-ben föld: 58, földbérleti 3, házbérleti 119, iparosok 18, kereskedők 15, alkalmazottak 53. (A házadó tárgyat képező épületek száma Debrecenben 14586 — 1931. év végén, 1923-ban 10789, szaporulat 35 százaléka.) Ugyanígy súlyos terhelése van a háznak a cca 4 milliárdot tevő magánadósságok keretében is.

Három főelv a házadósságok rendezésére

A rendezés elve a teherbíró, teljesítőképességen nyugszik; ez alap lehet a legigazságosabb, egyben a legbiztosabb, legbiztosabb, mert a vagyon lehet az életnek fundamentuma, de az élet mégis csak a — jövődelemből táplálkozik. A jövedelemnek viszont feltétlen kell a köztartozásokat, a magán-

terhek törlesztési és kamatjárulékát és a tulajdonos létminimumát, mint gazdasági felfutósságot. A második fő elv a házingatlantok teherrendezésénél az — értékmegállapítás, harmadik az adóssági elterhelés határa, tehát az adóssági maximum és kamatmaximum meghatározása. Mondhatni azonos elvek az agrárizmus elveivel: hisz egy az eredetük — a magyar közgazdaság. A házvagyon értékének megállapításánál itt is hivatkozhatunk törvényes intézkedésekre. A házadótörvény, illetve összeállítások a ház maximális és minimális értékét az évi bruttó bérjövdelem 16—8-szorosára teszik: — az 1931. évi illetéktörvény a nyolcszorosa. Mi a rendezés alapjául elfogadjuk a fentebbi törvényes kutesokat a következő példa szerint: egy négy szobás, vagy két rendbeli két szobás családi, vagy kisebb, de általánosabb polgári háznak bruttó bérjövdeleme 1917-ben pl. 1000 P. Utóbbi összegét megszorozva a 16-os kulcsszámmal (mert a jövedelem 6000 P. alatt van) a ház hivatalos értéke 16000 P lesz. A békéidőben a helyes kalkulációkkal dolgozó banktechnika ezen 16000 P értékű házra a 15—20 százaléknak megfelelő törlesztés hosszú idejű, ugynevezett zálogleveles kölcsönt, ezt követő telettkönyvi rangsorban pedig 40 százalékgig terjedhető váltó, vagy kötvénykölcsönt engedélyezett. E 40 százalékos elterhelési határnak, mint maximális határnak a rendezésnél is elfogadjuk, mely határérték ugy hitelező, mint adós érdekeit kellőképpen biztosítani hivatott. Fenti határérték 40 százaléka lesz 6400 P, mint fennmaradó kölcsönhatárérték. Amennyiben az 1917-es bérjövdelemi alap megállapítható, nem volna, úgy a mai hasznosítás összege állapítandó meg. Viszont üres telkeket a banktechnika jelzálog fedezetnek elfogadni nem igen szokott.

Olcsó zálogleveles kölcsöntartozással kell átalakítani az adósságokat

Fenti példa szerint a rendezési eljárás során az ingatlant terhelő tartozások 6400 P-on felül egyszerűen leírandók, mint nem reális fedezettel nem bírók, mely követelési részt előrelátó hitelező könyvben már ügyis leírta. A 6400 P kereten belüli, tovább maradó tartozás elvileg és lehetőleg a gyakorlatban amortizációs 30—40 éves, fél éves kamatozású, illetve törlesztésű, ugynevezett zálogleveles, avagy a rendezés jellegével — teherrendezési kötvénykölcsöntartozással lesz átváltoztatható. A kamatláb 4 százaléka, vagy törlesztéssel együtt 5—5 és fél százalék. A 6400 P kereten esetleg a telettkönyvi sorrend követelhetjük, azonban nem a kezeletlen összegben, hanem a kezeletlen sorrendjének megfelelő, valutáris leírásokkal, még pedig az 1927. évben kezeletlen, vagy ezen évet megelőző idejű tartozásoknál 10 százalék, 1928-ban 30 százalék, 1929-ben 25 százalék, 1930-ban 10 százalék, 1931-ben 5 százalék lenne a leírás. Avagy e helyett,

vagy mellett annak az aránynak alkalmazása, ahogyan az eredeti terhelések a kezeletlen idejében a háznak 1917-es bruttó bérjövdelem alapján kalkulált árúhoz állottak. A rendezési eljárásban tehát minden tartozás részt vehet, melynek kötelezettje igényét bejelenti. A rendezést az illetékes járásbíróskodással az érdekeltekből álló tagokkal vegyes tanács intézné egy felelős fórummal.

Országos teherrendezési járadékkötvények kibocsátása

A maradék rendezett kölcsönök a mobilizálás céljából átruházhatók lennének hitelezők által a Nemzeti Bankra, vagy Pénzügyi Központra, avagy más kreálendő központi szervre, viszont ezen szervek a mobilizációt ugy érthetnék el, hogy ugynevezett országos teherrendezési járadékkötvényeket bocsátásának ki a törvényhozás megbízásából, mely kötvények elhelyezési piaca vagy a külföld, vagy a belföld lenne. Ha csak a belföld jöhetne számításba, ugy egy önkéntes aránytartó adóható jogalapot a pénzeszközök növelésére, illetve hitelkeret kitágításra, melynek keretében a járadékokat lombardírozni is lehetne. Viszont egy alap volna léteztendő a kamatesökkentés, részben a járadékkölcsön kamatainak biztosítására. A házadó igen magas adóterhelés a szükségesség folytán ugyis törleődök lesznek, valamelyes esekély szá-

zlatéku járadékadó volna képzendő, mely a megjavult gazdasági életben számot nem tenne. A járadékkötvények mint praeimiumok volna felhasználhatók az iparfejlesztésnél, házépítési és tartozási hitelek nyújtásánál. Az 1867. évi földterhermentesítési járadékköszeg több, mint 500 millió pengőt tett ki s abban — a hasonlóan válságos időben a jobbság felszabadítását végre lehetett halítani. Az állam viselte a febonvultásért a kezességét. Most hasonlóan viselheti ismét az állam, mert hiszen ő is átháríthatja a rendezés gondját más, nemzetközi segítő forrásokra. A rendezést megelőzőleg szükséges volna a postatartifák és vasúti díjazásoknak leszállítása is, ezzel a befogvaztás és termelés elősegítése. A rendezés is könnyebben megtörténhetik, ha a pénzügyminiszter egy lábbadozó termelésre, fogvaztásra, illetve azok hozadékára számíthat.

Ma csak esőkentések vannak az állami költségvetés keretében, a szaporodások csak reménybeliek, annak alapján tehát reális adósságrendezés elgondoltni nem lehet. Egy adósságrendezésnek lényeges kelleke a nemzetközi szélesed, — a belső, lassu megerősödés, a gazdasági vérkeringés ütembe hozása. A nemzeti bizakodás már eleredőben van a jövő iránt. Talán a revíziós gondolat is érik s lehet, hogy a londoni konferencián utján az — adó fogja diktálni az — adósságok sorsát. Egy bizonyos, hogy a rendezés jósága sorsunkat fogja megprecizálni.

Nagyszabású állatkéllítés a Hortobágyon

A Debreceni Gazdasági Egyesület közgyűlése elhatározta, hogy ez év június 11-én a Hortobágyon a vasutállomás és a hortobágyi esárda előtti vásártér területén nagyszabású állatkéllítést és díjazást rendez. Kiállítanak a Hortobágy közlegelőiről magyarájta szarvasmarhák, Nónius lovak, mangalica sertések s hazai fésűs és magyar (fehér és fekete) racka juhok, ezenkívül lófogatok és ökröszek fogatok.

A gazdasági egyesület kiállítását ugy az állattenyésztő gazdák, mint az érdeklődő közönség részéről igen élénk érdeklődés előzi meg. A kiállítás alkalmából az egyesület módot kíván nyújtani a fővárosi közönségnek is a déli Hortobágy megismerésére, épen azért érinkeztet kereset az államvasutak vezetésévé, hogy ezen állattenyésztő alkalmából Budapestre illéres vonat jöjjön a Hortobágyra s ugyanezen Debrecenből is alkalmas időben induló Weckend vonatok álljanak a közönség rendelkezésére. E hortobágyi kiállítás nemcsak állattenyésztési tanulmányi szempontból nyújt rendkívül szemléltető látványokat, amidőn a nagy puszták 30.000 darabnyi állatállományára legkiválóbbjainak nagy száma kerül szakszerű csoportosítás mellett bemutatásra, hanem a lakus, de természet kedvelő közönség számára is igen kellemes s a szabadban eltöltött napnak számos szórakozását igéri. A közönség ellátásáról megfelelő módon történik gondoskodás. Értesítésünk szerint a hortobágyi esárdán kívül lakócsónyák, azonkívül debreceni hen-

tesek, mézeskalácsosok és perecsütők sátrai a legkülönbözőbb helyi különlegesség élményekkel gondoskodnak a közönség ellátásáról.

Az idő szórakoztató eltöltéséről székelyverseny, esikverseny, juhász számverseny rendezésével és pályavetítés bemutatásával gondoskodik a rendezőség, ezenkívül tervbevette, hogy a jelenlévő vendégek között értékes helyi különlegességi tárgyakat (csikóbőrös debreceni kulacsok, kézimunkával készült berakott nyelvű karkús oszlopok stb. stb.) fog kiarsorolni. De arra is módot fogunk nyújtani, hogy az érdeklődő közönség a déli Hortobágy nagy magyar pusztá távolabb fekvő érdekes látványait (pásztorok nyák, halastól meglekinthesse s pusztá egyszerű finnak életmódját közvetlenül szemlélhesse.

Az állatkéllítésen nagyvértékű ezüst és egyéb dísz tárgyak, mint tiszteletdíjak, azonkívül pénzügyalmak, díszernék és oklevelek kerülnek kiosztásra. Tekintettel arra, hogy a kiállítás csak előzetesen bejelentett állatok szerepelhetnek és csak azok kerülnek díjazásra, lapunk utján is felhívja a gazdasági egyesület a Hortobágyon legeltető gazdákat, hogy a kiállításra szánt jószágukat az egyesület titkári hivatalában mielőbb jelentsek be.

A juhártó gazdák figyelmét egyben felhívja a rendezőség, hogy díjazásra a juhok csak nyírvaiban állapotban állíthatók ki, épen ezért a kiállítási szándékolt juhait a kiállítás megtörténtéig ne nyírassák meg.

A kiállítás ügyében közelebbi felvilágosítás a gazdasági egyesület titkári hivatalában nyerhető.

Olcsóbban fürdik a Margit fürdőben, mint odahaza saját fürdőszobájában.

Gözfürdő 60 fillér, Szalonkádfürdő 70 fillér. Gyermekek 30 fillér.

A villamos kalauzoknál oda- és visszautazásra jogosító jegy 80 fillérért kapható.

Kiszolgálás 10 fillér.

Fvakszemvágás 20 fillér. Massage 20 fillér.

Lakása ? kiadó

egyszer kell csupán a napilapban meghirdetni, 10 szó 50 fillér, hirdetés feladási helye: " stíth-téca 3.,

Hírek

1933 május 28. (Vasárnap)
Prot.: Emil. Kath.: Exandí.
1933 május 29. (Hétfő.)
Prot.: Maxim. Kath.: Magda.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Aranygyaló” Piac u. 50. Piac és Szent Anna u. sarok. — „Nap” Piac utca 1. Piac és Hatvan utca sarok. — „Tiszta” Magoss György-tér 9. a Körházal szemben. — „Boeska” Cegléd utca 22. a Demkével szemben. — „Mátyás király” Nyilastelep. Vámos-pérsi út 16. — „Árpád fejedelem” Csapókert, Jánossy u. 44.

Rendőrség telefonszáma 20—45.
Mentők telefonszáma 0—4.

A debreceni egyetem Földrajzi Intézeté jelenti május 27-én:

Az európai időjárás borult és esőpadlás, különösen az Alpok vidékén azonban igen hűvös, Innsbruckban ma reggel +1 fok mellett havazott. Igen nagymennyiségű esők estek Felső-oroszországban és a dalmái tengerparton. Hazánk az Alpok felől áramló hideg tengeri levegő és a Földközi-tengeri meleg levegő határán van. A hőmérséklet az ország nyugati részén már ma is alacsony volt és így a nap folyamán esők esnek. A hideg levegő a Tiszántúli csak az esti órákban érte el és így a hőmérséklet a nap folyamán még 24 fokra emelkedett.

Prognózis: Zivataros esők, erős szelek, hősüllyedés, hűvös idő várható.

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETI REND a református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órákor Molnár Ferenc, délután 5 órákor Márki Kálmán. Kistemplomban délelőtt 9 órákor Siposs Imre, 11 órákor Urav Sándor, délután 5 órákor Kiss Antal, Kossuth u. délelőtt fél 9 órákor új istentisztelet Mezev Béla, 10 órákor Magyar Bertalan, délután 5 órákor dr. Módis László. Árpád tér délelőtt 10 órákor Biky Gábor, délután 3 órákor Nagy Sándor. Ispótló templomban délelőtt 10 órákor Kolozsvári Kiss László, délután 5 órákor Kulcsár Dezső. Homokkertben délelőtt 10 órákor Kutas Ferenc, délután 3 órákor Bedinszky Jenő th. Nyilastelepen délután 3 órákor Papp Imre. Csapókertben délelőtt 10 órákor és délután 3 órákor Halász András. Kőszécheny délelőtt 10 órákor Viléz Szabó Endre. Kerektestelen délután 3 órákor Nagy B. Dezső th. Hegyesen délelőtt 10 órákor és Elmen délután 2 órákor Benke Tibor. Wolaffkatelében délután 3 órákor Kádár László th. Tégláskertben délután 3 órákor Széchenyi Endre th. Nyilason délelőtt 10 órákor Tamási Ferenc th. Kismacsán délután 3 órákor Mezev Béla. Sámsóni úti iskolában délután 4 órákor Nagy Dezső th. Ondód-Kádár-dűlő délelőtt 10 órákor Tóth Sándor. Alvinczy tér délután 3 órákor Tóth Sándor.

Róm. kath. templomokban:

A szokott vasárnapi szentmisérend: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és félgy órákor esendes szentmisék, feltétlenül ünnepélyes nagymisét mond dr. Ballaváry Jenő kegyesrendi tanár, amely egyuttal a hősök emlékeztetőnek hivatalos istentisztelete. Utána prédikál Somogyi Ferenc káplán. Délután

6 órákor májusi ájtatosság, szentbeszédet mond dr. Beóthy György apát, egyházmegyei főtanfelügyelő, irodai igazgató.

Csapókertben 10 órákor szentmisét mond és prédikál Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője. Nyilastelepen 10 órákor dr. Hanzely Lajos egyházmegyei levéltáros, szentszéki aljegyző. Homokkertben 10 órákor dr. Varasdy László kegyesrendi tanár, Augusztusz-szanalóriumban ez alkalommal kivételesen félkilenc órákor Somogyi Ferenc káplán. Nagyszépen 9 órákor Lőrincz Gábor kegyesrendi tanár, Nagymacsón 10 órákor dr. Rassoosky Kálmán kegyesrendi tanár. Hajdusámsonban 9 órákor Melau Ferenc káplán.

A katolikus hívekkel ezután is közlik, hogy pünköszt ünnepén, tekintettel a bérmlásra, a külsőségi iskolakapóknak szentmise nem lesz.

Gör. kath. templomban.

A hősök vasárnapján az istentiszteletet délelőtt 10 órákor Papp Gyula szentszéki tanácsos végzi.

Vasárnapi rend: Reggel 7 órákor kivételesen katona mise, fél 8 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor diák-mise, délelőtt 10 órákor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Szentmise után gúszistentisztelet a hősök lelki-nyugvóját. Délután fél 4 órákor rózsafüzér ájtatosság, 4 órákor veespernyelutáni májusi ájtatosság szentbeszéd-dél és szentségimádással. F. hó 31-én, szerdán délután 6 órákor a májusi ájtatosság befejezése szentbeszéd-dél, szentségi áldással.

Az evangélikus templomban

(Miklós utca 3. szám) vasárnap délelőtt 9 órákor középisk. tanulók egyházi énekezője. Délelőtt 10 órákor a hősök halottak emlékére ünnepi istentisztelet Prédikál Pass László lelkesít. tart. Tóth J. lelkesít. Este 6 órákor esti istentisztelet Prédikál Pass László.

Hősök emléke az evangélikus templomban. Vasárnap, a világháború magyar hősi halottainak az emlékünnepén az evangélikus templomban ünnepi istentisztelet lesz délelőtt 10 óráig kezdettel. A lelkesítő hivatal ezen a napon kéri a hatóságok és testületek vezetőit, hogy telefonon (33—05) szíveskedjenek jelezni részvételüket és a résztvevők számát szombat déli 1 óráig köllő helyfentartás végett.

Tiszteletbeli kinevezések a városnál. Bíró Vay László, vitéz Szegedy Gyula th. főmérnök, a Világítási Vállalat közfiszterében álló főmérnök tiszteletbeli városi műszaki tanácsosa, dr. Jakobovics József ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag, th. városi ügyösség kinevezte. A kitüntetettéket tiszteletük nagy serege hajmazza el ösztönte szecernselvanságával.

A református tanítóképző-intézet tornavizsgálja. A református tanítóképző-intézet május 28-án, vasárnap délután fél 4 óráig kezdettel a Kollégium udvarján tornaművelést rendez. Műsor: Gyak. plébánia érsas gyakorlati, küzdő játéka, versenyfutás, pályafutás, Tanítóképző-intézet ifjúság szertornája, érsas gyakorlati, atléta versenyek, küzdő játéka és szafarutás. Egyéni és páros talajtorna. A tornanép alatt intőzeink zenekara muzsikál. Belépődíj: állóhely I. sor 80 fillér, többi sor 50 fillér, állóhely és diákjegy 20 fillér. Rossz idő esetén az intőzet tornatermében tartjuk meg az ünneplőt.

Párbajozó színészek. Éppel közül rendkívül érdekes cikket a Délibáb új száma, amely nemsokára közzélni kezdi Sacy von Blondel regényét, amely mindenütt feltűnést fog kelteni. A Délibáb minden számban pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, érdekesnél érdekesebb színjátszó beszámolókat, híreket, pletykákat, kitűnő filmrportokat, — egyfelvonásos színdarabot, folyóiratos regényt és gazdag rajtványrova-t; közül, 34 oldal terjedelemben ára 2 fillér.

Előzd meg a nagyobb bajt, BAYER PURGO enyhén hajj, Egészségnek mit sem árt, Utánzatától szenvedsz kárt.

Utcai gyűjtés a hősök napján. A május 28-i hősök napján kormány intézkedés következtében a hősök sírok díszesebb karbantartására szolgáló alap javára országsszerte, így Debrecenben is utcai urna- és perselygyűjtés fog folyni. A hősök halottak iránti kegyeletes érdekek a gyűjtéseknek a múlt években is szép sikert biztositott; — a rendezőség reméli, hogy az ezidjéi eredmény sem marad alatta a múltbanieknek. A Debrecenben begyűlt összeg az isteni hősök karbantartására fog felhasználatni.

Könyvtáros újszettek zárórája a magyar könyvnapokon. A magyar könyv hathatósabb terjesztése és népszerűsítése érdekében tartandó Magyar Könyvnapokon várható nagyobb forgalom kielégíthetése céljából kereskedelmiügyi miniszter rendeletevel megengedte, hogy június 1, 2 és 3-án az egész ország területén a könyvkereskedők üzletei és az ideiglenesen felajátandó utcai könyvtárak este hét (7) óráig legyenek nyitva tartáthók. Elvárja a kereskedelmiügyi miniszter, hogy az érdeklő könyvtárosok részéről, a foglalkoztatott alkal. mazottak a rendes munkáján túl teljesítetj szolgálatot megfelelő díjazásban részesíthessenek.

Öngyilkos lett egy hajduböszörményi fiatalember. Ifj. vitéz Szabó Imre 23 éves hajduböszörményi fiatal-ember jégnap lakásán felakasztotta magát és mire rátaláltak már meg is halt. Az öngyilkos-ág ügyében megindult a vizsgálat, de egyelőre nem lehetett megállapítani, hogy miért vált meg az élettel.

Kiss Testvérek cipő-
lerakata Szent Anna 10.
alól Piac-u. 89. alá lett
áthelyezve.

x Névmagyarosítás. Böhm Ferenc Piac 7. alatti (Bika-szálló mellett) könyv-papírkereskedő és nyomdatu-ajdonos felvette a „Harmathy” nevet és üzletét Harmathy Ferenc néven vezeti.

ANYAKÖNYVI HIREK:

Házasságok: Lovas Lajos füzerekesk, segéd—Dobrucczy Erzsébet; Molnár István villamoskalauz—Szabó Eszter; Szentpéteri Mihály gazdálkodó—Oláh Erzsébet; Ignát László honvéd őrmester—Neisz Mária; Peng-rácz Kálmán MÁV. munkás—Gál Anna; Löki Sándor asztalos segéd—Gém Mária; Zeng Lajos jakatos segéd—Molnár Katalin; Fejlesztő Gábor sz. bafestősegéd—Várjas Pirokska; Krenzl Alajos sütőmester—Bőkényi Margit; Kerékgyártó István mechanikus—Vermes Sándor.

Születések: Takács Sándor MÁV. al-
tiszti, leány Zsuzsanna; Nádai Gábor bényő (iker) fiúk István és Sándor; Balogh Lajos eszmadiamester, leány Zsuzsa; Erős Sándor fm., leány Vilma; Makai Imre soffőr, leány Eszter; Nagy István szabósegéd, fiú István; Jobbágy József egyetemi szolga, fiú Ernő; Szegedi János npsz., leány Pi-rokska; Kerek András npsz., leány Ka-talin; Srága Mihály fm., fiú Sándor; Maretyák Gyula npsz., fiú Gyula, 1 halvaszületés és 5 törvénytelen újszül-
ött.

Határozások: özy. dr. Tóth Lajosné Rejchler Mózsef Gézella ref 77 éves, Veres utca 28; Debreczeni József ref. 6 napos, Lotai u. 18; Jandriszok Kjár a n. kath. 70 éves, Sinay M. utca 20; Fagarasj Endre v. kaph. 42 éves, Ruj-
ter u. 18; Teitelbaum Vilmos izr. 64 éves, Karcag.

GYÁSNOVAT

Özy Lukács Lajosné Tantossy Irén volt járásbírósg alelnök neje, életének 55. évében elhunyt. Temetése május 27-én délután volt Beregyóuffaluban, szállítást Fehértói temetkezési vállalata végezte.

Dr. Széll Gáborné Nagy Amália életének 49. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután lesz Hajduböször-ményben, Szállítást Fehértói temet-
kezési vállalata végezte.

Jendriszok Klára életének 70. évé-
ben elhunyt. Temetése vasárnap dél-
után háromnegyed 3 órákor lesz köz-
temeio ravatalozótermből, római
katolikus egyház szerartása szerint.
Temetését Fehértói temetkezési vál-
lalata rendezi.

Kabay Sándorné Szopko Mária éle-
tének 41. évében elhunyt. Temetése
vasárnap délután fél 4 órákor lesz köz-
temetőből, római katolikus egyház
szertartása szerint. Temetését Fehér-
tói temetkezési vállalata rendezi.

Özvegy dr. Tóth Lajosné temetése
vasárnap délután 4 órákor lesz a Köz-
temetőben. Temetését Gebauer temet-
kezési vállalata rendezi.

A református vasárnapi iskolák záróünnepélye. A debreceni reformá-tus vasárnapi iskolák május 28-án, va-
sárnap délján 3 órákor tartják szoká-
sos évi záróünnepélyüket a Kistémp-
lomban. A növendékek zászló és eso-
porttáblák alatt vonulnak a Kistémp-
lomba, ahol az ünnepelel műsora a kö-
vetkező: 1. Fennálló ének: XXIII. Zsol. 1 v. 2. Imádkozk Urav Sándor moderátor-lelkész, 3. Gyermekközönek:
„Jöjj az Urhoz gyermekem. 4. Gárdo-
nyi G.: „Jrás a Bibliába”. Szavalja:
Vass Jolán vasárnapi isk. növendék.
5. Wesley—Kovács: „Isten testbe
szállt szerelme”. Előadja a vasárnapi
iskolai alkalmi énekar. 6. Ünnepi
beszédet mond Csikesz Sándor egye-
temi tanár. 7. Szeje Miklós tanár or-
gonajátéka. 8. Keeskméjhy István:
„Jairus leánya”. Szavalja: Boross Er-
zsébet diakonissza testvér, vasárnapi
isk. vezető. 9. Gyermekközönek: „Mert
a Jézusa vagyok”. 10. Záróimádságot
mond Szabó István igazgató-tanító,
vasárnapi isk. vezető. 11. Közönek:
160 dics. 4. v. — Minden érdeklődőt,
kivált szülőket, szeretettel hív és vár a
vasárnapi iskolák vezetőisége.

Istentiszteletek a baptista ima-
házban. A Szappanos-utca 23. alatt
lévő imaházban vasárnap délelőti 9—
10-ig imaálhat, 10—11-ig bibliamagy-
rázat 11—12-ig vasárnap iskola dél-
után 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig
vallásos estély, vegyeskar és zeneszá-
mokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig
predikáció, Péntek este fél 8-tól fél
9-ig bibliára szabadhozjáróssal.

Ellopták a kerékpárját. Néme h
Kálmán távírdafelügyelő vonalvizsgá-
lat közben a Gambrius előtt hagyta
kerékpárját. Mire a munkát befejezte,
a biciklit valaki ellopta.

Fűtőt keres a rendőrség. A rend-
őrség központi fűtőj állását civil
egyénnel töltik be. A kazának kezelő-
jének érieni kell a villanysereléshez,
kisebb lakatosmunkákhoz. A minden
tekintetben kifogástalan egyén járan.
dósága: szoba, konyha, kamrás lakás
és megegyezés szerinti bérösszeg.
Kérvényeket a rendőrség elnökj szobá-
jába (1. emelet 51.) kell beadni.

x Fontos az egészségére: Fűrdő-
jön a

a Margittúrdóban.
mert világos, jó a levegő, tiszta és
kényelmes. Időben nincs korlátozva,
mert külön női és férfi gőzszá-
lyok vannak. Leszállított árak, ked-
vezményes havi bérletek és fűtől-
jegyek kaphatók a fűrdőpénztárnál.
Minden villamoskalauznál az utazás-
sai kombinált fűrdőjegyek válthatók.

— **CSENDÉLET A DEMOKRÁCIA HAZÁJÁBAN.** Az Egyesült Államok demokratikus szelleme ismét levizsgáztató. Pierpont Morgan, a demokrácia bankára, nyolcvan millió dollárral vesztegette meg az Unio „puritán” politikusaikat. Egy olyan szélhámosság és világszépítő kerület e hírekkel napfényre, amelyhez fogható eddigéle még nem volt a világ-történelemben. Jon Florea bukaresti leleplezése is eltörpülnek e megvesztegetési ügyletek mellett, melyek újvilágunkat egész strukturájában megfertőzték. Hogy ez is megtörténhesék Amerikában; nem is gondoltuk eddig. Annnyit tudtunk, hogy nem lopják el az utcára kirakott tejet, csak Lindbergh csecsemőjét s a száraz-ellenes szenátort. Azt is tudtuk, hogy örült szemforgatások leledzenek, de ugyan akkor a két-sóvár szemeket „sex-appeal”-örömmök érdeklik. Még abban sem kételkedtünk, hogy minden frázis, amit ma amerikai morálnak neveznek: üres, hazug és bosszantó szélhámosság... de ezt a szenzációt, a Morgan-iclé tömeges megvesztegetést, még attól az Amerikától sem várhatjuk, amely a „demokrácia” s közéleti tisztesség jelszavaiból élőködi. Egy Morgannak kellett közbelépni, hogy erre is rácszméllünk egy kissé....

— **Esküvő.** Általánosan ösmert két iparos család gyermekeinek egybekeléséről vettük az alanti hírt. Nagy Lajos tímármester és neje leánya Katalin, Bálint József asztalosmester és neje fia József május 31-én, szerdán délután 5 órakor az ev. ref. Nagytemplomban esküsznek egymásnak örök hűséget. Az esketési szertartást Török Tibor lelkész vallástanár végzi.

— **Filléres gyorsvonat Pécsre június 4-5-én, a pünköszt ünnepekre.** A pünköszt alatt rendezik meg Pécs szabad királyi városa a Pécsi Filharmonikus Egyesület, a püspöki énekiskolák és az összes daljegyletek bevonásával nagyszabású ünnepi játékaikat a pécsi székesegyház előtt, szabadtéri előadásban. Erre az alkalomra engedélyezett a MÁV igazgatósága kétnapos filléresgyorsvonatot hazánk egyik legszebb fekvésű városába, ahol a filléresgyors utasait nagy ünnepélyességgel fogadják. Tekintettel a két napos tartózkodásra, a Menetjegyiroda nagyon olesó szállodákról gondoskodott. A legjobb szállodái szoba is csak 2.50 pengőbe kerül. A szabadtéri előadás jegyeit a jegyváltásnál a Menetjegyiroda kiszolgáltatja. A vonat indul Debrecenből vasárnap reggel 7 óra 20 perckor. Pécsre érkezik 16 óra 20 perckor. Pécsről visszaindul hétfőn este 21.00 órakor és Debrecenbe érkezik kedden reggel 5 óra 55 perckor. A menetteri jegy ára 7 pengő 80 fillér.

Jégszekrények nagy választékban

TÓTH GYULA vasútlebenben.

— **Evangelizáló estély a Csapó-utcai egyházrészen.** A Csapó-utcai egyház rész mai evangelizáló estélyén, Szapános-u. 16. sz. a fél 8 órai kezdettel Musza Ferenc lelkész-karnagy tart előadást. Szaval Dobos Margit leánykőri tag és az egyházi részről ekkor két énekeszámot ad elő. A tervezett vetített képek előadást dr. Dancsházy Sándor vezető lelkész a jövő vasárnap, pünköszt első napján tartja meg.

Igazságot Magyarországnak!

(A lord Rothermere által ajándékozott „Magyar fájdalom” szobrának leleplezéséhez.)

Ó! népek!... ha van még lelkiismeret:
Hozzátok szóljon sóhajunk, „jajj!”-unk:...
Egy ezeréves nemzet „jajj!”-a szól itt:
Kik láncra verve, rabságban vagyunk!
Mint orvul ejtett tör-dőfés nyomában
A serkenő vér bosszuért kiált:
„Jajj!”-unk így érjen — Népek, — szívetekhez:
Nem bírjuk immár a kálváriát!...
Igazságot Magyarországnak!

Hiszünk Istenben!... Bizunk önmagunkban!...
És gyáva rongyul, rabként nem halunk!...
Ha veszni kell, — hát vesszünk hősi módon.
S ha elveszünk, — úgy nem veszünk magunk!
Egy világrésznek ássa kora sírját
A sors, ha utunk omló vérbe veszt:...
S letűnt népeknek sötét szemfedője:
Jövő koroknak nehéz átka lesz!...
Igazságot Magyarországnak!

ZIVUSKA ANDOR.

— **Református tanítók gyűlése.** A református tanítótestület május 26-án pénteken tartotta meg május havi gyűlését az egyház tanácstermében. A gyűlés mindvégig nagy érdeklődés mellett folyt le. Törös Károly elnöki megnyitójában Debrecen múltjával, tradícióival foglalkozott. Majd dr. Boldizsár Kálmán nyug. városi tanácsnok tartotta meg minden ízében érdekes előadását „Debrecen múltjából” címen. Azután vitéz Ury Lajos tanító tartotta meg előadását a számtanítás módszerének köréből. Az előadást nagy érdeklődéssel hallgatták a jelenlévők. Utána megvitatás következett. Gyűlés elhatározta, hogy az egyház és a tanügyi szempontjából igen fontosnak tartja a megüresült tanítói állások betöltését, ezért a kérdés határozott támogatására dr. Baltazár Dezső püspököt küldötséggel kéri fel. A gyűlés 5 óra után ért véget.

— **Kalászgárda ténemulatsága.** A debreceni függetlenségi gazdáljakból alakult kalászgárda június hó 4-én, pünköszt első napján este 7 óratól reggel 5 óráig családias batyus ténemulatságot rendez a Függetlenségi Kör összes helyiségeiben (Piac utca 38. szám). A Függetlenségi Kör kert-helyiségeinek megnyitása június elsőjén lesz borkóstolással, flekken sütés, lacipeccsenye és friss fonatok állandóan a kör tagok és a hozzátartozók rendelkezésére áll. Belépti díj nincs.

Cserkészörök

leg. otc-öbban

FRICK működésű szaküzletében
Piac-utca 27. Városházával szemben.

— **Erettségi találkozó.** Értesitem a piarista gimnázium 1923. évben végzett növendékeit, hogy tíz éves erettségű találkozóakat nem június 3-án, hanem a nagyszabásúknak ígérkező összejövetel előkészítő munkálatai miatt június 24-én és 25-én rendezzük meg. Kérem vall. osztálytársaimat, hogy a találkozóval való részvételüket hozzám mielőbb bejelenteni és annak megbeszélésére veget engem mielőbb felkeresni sziveskedjenek. Dr. Bombersbach Zoltán Kossuth u. 28., vagy dr. Bruck Hugó ügyvédj. irodája Hatvan u. 1. 1. emelet. Telefon: 27—54.

— **Az „IGMÁNDI” vízben ős gyógy-erő rejlik, mesterséges pótlása nem sikerült eddig.**

— **A Katolikus Népszövetség műkedvelő estje.** A Katolikus Népszövetség debreceni szervezete ismét nagy műkedvelő estét rendez június 10-én a Máv. Egyetértés dísztermében. Ezúttal „A Noszty fiú esete Tóth Marival” c. vígjáték kerül színpadra, aminek sikerét már előre biztosítja az a tény, hogy Kassay Károly, kitűnő színművésznak a darab rendezője. A műsor után tánc lesz. Bőszetesebb tudósítást lapunk későbbi számaiban közlünk.

— **Doktorráavatás.** A Tisza István utodományvevetelem szombat délelben avatták a bölcsészettudományok doktorává Mészáros Ervin József egy. cisztercita Szent Bernáth gimnázium kiváló földrajz, természetrajz tanárát, aki a Tisza István utodományvevetelem bölcsészeti karán a földrajzból summa cum laude eredménnyel tett doktori szigorlatot. Az új doktor avatásán az egykori tanítványai, az egy. diákok testületileg jelennek meg. Az intézet tanárkarát Baksa Kristóf Kálmán tanár képviselte.

— **A Jótékony Nőegylet választmányi ülése.** A debreceni Jótékony Nőegylet választmányja május 30-án, kedden délután 5 órakor az árvaház tanácstermében ülést tart, amelyre a választmány tagjai ezúton is meghívja az elnökség.

— **A Volt Iskolatársak Szövetségének fagyalt délutánja.** A Volt Iskolatársak Szövetségének fagyalt délutánja szerdán, május hó 31-én délután lesz az ismert módon és feltételek között az új Dócezi-intézet udvarán.

— **Orvosi hír.** Dr. Krémer Oszkár, a budapesti egyetemi fogászati klinika volt orvosa fogorvosi rendelését Piac utca 34. I. e. alatt folytatja. (Hegedűs és Sándor-ház.)

— **A Zita hadiárvaház cserkészcsapatának ünnepélye.** A Zita hadiárvaház Szent Vince cserkészcsapata június 11-én rendezi meg minden évben szokásos nagyszabású, táborúzzal egybekötött ünnepélyét. Ez alkalommal előadásra kerül Koszter aya „Csonka kereszt” című színdarabja és több tréfas cserkészmozka. Jegyek elővetelben a Zita hadiárvaházban kaphatók.

— **A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesülete debreceni csoportja vasárnap alakult meg.** Minden társadalmi tényezőnek meg vannak a maga egyesületei, ahol közös megbeszéléseken intézhetik ügyes-bajos dolgaikat. Debrecenben azonban elszigetelten más nagyobb városoktól, egyedül a házfelügyelőknek nincsen meg a szervük, ahol őket érintő kérdéseket megbeszélhessenek és érdekeiket ilyen módon védelemezzeék is meg. A budapesti házfelügyelők nemzeti és gazdasági egyesülete debreceni csoportját 28-án vasárnap délelőti 10 órakor alakítják meg Csapó-utca 19. szám alatti a vásári kereskedők helyiségében, amelyre az érdekeltek összes házfelügyelőket ezúton hívja meg az előkészítő bizottság. Miután budapesti központunk küldöttjei is itt lesznek pontos megjelenést kér az elnökség.

Felhívás a HONSz. tagjaihoz

József kir. herceg Öfensége a Kormányzó ur Öfelmoltósága által alapított Hadirokkant-jelvényt 322 hadirokkant bajtársunk részére a Magoss György téren vasárnap délelőti 11 órakor személyesen fogja kiosztani. Ebből az alkalomból kifolyólag felkérjük azokat a bajtársainkat, akik igazolványaikat már megkapták, — hogy vasárnap délelőti 10 órakor az Ajtó utca és Magoss György tér sarkán, volt katonához illően pontosan megjelenni sziveskedjenek, mert a későn jövők az ünnepélyes kiosztáson már nem vehetnek részt.

Ugyancsak kérjük azokat a bajtársainkat is, akik igazolványaikat még nem kapták meg, ugyszintén hadiözvegy bajtársnőinket és a hadiárvaházat, hogy jelvény-kiosztó ünnepélyünkön és a fent jelzett gyűlekező helyen szintén mindnyáian jelenjenek meg. Valamennyi bajtársukat kérjük, hogy „jogos kitüntetéseiket” mindnyáian tüzzék fel.

A HONSz Csoport Elnöksége.

— **Nem lesznek árusítóbódók az új strandfürdő körül.** A szombat délelőti polgármesteri értekezleten Zöld József tb. helyettes polgármester, főjegyző és Vass Károly tb. főjegyző referáltak, hogy az újonnan megnyitott városi strandfürdőnél igen sokan óhajtanak árusítani és ezirányú kérelmek sokaságával keresik fel az illetékes hivatalokat. Dr. Vársány István polgármester kijelentette, hogy nem engedélyez semmiféle árusítóbódót, mert nem akarja, hogy a fürdő környéke vásár képét mutassa.

— **Családi összejövetelekre.** névnapokra és iskolai érettségi találkozóakra hívja Berzseki fényképész, Ferenc József-ut 38.

— **A köztetető forgalma a múlt hónapban.** Az elmúlt hónapban a lezárt felekezeti temetőekben eltemetett holttestek kivására és a köztemetőben leendő eltemetésére az engedély 14 esetben adatott ki. A lezárt felekezeti temetőekben levő meg nem temetett holttestek leendő hozzátetetésére az engedély 7 esetben adatott ki. A múlt hónapban a köztemetőben 167 holttest (március hónapban 227) temetett el, melyek közül ingyenes temetés volt 65 (március hónapban 83). Ravatározás eszközöltetett az elmúlt hónap folyamán 89 esetben.

— **Irógép vétel, eladás, csere,** legelőnyösebben a Remington-képviseletnél, Piac ucca 58.

Letartóztattak egy cselédlányt, aki gazdájának megtalált ékszerét eladta

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Megyeri Eszter (szafüredj) fiatal leány tavasszal Vársány Miklósnál szolgált. Ez időben történt, hogy a lakásban elveszett egy igen értékes briliáns fülöngy. Megyeri Eszter megajánlta a fülbevalót, azonban nem szól az asszonyának, hanem mikor elhagyta a szolgálati helyéről, magával vitte azt. Tiszafüreden azonnal hozzátartott az ékszer értékesítéséhez. Bemén Weiszmann ékszerészhez, akinek azt mondta, hogy a fülbevalót Amerikában élő nagybátyjától kapta. Az ékszerész rövid gondolkodás után 50 pengőért meg is vette a fülbevalót.

Később azonban a csandörög elfogta Megyeri Esztert, a fülbevalót megkerülte és a leányt mosi bekísérték a királyi ügyészségre, ahol megindították ellene az eljárást.

LAKÁSUGYBEN

a legjobb tanácsadó apróhirdetési rovatunk

Színház Mozi

CSÜTÖRTÖKÖN LESZ A BUVÓS RÓZSA MESEOPERETT BEMUTATÓJA

Turay Perégnin, az Operaház tagjának bájos muzsikája és meséje operettjét, melyet Elefánty Mária zenekarával tanárno növendékei a zenekarának kíséretével adnak elő június 1-én, csütörtökön délután 6 órakor zónahelyiségekkel a Csokonai-színházban fogják bemutatni. Szereplők: Főszereplők: Nemes Katalin, Kálmán Anna, Zöld Irén, Juhász Lea, Murányi Jolán, Bakó Ilonka, Citrom Emma, Berkovics Tibor, Jeney Irén, Molnár Erzsike, Leóvey Szabolcs, Vécze Szeréna, Öhning Miklós, Szabó Nándor, Titonelli Olga, Titonelli Lea, Vécze Ilona, Kovács Irma, Harsók Alice, Katus Olga, Csüllög Mária, Vidoni Ottó, Sárga Magda, Somogyi Klára, Balett: Baesó Aleksandra, Horváth Testvérek, Juhász Lea, Török: Olasz Vilmos, Király Kázmér, Somogyi Klára, Leóczykó Eva, Szabó Aniko, Dobosok: Berkovics Tibor, Leóvey Szabolcs, Szabó Nándor, Öhning Miklós, Kálmán Nándor, Vidoni Ottó, Komlós Pál, Király Kázmér, Olasz Vilmos, Fülöp Ervin, Titonelli Olga, Kálmán Anna, Silberer Róza, Zöld Irén, Murányi Jolán, Udvari K. Kovács Irma, Kovács Irma, Kupinszky Magda, Juhász Lea, Katus Olga, Münich Edit, Agárdy Eva, Magyar Erzsike, Bakó Ilonka, Hornyák Valéria.

Kassay Károly szereplésével kultur- előadást rendeznek a MAV műhelyben

Kassay Károly színművész a MAV. Egyetértés Önképző Dal- és Segélyegyletével karöltve június 3-án, szombaton este 8 órai kezdettel rendező a MAV. műhelytelepének színházhelyiségeiben kultur előadást, amelyen a művészen kívül részt vesznek a gárda legjövedelmebb tagjai és a Csokos asszony. Két szerepében lép fel: Trojan Lea, néhai Trojan István MAV. főfelügyelő leánya is. A városi színházban a hónap elején nagy sikert ért előadás után reggelig tartó tunc lesz, amelyhez a zenét az Egyetértés jazzzenekara szolgáltatja. Belépődíj 50 fillér. A Csokonai-színház helyáraitól viszonyítva azért van a belépődíj ilyen alacsonyra megállítva, hogy megadassék a lehetőség mindenkinek, hogy egy kitűnő előadás meghallgathassa után, a tancnak is hódolhasson és annak élvezetében is részesüljön.

Mozik műsora

VIGSZÍNHÁZ. Csabítson el kérem. (Liane Haid és Szöke Szakáll.)
URANIA. ZUNGU. A titokzatos dzsungel réme. Két részben, 15 felv.
APOLLO. Csak vasárnap. Két és fél órás előadások. Fél 5, 7 és fél 10 órakor. A bujdosó. Dráma az idegenlétből 7 felv. Zoro és Haru egyik legjobb filmje 6 felv. A bünnös megtérése. Dráma 8 felv.

FORGALMA

MEGNÖVEKSZIK.

ha áruít
lapunk hirdetései közt
ajánlja.

Betöltik a városnál megléresedett elsőosztályu aljegyzői állást

A Debreceni Ujság tudósítójától. Mint ismeretes, Debrecen városnál H. Kiss József tb. tanácsnok nyugalmabavonulásával megléresedett egy első osztályu aljegyzői állás, amelyet a legközelebbi fővárosi bizottsági közgyűlésen fognak betölteni. Az állásra négyen adták be pályázatukat: ifj. Dömsödy Imre tb. tanácsnok, főispáni titkár, dr. Csóka László és dr. Joó István tb. tanácsnokok, valamint Hegyi József, aki nem tartozik a tisztviselői kar tagjai közé.

Dömsödy Imre, Csóka László és Joó István köztisztviselőben álló, értékes tisztviselői a városnak, de közülük legbiztosabb sanszokkal ifj. Dömsödy Imre indul a választási küzdelemben, aki rendkívül eredményes működése óta már igen sok felelősségteljes pozíciót töltött be feletteseinek s a város

közönségének legnagyobb meglégedésére. Kiváló hivatali munkásságának köszönhető, hogy mint főispáni titkár már a második főispán mellett látja el nagy körültekintést, elsőrendű közigazgatási szakképzettséget és óriási tapintatot kívánó, nagyfontosságú hivatalát. Mint főispáni titkárt több éves munkássága óta abszolút tudás, finom úri tapintat, pártatlanság és nagy szociális érzék jellemzi. Ennek eredménye, hogy a város törvényhatósági bizottságának nagy többsége ifj. Dömsödy Imre megválasztását kívánja, Már H. Kiss József megválasztásakor is ő volt elődjének a legkomolyabb ellenjelöltje. Ez a körülmény is azt bizonyítja, hogy az elkövetkező választáson biztos többséggel fogja az I. osztályu aljegyzőséget megnyerni.

TESTÉDZÉS

Június 11-én lesz a debreceni sportnap

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Június 11-én országjáró esemény színhelye lesz Debrecen. Ekkor rendezik meg ugyanis a debreceni sportnapot, mégpedig úgy, hogy a polgárság és katonaság karöltve működik közre a siker érdekében. Ez a sportnap az 1934. évi tornász világbajnokság nagyszabású csanatszemléje lesz. Az ünnepség nagymértékben nyert azáltal is, hogy a MOTESZ a szabadtéri ünnepségek rendezésébe belekapcsolódott.

A debreceni sportnap, amely a DTE győnyörű edői pályáján fog lezajlani, hatalmas tömeget mozgat meg. Az elemi és középiskolások 3000 fővel, a leventék 600 fővel, a debreceni sportegyesületek mintacsapatai 150 fővel, a honvédség sportalakulatai ötszáz fővel vonulnak fel. Szerelni fognak a vegyesdandár legkiválóbb versenytalálói is.

Az ünnepély fonypontja a MOTESZ keretének szereplése. Péter, Sárkány, Hegedüs, Skulanyi, Sárkány és a debreceni Tóth Lajos mutatkoznak be a debreceni közönség előtt.

Négyes amatőr bajnoki mérkőzés a vasutas-pályán

Az amatőrök vasárnap ismét nagy programot bonyolítanak le a Díjöszegeti vasutas-pályán. A négyes bajnoki mérkőzés ígérettel joggal nyilvánul meg nagy érdeklődés, mert hiszen ezek a mérkések a középhelyezések kérdésén kívül a kiesést is hivatva vannak tisztázni.

Boesky-tér. Telefon: 14-26
Vasárnap:
„VIHAROS MULT”
Camilla Horn, Siegfried Arno főszereplésével. Megelőzi:
„FLOTTA BÜSZKESÉGE”
„SICC KALANDJA”
Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

A rendezőség gondoskodott róla, hogy a nagyjelentőségű eseményt megtekinthessék a magyar városok lakói is. Szegedről, Budapestről és még több helyről filléres gyorsvonat fog Debrecenbe érkezni június 11-én. Fővédnöknek vitéz Gömbös Gyulát, Magyarország miniszterelnökét kérték fel.

A debreceni sportnap rendezésével a MOTESZ a keleti kerületet, illetőleg a DTE-t bízza meg. A rendezőség élén Ady Lajos tanterületi kir. főigazgató, Vécze András ezredes, tűzérődandárnok, Zöld József főjegyző és Steinfeld István kormányfőtanácsos állnak.

A verseny színhelyén, a DTE nagy-erdei sporttelepén már meg is kezdtek a pályák és ülőhelyek építését, úgyhogy 2000 ülőhely és több mint 8000 állóhely fog a közönség rendelkezésére állni.

A BOESKAY MA AMSZTERDAMBAN JATSZIK

A Boesky holland turájában változás állott be, amennyiben a szombatra tervezett haarlemi mérkőzést hétfőre halasztották s így ma mutatkozik be a csapat Amsterdamban a Feeskék ellen.

A Boesky szerdán Hágában az ottani válogatott ellen játszik.

AZ I. PROFILIGA UTOLSÓ FORDULÓJA

Ma befejezést nyer az I. profiliga tavaszi szezonja. A helyezések kérdése, sőt még a bajnokság sorsa is nyílt, s így a mai mérkőzéseknek sorsdöntő jelentősége van.

Legérdekesebbnek az Újpest-Budai „II” összecsapása ígérkezik. A budai csapat meglepetést is csinálhat, ami az Újpest bajnokságába kerülne.

A Somogyinak nem sok keresnivalója van a Ferencváros ellen s így csak a lehetetlen ellen próbálkozik. A III. ker. negyedik helyet igyekszik behúszítani a Nemzeti legyőzésekkel.

A DEAC ORSZÁGOS ATHLETIKAI VERSENYE

Ma délután fél 4 órai kezdettel a DEAC az egyetemi sporttelepen országos atletikai versenyt rendez a már ismeretett számokkal. A nagyszámú kiváló fővárosi és vidéki versenyzőkre, szép küzdelemre és jó eredményre van kilátás.

Turistaság

A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya püspöksdor három kirándulást rendez.

Az első kirándulás a Kékesi Nagyszálló ünnepélyes megnyitására a Mátrában. Indulás szombaton délelőtt 12 órakor. Parad megtekintésével este szállás a Mátraházi Menedékházban. Másnap a Kékes Szálló, hősi emlékt és a Gáyatető megtekintése után hétfőn este vissza Debrecenbe. Vezetők Szarmley Ila és Springer József.

Második túra az Aggteleki cseppkőbarlang megtekintésére. Indulás vasárnap hajnalban. Visszaérkezés hétfőn este 9 órakor. Vezető ifjú Nagy József.

Harmadik kirándulás filléres gyorsvonattal Pécsre. A város és a Mecsek hegység megtekintése a Pécsi Turista Egyesület kalauzolásával. Vezető vitéz Poroszlaj János.

A Magyar Turista Egyesület debreceni osztályának ezévi közgyűlése clubhelyiségében, az Angol Királyi nőzöldtermében szombaton, június 10-én lesz.

Pünkösd után kb. 10-11-én az orzi vasgyár Rimai autóbusszokon kb. 40-45 személlyel kétnapos kirándulást tervez Debrecenbe és a Hortobágyra. Felkéri az elnökség a tagokat, hogy szállás felajánlásokat, min a múltban, szíveskedjenek az osztály titkárával közölni.

Urnapij kirándulás Mezőkövesdre. Az Urnapi környék és a mezőkövesdi népviselet megtekintése.

HIRDETMEY

Debrecen református egyházunk presbyteriuma az írescedésben levő lelkesítő állásra dr. Soós Béla Dóci-intézeti vallásstanárt, okleveles lelkesítő, a teológiai tudományok doktorát, az egyházközség hangulatára támaszkodva meghívta.

A meghívás felett a választók gyűlékezete dönt, mely az egyházmegyei elnökség a Nagytemplomban 1933 május 30-án, kedden reggel 8 órára összehívott, amely alkalomra a választásra jogosult egyháztagok ezennel meghívhatnak.

Ha a szavazást az egyh. II. t.-c. 12. §-a értelmében elrendelik, az nyomban kezdetét veszi a következő tíz helyen.

A szavazásnál erre a kérdésre kell felelni: kívánják-e a választók dr. Soós Béla meghívását? Akik kívánják „igen”-nel, akik pedig nem kívánják „nem”-mel szavaznak.

A szavazóhelyek a következők:
I. Csapó utcai egyházzsrtzenben a Kálvin-tér 7. sz. a. iskola.

II. Péterfia utcai egyházzsrtzenben a Fűvészkeret u. 2. sz. a. iskola.

III. Mester utcai egyházzsrtzenben a Mester u. 22. sz. a. iskola.

IV. Piac utcai egyházzsrtzenben a Miklós u. 12. sz. a. iskola.

V. Ispótlályi egyházzsrtzenben az ispotályi elemi iskola.

VI. Kossuth utcai egyházzsrtzenben a Kossuth u. 52. sz. a. iskola.

VII. Árpádtéri egyházzsrtzenben, a Rakovszky u. 6. sz. a. iskola.

VIII. Homokkerti egyházzsrtzenben a homokkerti elemi iskola.

IX. Nyilas-telepi egyházzsrtzenben a nyilas-telepi elemi iskola.

X. Csapókeri egyházzsrtzenben a csapókeri elemi iskola.

Vitézi Nap Hajduböszörményben

Pünkösd első napján a hajduböszörményi vitézi járás egész napot betöltő vitézi napot rendez, melyen a járás összes vitézei részt vesznek a hajduböszörményiekén kívül a hajdunánásiak, hajduhadháziak, hajdudorogriak és józsaik hozzátartozóikkal együtt.

A vitézi nap tábori istentisztelettel kezdődik reggel 7 órakor a Hősök-szobránál. Az istentiszteleten lelkései szolgálatot teljesít Fülöp Ferenc vall. okt. ref. lelkész, tart. főhadnagy. Szerepel még a Levente-zenekar és a Rokkandalkör. Reggel 9 órától 11 óráig értekezlet lesz, amelynek kiemelkedő pontja vitéz dr. Czeglédy Béla v. t. hadgy. Mezőgazdasági Kamarai igazgató előadása lesz a vitéz telkekről és azoknak rendeltetéséről. A járási ügyek megbeszélése után a vitézek a gimnázium udvaráról a Levente-díszszázzaddal együtt a városi Fürdőkertbe vonudnak, ahol déli 1 órakor közeled lesz, amelyen a vendégeken kívül Hajduböszörmény város közönsége is nagy számban vesz részt. A nagy érdeklődésre tekintettel névre szóló ebédjegyek lesznek. A felszolgálást ötven honipettyes ruhába öltözött hajduböszörményi leány vállalta a társadalom minden rétegéből.

Délután fél 4 órakor a vitézi zászló szegbeverési ünnepélye lesz, amelyen az ünnepi beszédet Kiss József ref. lelkész mondja, a műsor többi szárait szavalatok, énekszámok és a Levente-zenekar játéka tölti ki. Szaval Zolnay Mihály igazgatón kívül még négy vitézi kisleány is. A kosztos leányok szerepe után megállapított sorrend szerint a zászlószegek beverése következik, majd a Fürdőkert egész területén népiünnepély lesz, amelyet a vitézekkel együtt a Levente Egyesület rendez. Egyszerűleg táncmulatság is lesz, melyre a tánckedvelő ifjúság nagyban készül. A vitézi nap bizonyára kedves emléke lesz egy a járás vitézeinek, mint a megfélemlő vendégeknek.

Debrecen újra kéri a mezőgazdasági szesz- főzde engedélyezését

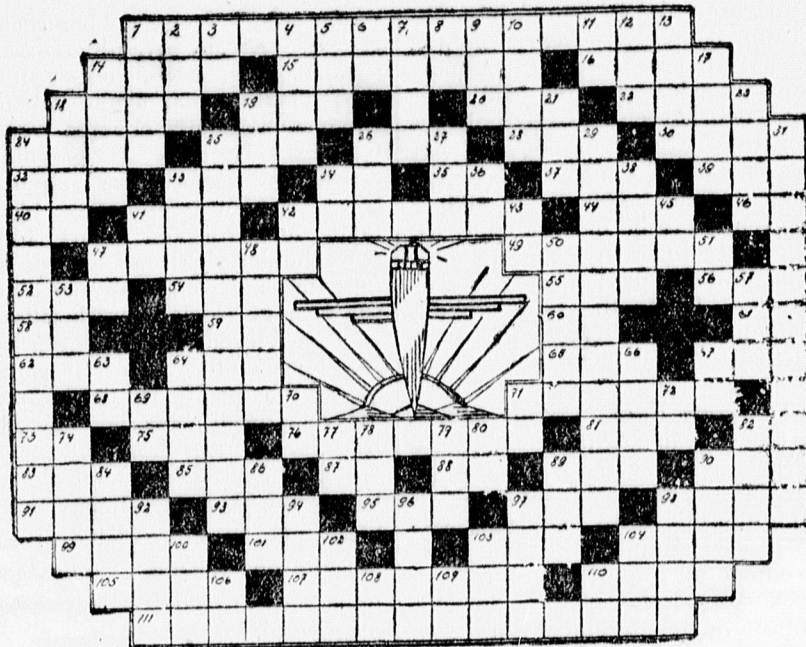
(A Debreceni újság tudósítójától)
Dr. Veress Géza gazdasági tanácsnak a szombati polgármesteri értekezleten ismertette a dr. Hegymegi Kiss Pál képviselő, törvényhatósági bizottsági tag által átadott levél tartalmát, amelyet a kereskedelmi miniszter írt és amelyben kijelenti, hogy a 30 éve huzódó mezőgazdasági szeszfőzde engedélyezésének ügye nem órára, hanem a földművelésügyi miniszterre tartozik. A levél közli, hogy az ügyet pártolólágg terjesztette a földművelésügyi miniszter elé.

Dr. Vásáry István polgármester a mezőgazdasági szeszfőzde engedélyének megadása céljából felír Kállay Miklós földművelésügyi miniszterhez és a Debrecen által oly réggóta kérvényezett szeszfőzdet annál is inkább kéri engedélyezni, mivel Debrecen határában nemrégiben egy olyan bírtokos kapott hasonló engedélyt, akinek Abauitornamegyében már hasonló fizeme van.

**FORGALMA
MEGNÖVEKSZIK,
ha áruit
lapunk hirdetései közt
ajánlja.**

A Debreceni Újság—Hajdúföld 91. számú keresztrejtvénye

Készítette: Cs. Bogáts József.

Meghatározások

Vízszintes sorok:

1. Mascagni operája. 14. Nem mai keletű. 15. Büntető intézet. 16. A korzón sokat látni. 18. Rettenetesen inog. 19. Igeszámnev. 20. Fogeslekedet. 22. Muzsa. 24. Adag. 25. Capek számúve. 26. Meghatározó. 28. Rag. 30. Mohamedán név. 32. Helyhatározó. 33. Laknak benne. 34. Mutató szó. 35. Négy-lábu. 37. Élet. 38. Számár — de nem magyarul. 40. Ford. Jam. 41. Zsidajáról híres község. 42. Kellmetlenül esőrög. 44. Szarvas. 46. Mull idő ragja. 47. Cséplésnél használták régen. 49. Kedves megszólítás. 52. Női név. 54. ...Szofia meset. 55. Adriai fürdőhely. 56. Helyhatározó. 57. Francia aprópénz. 59. OB. 60. Küzd. 61. Német névmás. 62. Építőmunkás mester. 64. Vissza: les. 65. A kis Adam. 67. Névtű. 68. Semmi baja. 71. Semmije sines (snassz). 73. Azonos betűk. 75. Párisi utca. 76. A 42. vízszintessel együtt járó alkalmatlanság. (Brr.) 81. Harap. 82. Névmás több nyelven. 83. 60 perc. 85. Betegség. 87. Ektejen 4 lábu. 88. Lajhár más nyelven. 89. Betegség és állat. 90. Csunya. 91. Vésé. 93. Afrikai folyó németül. 95. Rovar. 97. Lyukal esmál. 98. Lónak van, még pedig nagy. 99. Város. 101. Vág. 103. Farkas. 104. Főváros. 105. Két azonos névvel osztrák író. 107. Mezei munkát végez, de lehet a házasságnál is. 110. se...se hamva. 111. Petőfi énekelté meg.

Függőleges sorok:

1. Miért nincs belőle elég — s ha van, akkor miért nincsen. 2. Igen szép. 3. Sir. 4. SPAR. 5. Német Z. 6. Tízi mássallhangzói. 7. Sarkutató. 8. Fitymáló szó. 9. Urakodó. 10. Láb része. 11. Liget szélei. 12. Szem angolul. 13. Utazási kifejezés. 14. Henve. 17. Kérdés szemlélvonosság felvételénél. 18. Farkasféle. 19. Van. 21. Fotballöröm. 23. Szent — más nyelven rövid. 24. Harania. 25. Előbbinek elfogója. 26. Megszűnt bank betűi. 27. Névtű. 29. Jókai írt regényt a 35. függőről e címen. 31. A 24. függőlegesnek volt. 33. Fotballmagas (fővárosi). 34. Állati hang. 36. Fém. 38. Küzdelen. 41. Időhatározó. 42. Görög betű. 43. Magas hang. 45. Kötőszó. 47. Kötőszó. 48. Gazember. 50. Török miniszter. 51. Kínai tábornok. 53. Galambház. 57. Talál. 63. E-vel fájdalmas valami. 64. Korte — hibás írással. 66. Mohamedán állam. 67. Idegen névmás. 68. Franciaul arany. 70. OB. 71. U-val madár. 72. Betű kréjve. 73. Huzal. 77. Olasz név. 78. Orosz. 79. Tulajdonrag. 80. Francia mutató rag. 82. Kerti díszia. 84. Hulló falevél. 86. Verskelték. 89. Pózna. 90. Monda rokona. 92. Rossz kívánság. 94. Öreg hónap volt a legutolsó. 96. Eszes. 97. Hamis. 98. Akasztó... való volt a 24. függőleges. 100. Allami jövedelem. 102. Rend.

103. Város. 104. Történelmi színmű Herczegh Ferencről. 106. Német címzés ragja. 108. Görög betű. 109. Mutatószó. 110. IIR.

A nyertesek

A Keresztrejtvény-pontversenyünkön legutóbb a következők érték el a 200 pontot: Gelléri Emil, Illés Piroška, Papp Jenő és ifjú Nagy Sándor, akik a jutalomkönyvet hétfőtől átvehetik a Debreceni Újság—Hajdúföld kiadóhivatalában, Kossuth-utca 3. sz. alatt.

Debrecen sz. kir. város polgármesterétől
14785—1933. VI.

HIRDETMÉNY

A jörvény elrendeli, hogy mindenki köteles a saját, bérleti, vagy kezelése alatt álló területen a cserebogarakat irtani.

A cserebogár fajták, vejeményeink és virágaink egyik legveszedelmesebb kártevője. A tavasszal tömegesen megjelenő cserebogár a fák levelét és virágját rágja le, földben élő fehér lárvája a pajor (címaz vagy pata) a fák, vejemények és virágok gyökereit rágja és azok pusztulását okozza.

A cserebogártól és pajorjától egyaránt szenved a mezőgazdaság, konyhakertészet, a gyümölcsös, a szőlő és erdő.

A cserebogárveszedelem elleni védekezés elsősorban a bogarak irtásából áll.

A cserebogarat reggelenként, amíg a bogarak dermedjen a fákon pihennek, le kell a fákról rázni, össze kell gyűjteni és meg kell ölni. Legjobb a bogarat zsákba szedni és forró vízbe foltítani.

Az irtást azonnal meg kell kezdeni, mielőtt a cserebogár jelentkezik és folytatni kell mindaddig, amíg csak cserebogár a fákra található.

A megölt cserebogár szárítva és összezúzva jóli baromfi eleség. Égelett mésszel és földdel rétegezve pedig kertírágyát készíthetünk belőle.

Nemcsak a cserebogarat, hanem földben élő pajorját is irtani kell.

Szántás, ásás vagy bármely más földmunka során a felszínre került pajort mindig össze kell szedni és meg kell ölni. Oda terelhetjük a baromfit is, amely a felszínre került pajort szintén összeszedi.

Aki a cserebogarat nem pusztítja, védekezik önmaga ellen és kárt okoz szomszédjának is.

A mulasztók kihágást követnek el és a törvény rendelkezése szerint büntetve lesznek.

Debrecen, 1933. május 14.

Polgármester,

Egy vá'oper epilógusa

(A Debreceni Újság tudósítójától)

Különleges érdekességű bűnper folyt le a debreceni törvényszék leány-tanácsa előtt. A vádlott özv. Rácz Lajosné, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara tragikus halált halt igazgatójának második felesége, Fehér Mária és ennek első férje, Emmerich Tibor voltak. Fehér Mária 1929-ig élt együtt Emmerich Tibor banktisztviselővel, mint annak törvényes felesége, azután azonban elvált tőle és Rácz Lajos kamarai igazgató felesége lett. Rácz Lajos öngyilkossága után az a gyanu merült fel, hogy Fehér Mária és Emmerich Tibor válásuk után is közös háztartásban éltek és a válási okiratokat meg hamisították.

A vádlóttak elejétől fogva tagadták, hogy bűnselekményt követtek el. A szombati tárgyaláson több tanút hallgattak ki, akik túlnyomórésztben mentő vallomást tettek. Ezek után Mező Sándor királyi ügyészségi elnök miadtkét vádlott ellen elejtette a vádat, a törvényszék pedig megszüntette az eljárást.

A fancieskai aranyelet tényleg a Déri muzeumba kerül

mert a Debreceni Muzeumbárátok
Köre a becsérték egyharmadát kifizeti
a pénzügyminisztériumnak

(A Debreceni Újság tudósítójától)

A Debreceni Muzeumbárátok Köre tegnap délután 5 órakor tartotta igazgató választmányi ülését a Déri muzeumban Sesztina Jenő elnöklete alatt.

Sesztina Jenő elnök megnövöttségében mely részvétellel emlékezett meg egyik lelkes választmányi tagnak, Szántó Sámuelnek elhunytáról.

A tárgysorozat kapcsán az elnök beszámolt arról, hogy a debreceni fancieskai pusztarészen egy munkás aranyeletet talált mely a törvényes ut megartása mellett Budapestre került.

A Déri Múzeum igazgatóságának kérésére, de különösen a Muzeumbárátok Körének közbenjárására a pénzügyminisztérium a leletet a becsérték megfizetése ellenében a debreceni Déri muzeumnak engedte át. A múzeum felügyelő-bizottsága a múzeum nehéz anyagi helyzetében arra kéri a Muzeumbárátok Körét, hogy a becsérték egyharmad részét fizesse ki a pénzügyminisztériumnak. Sesztina elnök ramutatván arra, hogy a Muzeumbárátok Körének alapszabályában lefektetett főcélja az, hogy a Déri Múzeumot értékes tárgyak megszerzéséhez segítse s mivel itt a legszebb alkalom, hogy eme feladatát teljesítse, indítványozza, hogy a múzeum-bizottság kérését a választmány teljesítse.

Az igazgató-választmány egyhanguan elfogadta az elnök indítványát.

Most már semmi akadály nem lesz annak, hogy a fancieskai aranyrud mielőbb Debrecenbe kerüljön és a Déri muzeumban kiállítsák.

Foglalkozott a választmány a Déri múzeum parkjában elhelyezett erősen romladozó Diószegi Fazekas emlékmű megvédéséről. Ez a szép emlékmű a téli hónapokban a fagyás miatt az utóbbi években nagyon megrongálódott és pusztulása évről-évre nagyobb mérvű. Az igazgató-választmány úgy tudja, hogy a Csokonai-kör kifizeti a szobrot és ezért az elnök indítványára egyhanguan elhatározta, hogy a szobormű téli megvédésére egy stílusos díszka köpenyvet csináltat mellyel a szobrot késő ősszel befedi tavasszal pedig leszerelteti róla.

Végül az igazgató-választmány ki-mondotta, hogy a gazdasági viszonyok leromlására való tekintettel az évi tagsági díjat 5 pengőre szállítja le.

LAPUNKAT TÁMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNÉL VASAROL

Kérelem a világitási vállalat viz- gáz- és áram-fogyasztóihoz

A pusztító gazdasági válság minden a közönség széles rétegeinek szolgálatában álló intézmény és vállalat vezetőinek sűrű kötelességévé teszi azt, hogy minden eszközzel megragadjon, amellyel a maga részéről a válságnak legalább csekély enyhítését a saját hatáskörében és saját működési területén keresztül vigye.

Ennek megmondolása indította a világitási vállalat igazgatóságát, hogy — bár úgy a gáz, mint a villamosáram szolgáltatása Debrecenben lényegesen alacsonyabb az országos átlagnál — mégis számításokat végezzen arra nézve, nem lehetne-e módot találni akár a fogyasztó eszközök, gazdaságosabb kihasználása révén, akár a különböző egységek helyesebb csoportosításával, sőt esetleg az árak további mérséklése útján a fogyasztók helyzetének könnyítésére.

A vállalat igazgatósága komolyan kíván foglalkozni ezzel a kérdéssel, de ezt csak úgy teheti, ha a fogyasztó közönség segítségére lesz a számításokhoz szükséges statisztikai adatok összegyűjtésénél.

A közeli napokban ugyanis elindítja alkalmazottait a fogyasztókhoz, amelyek a gazdaságosabb áram és gázszolgáltatás biztosításához az előzetes számításokat lehetővé teszik, a helyszínen összegyűjtésük.

A fogyasztó közönségtől semmiféle áldozatot nem kívánunk, csak annyit kérünk, hogy arcképes igazolvánnyal ellátott kéregeinket ne akadályozza munkájukban és a lehetőség szerint — felvilágosítások formájában — tegye lehetővé, hogy az adatgyűjtés a fogyasztók érdekében minél pontosabb lehessen.

A leghatározottabban és kötelezőleg kijelentjük, hogy az adatok semminéven nevezendő olyan vonatkozásban, mely bárkinek a legcsekélyebb megterhelésével vagy többlet kiadásával járna, nem fogjuk felhasználni.

Ismételten kérjük a fogyasztó közönséget, legyen segítségünkre a köz érdekében megindított eme nagy munkánkban olyan megértéssel, amilyen szerzetettel és felelősségérzettel igyekszünk mi a gazdasági nyomorúság e nehéz napjaiban tőlünk lehetőleg segítő kezet nyújtani. Debrecen sz. kir. város világitási vállalatának igazgatósága.

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETMÉNY

Értésítjük a t. Utazóközönséget, hogy a folyó évi nyári idény tartama alatt éspedig június hó 1-étől szeptember hó 15-éig bezárólag minden nap este 7 órától kezdve kálauzaink oly kedvezményes áru menettéti jegyeket fognak kiadni, amelyek a menetrend szerint közlekedő villamosvonatokon bármelyik városi megállóhelytől az Egyetem központi épületéig vagy a Városi fürdőig és a megállóhelyektől vissza bármely városi megállóhelyig érvényesek. A menettéti jegyek ára 20 fillér és azok csak a megváltás napján érvényesek.

Debrecen, 1933 május 27.

Az üzemigazgatóság.

1897—1933. fj.

HIRDETMÉNY

Az 1929:XXX. t.c. 23. § 4 pontja alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi május 31-én — szombán — délután 4 órakor a városháza közgyűlési termében rendes közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a városháza hirdető tábláján ki van függesztve.

Debrecen, 1933 május hó 27.

Dr. Vásáry István polgármester.

Iparügyek

ÚJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK DEBRECENBEN

A múlt héten az elsőfoku iparhatóság a következőket vette fel lajstromába:

Hajdu Istvánné kifőzés, Sári Lajos koresma, Nagy Sándor asztalos, Kapási Mihály cipész, Nagy Gábor szappan-kiskereskedés, Grósz Armin fűszer, gyarmatáru biz. eladás, Rosenzweig Herman fogadó, Járasi Irén paprika, bors kiskereskedő, Debrecen sz. kir. város világitási vállalata kocsz, szén és tűzifa kereskedés, Szitási Géza István vendéglő, Vigh Gergely lakatos, Sebián Ferenc szijgyártó, Molnár György hentes és mészáros, Varga Sándor hentes, Halász Albert szatós, Schulltész István péksütemény kiskereskedő, Kovács Lajos tímár, Szentesi Pálné kézimunka készítés, Gerőc Imre mészáros, Dina István kisebb kőműves Orosz Gergely gyümölcs kiskereskedő, Ehrenreich Ignác szatós, Bódi Sándor péksütemény kereskedés, Herskovics Abrahamné gyümölcs kiskereskedés, Balogh Imre baromfi kereskedés, Nyerkes István szatós, özv. Tarsoly Jánosné szatós, Péntek Ferenc fuvaros, Gazdag Irén nő fodrász, Löbl Vera látszerészeti cikkekkkel való kereskedés, dr. Bertók Lajos könyv, zenemű, papírkereskedés, Nagy Károly paprika, bors kiskereskedés, Mauer Józsefné szatós, Novák Jolán női szabó, Monoki Mihály szobafestő és mázó, Lukács Zsolt tetőfedő, ifj. Fábri Antal kovács, Szabó József mezőgazdasági termény kereskedés, Kupferstein József hornagykereskedő, Czitrom József rövid és bazaráru kereskedő, Szakál Gyula fényképészeti cikk kereskedés, London József harisnya, kötött áru kereskedő.

MEGSZÜNT IPAROK

A múlt héten az elsőfoku iparhatóság a következőket törölte lajstromából:

Török István koresma, Csiba Lászlóné cukorka árusítás, Biró Ferencné szatós, Geng Györgyné kávémérés és kifőzés, özv. Pillár Józsefné eszma-kiskereskedés, Kukucs Istvánné egy loval fuvaros, Kovári Miklósné előnyomda, kézimunka és rövidáru kiskereskedés, Marx János műkereskedés Herskovics Hermann gyümölcskereskedő, Tóth Lajos burgonyakereskedő, Szemesák István sütő, Ungár Gyula ipari és kereskedelmi cikkek közvetítése, Svetits Alapítvány szatós, Bagosi Sándor fuvaros, Spitz Mórné tűzifa és szénkereskedő, Trocsányi Endréné tűzifa és szénkiskereskedő, Horváth Sándor lakatos, Nagy Béla hentes és mészáros, Csépai Jenő villanyzerelő, Rosner Zoltán rádió készülékek és ezek alkatrészei kereskedése, Herskovics Jenő zöldség, főzelék kereskedő, Labér Etelka szatós, Szilágyi Bálint koresma Bihari Sámuel 2 loval fuvaros, Zajtí Gyuláné nőiszabó, Kollár Zoltán arany-műves, Simon Ferenc tej, tejtermék kereskedő Albert Béla hentes, Bakó Sándor élő állat adás-vételének közvetítése, Stugel Mihály műszerész, özv. Dénes Jakabné szörmeáru kereskedő kézimunka és előnyomda, Sütő Amália, Pazonvi István baromfi, tojás kiskereskedő, Figula Jánosné baromfi, tojás kiskereskedő, Kovács Gábor cipész, Pető Ferenc tímár, Nagy Károly asztalos, Venhardt Béla nőifodrász, Doma Béla kőművesmester, Róth Mór posztó kiskereskedő, Keiner Armanné művirág készítő, Keckés Ferenc hentes és mészáros, Szakál Gyula és Blum Jenő fényképészeti cikk kereskedő, özv. Erdő Andrásné tojás, gyümölcskereskedő, özv. Réc Jánosné sütő, Weisz Henrik zsák kiskereskedő, Berger Ede fűszer és vegyeskereskedő.

LAPUNKAT TÁMOGATJA. HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL

A színházi iroda jelentése

Halló! Halló!

Csak 10 év múlva nevethet újra egy olyan jubiláris műsoron, mint ma este a

SALAMON BÉLA és művész együttese BUCSU

előadásán a színházban.

Ha az uccán nevető embert lát s megkérdezi miért nevet:

„Salamont láttam, még most is nevetnem kell!”

ez rá a válasz.

Helyárak: 150--250 fillér. Hogy mindenki olcsón megnézhesse.

Dr. ULAIN ANTAL MAGANTANÁRI PRÓBAELŐADASA

Dr. Ullain Antal m. kir. konzul, május 30-án, kedden déli 12 órakor tartja magántanári próbaelőadását az Egyetem 10. sz. jogi tantermében — (Központi épület II. e. jobbra) „A nemzetközi jog eredete és vezérelve” címen.

HIRDETMÉNY

Értesítem az érdeklő gazdaközönséget, hogy a Hortobágyon a részes kasszáló kiosztása folyó hó 29-én, hétfőn kezdődik. Kiosztás hétfőn csak debreceni gazdák részére, kedden pedig csak vidékieknek.

Gyülekezés a disznóföldön a közönség-kunyhán hétfőn reggel.

Debrecen, 1933 május 26.

Gazdasági tanácsnok

Dacára a faárak emelkedésének, ismét módunkban van a már jól ismert elsőrendű hasábfából ártott, teljesen száraz

TÖLGYFÁT 3.20
AKÁCFÁT 2.90
árban házhoz szállítani legalább 500 kg vételnél készpénzfizetés ellenében.

PROHÁSZKA ÉS TSA
Bethlen-u. 44.
Telefon 11—61.

ÜZLETI

FORGALMA
MEGNÖVEKSHIK,
ha áruít

lapunk hirdetései közt ajánlja.

3 DEBRECENI NAPILAPBAN

a Debreceni Ujságban
a Debreceni Polgárban
és a Debreceni Független Ujságban
jelenik meg apróhirdetése.

Az árakat nem emeltük

Ez a legeredményesebb módja apróhirdetésének

Tiszszavas apróhirdetés ára csak

50 fillér marad!

Kiadóhivatal: József kir. herceg ucca 2. szám, Kovács-ház.

A budapesti rádió vasárnapi műsora

9.15: Hírek. 10.00: Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi templomból. 11.15: Evangélikus istentisztelet a Belsőkaputéri templomból. Utána, kb. 12.15: A miskolci rádióközvetítőállomás ünnepélyes megnyitása. 1. Himnusz. Előadja a Királydíjas Miskolci Dalár Egyesület dalkara. 2. Ünnepi beszédek. Báro Szalay Gábor dr., m. kir. posta vezérigazgatója. Hóman Bálint dr., m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter. Wüschner Frigyes dr., m. kir. kormányfőtanácsos, a Magyar Távirati Iroda ügyvezető igazgatója. Hodobay Sándor dr., Miskolc t. város polgármestere. 3. A Királydíjas Miskolci Dalár Egyesület énekszámai. Vezényel Várady Aladár. 4. Köller Ferenc zeneiskolai igazgató előadása: Miskolc zenei élete. 5. Miskolci „Lévy” hangversenyzenekar és a m. kir. 13. honvédszalogezred zenekarának együttes filharmoniai hangversenye. Vezényel Pongrácz Géza. Kb. 1.30: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. Közben 1.45: Megemlékezés hősi halottainkról. Elmondja Gyula diák. 2.00 A földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata. 3.45: Az 1. honvédszalogezred zenekara. Vezényel Frisay Richárd. Utána: Időjelzés, időjárásjelentés. 5.00: „Magellánal a föld körül” Lovik Károly ifjúsági előadása. 5.30: Bura Károly és cigányzenekara. 6.45: „Az uszás”. Bárány István dr. előadása. 7.15: Relle Gabriella énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 7.45: Sport- és löversenyeredmények. 8.00: Színműelőadás a Studióból. „A fehér féhé”. Mirakulum egy felvonásban öt változással. Irta Molnár Ferenc. Rendező Odry Árpád. Utána, kb. 9.15: —

Időjelzés, hírek, sporteredmények. — 9.30: Liszt: Rekviem (a Terézvárosi Plébánia-templomból). Előadja a Budai Dalárda. Vezényel Adám Jenő. — Utána, kb. 10.30: Aradi Farkas Sándor és cigányzenekara a Bodó-kávéházból.

Hétfőn, május 29-én:

6.45: Torna. Utána: Gramofon. 9.45 Hírek. 10.00: Nápoly száz év előtt. (Báro Lakos utilevele.) 2. Tíz perc fogápolás. (Felolvasás.) Közben: Gramofonlemez. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12.05: Szalai Pepita Gyula és cigányzenekara. 1.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 1.30: Tanfolyam a Testnevelési főiskoláról. Reichl Sándor: Bemutató tanítás. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 3.39: A rádió diáktőlőrája. „Magyar uttörők Ázsiában”. 4.00: Asszonyok tanácsadója. (Arányi Mária előadása.) 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.00: Gramofonlemez. — 6.30: Német nyelvoktatás. (Szentgyörgyi Ede dr.) 7.00: Végli Sándor bezedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. 7.10 Terménytözsdei árak. 7.50: „A magyar népdal”. (II. rész.) Bartók Béla előadása eredeti fonográf-felvétel beemutatásával. 8.30: A Budavári Koronázó Főtemplom Ének és Zenekara a Zene-művészeti Főiskola nagyszertőből. Vezényel Sugár Viktor. Utána kb. 10.40: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Kóczé Antal és cigányzenekara az Ostende-kávéházból Kalmár Pál énekszámaival. Közben 11.00: Beszélgetés Lady Snow-lennel, volt angol pénzügyminiszter feleségével.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában. Felelős kiadó: Dr. PAJÓR GYÖZŐ igazgató. FRISS SÁNDOR művezető.

KÖZGAZDASÁG

Terménytözsde

Emelkedett a buza ára a készáruvasáron 20-30 fillérrel és negyven filleres árfolyás volt a butaridopiacion a júniusi buzána is. A 16. idő az októberi buza 12 fillérrel olcsóbbodott. A júniusi rozs viszont emelkedett nyolc fillérrel, míg a májusi tengeri ára változatlan volt.

Hafáridőzlet: Buza: június 64. — Rozs: június 6,21—23. Tengeri: július 7,33—35.

Készáruüzlet: tislaj 77 kg 12,65—12,90, 78 kg 12,90—13,10, 79 kg 13,15—13,35, 80 kg 13,25—13,45.

Rozs: pestv. 6,20—6,30, egyéb rozs 6,20—6,30, tak. árpa 8,60—8,80, fev. sorárpa 11,00—13,00, zab 7,90—8,15, tiszai tengeri 6,90—6,95, egyéb tengeri 6,90—6,95, korpa 5,00—5,10.

A készáruvasáron buza 20—30 és rozs 10 fillérrel drágább, zab és tengeri nem változott.

Debreceni terményárak

Buza 12—14 és a boletta, rozs 8—8,50 és a boletta, árpa 7,50—8,20, zab 6—6,50, tengeri 5,80—6 pengő. Lucerna 0,280—3,60, lucerna új 1,80—2, 2,50, szóna 0,250 új 2 pengő búkköny 2,50, alomszalma 1,60—1,80, ágyszalma 2,20.

Allást keres ?

tegye közé hirdetését 2 napilapban, 10 szót 50 fillérért. Hirdetését feladhatja Kossuth-utca 3. szám.

Debrecen sz. kir. város Polgármesterétől 12121—1933. VI.

HIRDETMEY

A m. kir. Földművelésügyi Miniszter Ur a (8000—1932. F. M. számú és az azt követő rendelkezéssel a kalforniai pajzstetű elleni védekezést kötelezővé tette és ugyanakkor az össze az összes faiskolákat, gyümölcsfa lerakatokat, kertészei telepeket, gyümölcsösöket növényegészségügyi szempontból felügyelet alá állandó ellenőrzés alá helyezte.

A nyugati államokból behurcolt kalforniai pajzstetű a hazai gyümölcstermesztésünket megsemmisítéssel fenyegeti és ezért a legteljesebb védekezéssel kell törekedni minden faiskola tulajdonosának, gyümölcstermesztőnek arra, hogy ennek a minden gyümölcsfa kártevővel veszedelmesebb rovar behurcolását a tiszta faiskolába, vagy gyümölcsösökbe megakadályozza, illetve onnan minden eszöz felhasználásával kiirtsa.

A kártevő leírását, életmódját, kártételét és a védekezés teendőit magában foglaló Utmutató a városi elsőfoku közigazgatási hatóság, rendőrségi épület, földszint 46. sz. szobájában megtekinthető.

A hatóság a védekezés keresztülvétel ellenőri és ott, ahol a felülvizsgálat során megállapítja, hogy a védekezést elmulasztották, a védekezést mulasztó fél költségére elvégzett, súlyosabb esetekben pedig az összes faiskolai és más e kártevő gazdanövényként szereplő természetvényt minden kártérítés nélkül megsemmisíteti és a mulasztó fél ellen a kihágási eljárást megindítja.

Debrecen, 1933. évi május hó 13-án. Polgármester.

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Házasság

39 éves nyugdíjas keres özvegy megértőt, kinek némi megtakarított pénze van, üzlethez, mint kaučíóképen. Később, megértés esetén, mint házastársammal működöm, „Megértés” jellegre levelet kiadóba kérek. 10002

Levelzés

ANNY
árai beszélnék: A kirakatban legdrágább kalap 6 pengő. Alakítás 2 pengő. (Csapó u. 1.) 3965k

Fiatal
kimondott szep nu keresi elvált vagy özvegy asszony ismeretséget. „Szeretem a szép asszonyt” jellegre a kiadóba kérek. 123

Propaganda árak!
Ezer boríték, bármely alak, 5.—. Ezer fehér irópapír 11,50. Ezer togalmi papír 8,20 Springer papirtüzetben. 1356k

„Békesség”.
A Déri-muzeumnál rám váró urat értesitem, hogy levelét elkéve kaptam. Kérem a kiadóban „Békesség” címen nagyotti levelet átvenni sziveskedjék. 1489

Horváth Ferenc
villany-, rádió-, műszerész-, Iszkatos üzemet Csapó uccáról Dégenfeld-tér 2. alá helyezte át. Fiók: Csapó ucca 86. Telefoni: 16—51. 4179k

Erzsók fehér árai

„ piké kalap 5.—
„ tagál „ 4.—
„ radja „ 4.—
Különböző fehér szalma kalap 3 pengő. Alakítás 2 pengő. Szent Anna 5. 4255k

Szorgalmas
jellegre level van a kiadóhivatalban. 4429

Levélpapírok,
papírszalvéták, töltőtollak, mindentéle papíráruk, írőszerek olcsón beszerezhetők VAMOSI papírkereskedésében, Színház átjáró. 4440

Betöltendő állás

S. gedleányokat
felvesz Dávid Erzsébet női-szabó, Szent Anna u. 36. sz. 1417

Kézileány
férfiszabószághoz felvétetik. — Ugyanott férfikabátot veszek. Piac 60.

Elsőjére
lehetőleg közeiben lakó megbízható bejárót keresek. Lehel ucca 40. 1457

Szobafestő
tanulót felveszek. Szirák festő, Klapka ucca 40. sz. 4461

Elődshon
járta jó megjelenésű fiatal hölgyeket felveszek. Cim a kiadóban. 4462

Intelligentes
deutsches Fräulein sucht Nachmittags stelle. Cim a kiadóhivatalban. 4448

Abszolút
megbízható, jobb családból való intelligens leányt keresek, aki főzéshez ért, kis családnhoz június elséjére. Déliután 3—4-ig jelentkezhet. Kossuth u. 39. udvari lépcső, I. emelet. 1454

Igazolványos
tikancsokat fizetéssel felvesszünk Független Ujság kiadóhivatala, Piac 49. 10089

Szép
kereseti lehetőséget talál gyári lerakatnál gyakorlati bíró ugyanők. „Szorgalmas” jellegre a kiadóba. 4439

Ügynök
csiszolt és fényezett „Eternit” pala eladására felvétetik Glanz, Vár ucca 7. 4424

Mindenes
főzőnő jó bizonyítvánnyal június elséjére felvétetik Homigé Vá rucca 7. 4425

Bejáró
kislányt elsőjére felveszek. — Pappné, Kinizsi u. 10. sz. 10000

Kenyérügynök,
ki már a szakmába dolgozott, felvétetik Dénes sütőde, Árpádtér. 4436

Ügyes
szőnyegjavító és csomagoló lányt felvesszünk Kézimunkauzle, Piac 18. 4438

Mindenes
főzőnőt hosszú bizonyítvánnyal kéttagu családnhoz keresek. Déliután 3—8-ig. Király u. 9. 1501

Németül
perfekt urinót köztért gyermekekhez felveszek. Csonka 14. — Csak hétfőn. 1491

Jó munkás
csizmadia és cipész segédek felvételnek Csapó u. 17. Jelentkezni 29-én. 1468

Mindenes
szobaleányt, ki tozni tud felveszek jó bizonyítvánnyal. Piac u. 16. III. em. 1. sz. 10003

Mindenesnek
ügyes leány hosszú bizonyítvánnyal június 1-re felvétetik. Komlóssy ut 15. 1470

Fűszerszakmában
járta kiszolgálóleány felvétetik. István u. 15. 4446

Egy
szerényigényű mairos azonnal felvétetik. Szakács I., Petőfi-tér 12. 4444

Állást keresők

Német
házvezetőnő állást keres akár helyben vagy vidéken. A házvezetés minden ágában járta-sággal bír. Durva munkát nem vállal. Ajtó u. 10. harmadik ajtó. 4376

20 ezer
pengő ingatlanbiztosítékkal, — egyetemi oklevéllel tart. tiszt megfelelő állást, foglalkozást, társulást keres. Cim a kiadóban. 1389

Megbízható
idősebb nő emenne magános idősebb nőhöz vagy férfihez gondozónak vidékre is. Eötvös ucca 17., ajtó 3. PP

Ingatlan

Kisebb
ingatlanok olcsó áron, kevés pengővel átvehető. Kölcsonos Segélyző. 1311

A város
legszebb helyen, a központi egyetem előtti téren villatelek eladó. Értekezni: dr. Szabo, Elso Takaréka. 1340

Az Ebesen
57 hold föld bérbeadó. Értekezni: Magoss György tér 29. 1416

Eladó
2 hold szőlő és gyümölcsös a Kossuth-kertben. — Értekezni: Fehértóinál, Széchenyi ut 6. 1503

Eladó
sarok telek részletre és egy ház joggal, részletre. Kuruc u. 110. 4451

Birtokbérletet
októberre keresek 60—100 holdig homokon, városhoz közel, 8 km-ig. Guha, Piac ucca 59. 1507

2 nyilas
szőlő gyümölcsös a Bocskay kertben olcsón eladó. Értekezni Rákóczi 67. 1511

Ebesen
8 hold szántóföld eladó. Értekezni: Miklós u. 40. alatt. 1493

Adómentes
új ház kétrészből lakással eladó. Ára 8000 pengő. Felét, mint saját penzem rajta hagyom egyezség szerint. Értekezni a helyszínen: Kingsyeshgy u. 18. vagy Piac u. 49. sz. a nyomdában Lelchotaival.

SAMU JANOS

Ofb. engedélyes hirdetései:
Eladó földbirtokok: Ondódon 20, 12, 10, Látóképnél 11, 9, Vágóhidhoz közel 16, 6, 5, tanyás, Cserén 12, 19, Szepesen 10, Nádudvaron 125 és 80 tanyás terméssel, holdankint 400 P. Szoboszló alatt 20 hold prima buzatermő, holdankint 550 P. Eladó 250 hold igen jó homokbirtok kastélyal 60.000 P. Házak: Teleki 47, Szegfű ucca 19, Varga ucca 10, Sebes ucca 31, Acél 9, Apafi ucca 69, Kut ucca 136, Eötvös ucca 88, Gyepusor 43, Acél ucca 35. Telkek: Domokos Lajos uccán, Dózsa uccán, Zrínyi ucca 47. Iatt 800 öl szép telek oicsón, Kondor ucca 3. alatt több házhely. Értekezni Samu Jánosnál, Hunyadi ucca 24. 1448

Kondor

ucca 3. alatt építkezési házhelyek négyszögletként 3 pengőért részletfizetésre eladók. — Szent Anna 4. 1482

Üzletek

Uzlethelyiség
(volt feriruhaüzlet) azonnal kiadó. Csapó ucca 10. sz. a. Értekezni az udvari lakásban. 3820

Uzlethelyiség
kiadó. Batthyány u. 2. szám. Könyvkötészet. 1452

Jóforgalmu
vendéglő jogfolytonossággal és berendezéssel azonnal átadó. — Cim a kiadóban. 4416

Hatvan u. 1-3. sz.
bérházban üzlethelyiségek azonnaira vagy aug. 1-re kiadók. — Értekezni g. gondnoknál, Kálvin tér 17. 4433

Átvénnék
fűszer és vegyszerüzlet áruval, berendezéssel forgalmos helyen. Cimeket „Átvétel” jellegűre a kiadóba kérek. 10004

Eladó
autó gépjárműműhely, több éve bevezetett modern felszereléssel helyiséggel együtt. Értekezni: Hatvan u. 71. 10102

Fűtővonalon
30 éve fennálló fűszerüzletemet házzal eladnám, esetleg bérbe adnám. Cim a kiadóban. 4467

Korcsma
Rákóczi piacnál jogfolytonossággal kiadó. Értekezni: Maróthy 3., udvarban. 1510

Uzlethelyiségek
2-3, 4 szobás lakások azonnaira kiadók. Deák Ferenc u. 3. 4469

Bökönyben
egy jó forgalmu borbélyüzlet haláleset miatt azonnal átadó lakással. Értekezni Kisk Jánosné, Bököny. 1495

Azonnalra
kiadó kettő üzlethelyiség, egyik mérszorosnak kiválóan alkalmas. Goldmann, Külsővártér 13. 4464

Jogfolytonossággal
kiadó forgalmos kocsmahelyiség 1-re. Létai ucca 1. szám. Tegláskert. P125

Uzlethelyiség,
mindenre alkalmas, azonnal kiadó. Árpádtér 24. P126

Kiadó lakás

Egy
szoba, konyha, speiz, fűskamata piachoz közel kiadó. Kazinczy 8. 1503

Olesó
butorozott szoba kiadó Kigyó ucca 45. szám., 3-ik ajtó. 1460

Uccai
egyszobás, előszobás modern urilakás kiadó. Kandia u. 5. 1435

2-3 szobás
lakás igen oicsón kiadó. Virágos park. Sokgyermekesnek is. Tisztviselőtelep, Bornemissza u. 12. 122

Háromszobás
lakás központi fűtéssel a Bikabérbházban kiadó. 1403

Száz,
tisztá pince azonnaira kiadó. — Széchenyi u. 12. uccai lakás. 4204

Különbejáratu
kétágyas tiszta butorozott szoba kiadó József kir. herceg u. 58. 4421

Uccai
két szoba, előszoba, konyha speiz kiadó Rákóczi u. 66. 4428

Augusztusra
avagy későbbre földszinti négyszobás modern uccai urilakás kiadó. Arany János 20. 4430

Egy szoba,
konyhás lakás sertéstartással, vízvezetékekkel azonnal kiadó. Lónyai u. 31. alatt. Értekezni Hid u. 4. 10008

2-2 szobás
üvegezett verandás lakás 1-re kiadó. Teleki u. 94. 4435

Kiadó
szoba, konyha, speiz mellékkel helyiséggel villanyal június elsejére vagy tizenötödikére. Bőszorményi ut 10. 4437

Szép
butorozott szoba kiadó konyha használattal is. Varga ucca 23. 1500

2-3
szobás lakás igen oicsón kiadó, sokgyermekesnek is. virágos parkban. Bornemissza u. 12. 1486

Kiadó
szép uccai szoba irodának, rendelőnek vagy lakásnak. — Batthyány 7. 1488

Négyszobás
komfortos, parkettes földszinti uccai lakás azonnal kiadó. Széchenyi ucca 40. 1506

Egy
uccai különbejáratu szoba, előszobával, továbbá egy udvari szoba konyhával 1-re kiadó. Zöldfa u. 9. 1498

Különbejáratu
erkélyes elegáns butorozott szoba kiadó. Hatvan ucca 61. I. 3. 1480

Kiadó
két szoba, konyha, mellékkel helyiségekkel július 1-re. Wesselőnyi ucca 119. 1492

Kőház
ucca 7. sz. alatt pincelakás, szoba, konyha, kamara, világos, száraz, kiadó azonnal. 1479

Kisebb
butorozott szoba kiadó Miklós ucca 21. 1479

Egy
uccai butorozott szoba kiadó. Szent Anna u. 11. sz. 4456

Háromszobás
lakás mellékkel helyiségekkel, külön udvarral augusztusra. József kir. herceg 25. 1467

Kiadó
két szoba, konyha villanyvilágítással, egy szoba, konyha, egy szoba. Késes 86. 1505

Butorozott
szoba uccai különbejáratu fűdőszobával azonnal kiadó pavilon lakatya közelében, esetleg tiszt uraknak alkalmas. Vigkedvő Mihály u. 10. 1481

Azonnal kiadó

a Ferenc József ut 32. sz. házban lévő, irodának, kiubhelyiségnek stb. kiválóan alkalmas I. emeleti uccai helyiség. 4373

3-4 szobás
parkettes komfortos lakás augusztus, novemberre kiadó. Érdeklődni Szent Anna u. 22., I. em. 1329

Lakás,
komfortos, 4, esetleg 6 szobás augusztus vagy november elsejére kiadó. Komlóssy ut 28. 1305

Butorozott
szoba kiadó. Széchenyi u. 12. sz. Az uccai lakásban. 4203

Butorozott
tisztá, kényelmes szoba különbejárattal, ellátással is kiadó. — Csapó ucca 19., udvarban, jobbra. 1209

II. emeleti
5 szobás, komfortos lakás kiadó Értekezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Háromszobás,
fürdőszobás urilakás augusztus 1-re kiadó. Értekezni lehet a lakónál. Barna ucca 10. sz. 1410

Honti
ucca 32. számú haz kiadó olyan kis családnak, ki fizetés helyett egy leány ellátását vállalja. 1306

Hatvan u. 1-3. sz.
bérházban 3 és 4 szobás lakások azonnaira vagy aug. 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin tér 17. 4432

Kiadó
szoba, konyha, fűskamarából álló lakás. Garai u. 26. 10007

Kiadó
lakás szoba, konyha, előszoba, üveges verandás, június elsőre Jánosi ucca 14. 10103

Kiadó
augusztus 1-re négyszobás uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. sz. Alföldi palota. 1478

Kétszobás
modern lakás mellékkel helyiségekkel azonnal kiadó. Domokos Lajos ucca 26. 1490

Uccai
kétszobás lakás azonnal kiadó. Mester ucca 42. 1487

Egy szoba,
konyha június 1-re kiadó Sámsoni ut 1. Értekezni Kut u. 120. sz. 1474

Másfélévig
adok 2 szoba, konyhás lakást 300 pengőért előre fizetve. Cim a kiadóban. 1497

Parkirozott
udvarban uccai kettőszobás lakás július vagy augusztusra kiadó. Teleki 18. 1485

Kettő szobás
lakás szép udvarban kiadó Károly Ferenc József ut 52. 1473

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba június egyre kiadó. Deák Ferenc ucca 22. 4457

Butorozott
villa nyári hónapokra árnyas kertben teljes felszereléssel kiadó. Fürdőszoba, gáz, villany. Cim a kiadóban. 1467

Józsa
köves ut közelében két szoba, konyha kerttel kiadó. Értekezni főjegyzőnél. 1466

Teljesen
különbejáratu szoba parkirozott udvarban, nyaralóknak kitűnő üdülőhely, kiadó. Cim a kiadóban. 3887

Két

szoba, előszoba, fürdőszobás lakás azonnaira, vagy későbbi időtől is kiadó. Teleki u. 9. 1418

Uccai

háromszobás, fürdőszobás modern uri lakás központban kiadó. Fűvészkert ucca 14. 4169

Háromszobás
udvari emeleti szép lakás azonnaira kiadó. Szent Anna 29. 1293

Kiadó
azonnal két szoba, előszoba Csillag u. 70. Értekezni: Nagy Kata hölgyfodrásznál, Kossuth u. 11. 1441

Modern
két szoba (fürdőszoba) mellékkel helyiségekkel azonnaira kiadó. Domokos ucca 16. Vénkert. 1445

Teljesen
modern 2 szoba, 1 alkov szoba, udvari emeleti új lakás augusztus egyre kiadó. Arany János 19. 4414

Központban
csinosan butorozott szoba kiadó, esetleg ellátással. Cim a kiadóban. 4418

Két
szoba, hallos lakás teljes komforttal kiadó. Király u. 7. Értekezni Wesselőnyi u. 121. Telefon 27-90. 4420

Kétszobás,
konyhás lakás esetleg istállóval kiadó Bőszorményi ut 5/B, volt kefégyár telepén, Zelingernél. 4398

Kiadó
uccai magas, világos, száraz, padló pincés szoba konyhával. — Borz u. 9. 4445

Kétszobás
összkomfortos lakás bérházban azonnaira kiadó. Érdeklődés telefon 27-90. alatt. 4415

Uccai
elsőemelti 4 szobás komfortos lakás kerthelyiséggel Botthyány ucca 10. sz. alatt augusztus elsejére kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1067

2 szobás
fürdőszobás lakás I. emeleten azonnaira kiadó. Hid u. 4. sz. 4427

Uccai
szoba butorral vagy anélkül ellátással is kiadó. Püspöki palota, I. em. 38. 1499

Ispotály
7. alatt három szoba, előszoba, konyha kiadó. Szent Anna 4. 1483

Kiadó
augusztus 1-re Komlóssy ut 14. szám alatt 3 szobás lakás kerttel. Bővebb felvilágosítás nyerhető délelőtt a Berettyó társulatnál, Szentanna u. 25. vagy délután Viola ucca 4. alatt. 1463

Butorozott
szoba kiadó. Vilmos császár körútról benyíló Bessenyei u. 10. 1484

Négyszobás
alkóvos és ötszobás első emeleti modern uccai uri lakás teljes komforttal kiadó Ferenc József ut 16. Alföldi-palota. 1306

Parkirozott udvarban
egy 3 szoba, fürdőszobás komfortos, valamint egy 2 szobás lakás augusztusra kiadó. Rákóczi 35. 4453

Négyszobás
modern lakás augusztusra kiadó. Nemzetőr ucca 4. 4447

4 szobás
modern lakás, 2 előszobával aug. hóra kiadó. Csapó ucca 22. 1459

Egy szoba,
konyha mellékkel helyiségekkel kiadó Külsővártér 9. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József ut 16. 1289

Kiadó
július 1-re Eprekert ucca 5. két uccai szoba mellékkel helyiségekkel. Furott kut. Küllör udvar. 1458

4 szobás
uccai lakás augusztus hó 1-re kiadó Péterfia u. 17. 1477

Kiadó
háromszobás uccai, kétszobás udvari komfortos lakások. Tímár u. 52. 4463

Kiadó
egy uccai szép lakás hozzá való július 1-re. Perces u. 2A. sz. PP

Különbejáratu
butorozott szoba, esetleg kettő egymásba nyíló, hőforrást használóknak esetleg ellátással kiadó. Rákóczi 35. 4454

Két
szép uccai szoba, előszoba mellékkel helyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Mester ucca 36. 1503

Különbejáratu
butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Széchenyi ucca 29. 1477

Kiadó
4 szobás modern, ujonnan festett szép lakás Csapó 59. szám. 1465

Butorozott
uccai földszintes különbejáratu szoba azonnal kiadó. Werbőczy ucca 6. 4442

Lakást keresők

Nyralásra
keresek egy-két szoba, konyhás lakást Nagyerdő közeliében. — Mester u. 9. Klein. 4470

Különbejárattal
egy üres szobát keresünk. — „Utazó” jellegűre a kiadóba. 1447

Eladás

Jégszekerény
hentes, mérszorosnak való, kifogástalan állapotban eladó Piac u. 65. 1476

Fenyőfaozlopok,
3x5, 10x10. Kiszegyesi ut 12. PP

Erillians
férfi gyűrű eladó. Burgundia 15. 4459

Kétszárnyu
ajtó, kerti nyugszék, hálószoba-butor eladó. Burgundia 15. 4450

1 pengőért
kapható kotetenként remek díszkötésben Balzac, Dickens, Hugó Viktor, Tolstoj és Zola munkái Acél Antiquáriumban. Széchenyi ucca 2. 4450

Gyalupad,
hegedű van eladó. Csap ucca 66. 4449

Pulikutyakölykök
törzskönyvezett, díjnyertes fekete szülőktől eladók. Bihari u. 4. Telefon 10-72. 4452

Olesón
eladó perzsanihi bunda. Király u. 7. f. 2., délután 4-ig. 4441

Tajtékpiipa
ébenfa szárral, elefántcsont és borostyán szopókával, történelmi becsű, oicsón eladó. Cim a kiadóban. S

Ebedő,
uriszoba, szalon eladó. Piac 44., III. ajtó.

TISZTELETTEL
ertesitem az igen tisztelt vevőimmet és ismerőseimet, hogy az addig „Alföldi Faértékesítő Vállalat” tűzifaosztálya, cégtulajdonos Ihász Henrik név alatt Pesti uca 2. szám alatt folytatott tűzifatelepet Bözörmei ut 3. szám alá, közvetlen a „Hortobágy”-malom mellé helyeztem át. Villamos megálló. Tőzre alkalmas tűzifa, míg a készlet tart. 2 P 80 fillért kapható. „Erdélyi Tűzifa” és Szenkereskedés, cégtulajdonos: Ihász Henrik. Telefon 32-31. 1081

Indián motorkerékpár oldalakcsival és Ford-autó kiegészítőkkel állapotban eladó. — Cim a kiadóhivatalban. 1204

Jégszekrények
kaphatók Auspitzné, Rákóczi u. 1. Lusztignál, Eötvös u. 87. sz. Telefon 17-97. 4216k
cs, szo, v, k

Eladók:
garantált tiszta fehér sodronyos vaság, sezlon, egyszerűbb csillárok, virágtartók. Cim a kiadóban. 3736

Fehér cipők
sandalettek nagy választékban, olcsó árban. Bellánál, Városházával szemben. 4035k

Szikkvizgép
gáztöltéssel, üvegekkel 1000-ért eladó. Steinberger, Szerp. 4422

Eladó
patkányfogó toxi him 8 hónapos. Teghlaskert, Szepesi 51. 10005

Két
éjjeliszekrény es csiszolt tükör nagy rézágy, sodronnyal két eladó. Cim a kiadóban. 10104

20 hl. bor
25 literenként is eladó, literenként 40 fillért. Barna uca 3. sz. 1494

Üzletkirakat
tükörűvel, vasredőnyös, eladó Batthyány 10., emelet, 1469

Gyermekkosci,
mely, angol, prima állapotban eladó. Széchenyi uca 24. 4465

Eladó
nordók, használt konyhabutor, álló íróasztal. Nyomtató 9. 1504

Antik
komót, ruhaszekrény, vitrin, szekrater, hosszú asztal, gyulapadok eladók. Maróthy 3. 1509

Eladó
villámhárító, deszkák, gerendák, 600. cséplőszekrény. Erzsébet ut 33. 4471

Csemege
üzletberendezés prima jégszekrényrel azonnal eladó. Megtekinthető Püspöki palota 11. udvar. Házfelügyelőnél. 4407

Gázcsillárhoz
váló üvegalatrészek eladók Kossuth u. 40. sz. alatt. 1376

Teljesen
jó állapotban lévő angol női tavaszi kabát és egy pár női fehér cipő olcsón eladó. Cim a kiadóban. 10098

Egy
jokarban lévő erős hentes stráfkecsi olcsón eladó. Megtekinthető 7-9 óra között Nyomtató 14. 4394

MAKULATURA
kisebb-nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Nyomda, Piac u. 49. S

Keleti
perza ebédőszőnyeg eladó. — Megtekinthető 3-5-ig Arany János uca 46., emeleten. 4455

Eladó
egy jó női varrógép olcsó árért. Dózsegi uca 8. sz. 10105

Virágok,
cserepesen és levágva, csokrok, koszorúk, virágkosarak izléses kivitelben legolcsóbban Farkas Margit virágüzletében, Bikával szemben 1093k

Tenyészkoca,
yorkshir, eladó vagy elcsérelhető mangalicáért, Ispotály u. 13. sz. 1286

Kutszivattyu,
komplett 50 P, szivonyomó, két karos 65 P. Fischer, Csapó 89. vaskereskedő. 3752

30 hektó
ó- és ujbór eladó. Kassai ut 16. 1440

Eladó
20 darab szimultanozott 10 hónapos südő. Eötvös 53. 1451

Bérmálásra
ékszert, órát olcsón Pintér Gusztávnál vásároljon. Piac uca 18. 1437

Eladó
dézsa, faragott teknő, virágállványok, és használt ruhák. Telegi u. 94. 84

Redőnyös
ikerablakok, ajtók, íróasztal, székek, konyhabutorok eladó. Péczeli u. 4. 1436

Naponta
35-40 liter tisztán kezelt teljes tej, ár 8 fill., átvehető. Piac 59., tejeskocsinál. 4399

Turisták,
kiránduók, stranduók eidorádója az Esterhazy huslerakat Piac 30. Szenzációs nagyvalasztek huskonzervekben, szalámitélekekben, pastétomokban, sajtokban. Turisták csoportos vásárlásnál 5 százalék engedményt élveznek. 4036k

ALKALMI ÁRAKON VÁSÁROLHAT!
használtat és újat: Simonffy uca 57. szám. Epitkezéshez sínvasgerendát, betonvasat, falikötő vasat, vaskapcsokat, keményajtókat, épületvasalást, vasredőnyöket, fűrdőberendezést, kutszivattyukat, csöveket, mérleget, cégtáblákat, penzszekrényt, hisztésadákat, mindenféle szerzőmokat, esztergapadokat, vashordókat, vasvályukat, hármas kazánt, konkolyozókat, sztorosztat, 1500x3000x4 milliméteres vaslemezeket, csapagytimket, valamint mindenféle vas, rez és műszaki cikkeket. Ocskavasat, fémet legmagasabb áron veszek. 4333k

Jégszekrények
kisebb-nagyobb méretben olcsón kaphatók. Piac uca 60. 4426

Fűrdőkádak,
kerti lóca, locsalak, nyugyag, tűzhelyek, mezbödonok, műlepek Nagy vasüzletében Csapó kanyarodó. 1428

Jóhangu
zongora, hintaszék, egylovas parasztszekér eladó Lukácsnál, Salférom u. 8. 4468

Hálószobabutor
olcsón eladó. Arany János u. 2., földszint 3. Hungaria-épület. 4464

Tengerimorzsolást
vállalok. 4-es benzomotor eladó. Magyar u. 24. Páfi. 1456

Szólókaró
és mindenféle épületfa, asztalosárak a legolcsóbban beszerezhetők Mező Armin fetelepén. 4456

Pianino,
legmodernebb, új. Hoffmann, jutányosan eladó. Vár u. 1., hangszerezlet. PP

10 lóerős
villanymotor, ugyanolyan dinamó. Hatvan u. 71., vendéglő. P124

Vétel

Zalogcédulát
használt férfiruhákat, használt butorokat veszek; levelezőlaphívásra házhöz megyek. Aruközvetítő, Csapó 14. 3772

Buzaaljat,
repcealjat és kolos keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaty uca 20. 656

Egy
palissander színű könyvszekrényt keresek. Piac 28. A. III. 18. 4396

Használt
tankönyveket (egyetemiéket is) legmagasabb áron vásárol Grünmann Sándor antikvárus, Piac 69. (Megyeházával szemben.) 4405k

Óriási árat
fizetek aranyért, zalogcéduláért. Ékszerkészítés, javítása legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnőknél Piac 75. 4412k

Schöberli
széket jókarban levőt megvételre keresek. Cimét a Polgár kiadójába kérek. PP

Aranyat
legmagasabb napi áron veszek. Ékszerkészítés, javítása, művészi kivitelben. Frisch, Szent Anna 5. 4423

Porszívót
kisméretűt veszek köszörü géphez. Suhajdi, Dévai u. 47. 10001

Megvételre
keresek használt vízmentes villany viharlámpát, egy üzemi pépes szivattyút nyitott kúthoz, 1 vas kerti padlábát, 100 t. méter lyuku gázresőt, két pár öntött külső vörösréz szigetelt villanyvezeték és jó állapotban lévő használt cserépkályhákat keresek megvételre. Ajánlatok Kossuth uca 26., házmesterhez adandók. 1502

Motoros
garnitúrát keresek ezer ötszáz mázsa buza s pár von tavaszi bércsépüléshez július tízre. — Varga uca 17. 1461

Női kerékpár
kerestetik megvételre. Cim a kiadóban. 1462

Keresek
kisebb keményfa tengeri görét megvételre. Városháza kapuórszem. 1471

Kényszerkötveint
legmagasabb árban veszek. — Miklós u. 13. 10006

Kerékpárt,
jokarban levőt megvételre keresek. Kovács Sándor, Vámospercsi ut 13. 1512

Penz

Biztos
befektetésű, négy hét alatt lebonyolítható üzlethez 3-4000 pengőt keresek, jó haszonra. — Cim a kiadóban. 86

Oktatás

Neményi
gyorsító- és gépriskolábat szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Alkalmérvényes bizonyítvány. — Batthyány u. 9. 1475

Francia
nyelvoctatást ad kezdők és haladók részére francia kiejtéssel bírő ur. Cim: Nagy Béla, Máv. Kolónia, V. 3. PP

Ellátás

Izletes
házikos? bentékezésre és kinnordásra kapható, kívánatra házhöz szállítva. Fauchly Béláné, Batthyány u. 9. 1387

Gyomorbeteg!
Diétás konyha. Baromfi, legfinomabb borjúhús, halfélék, vadak, krémek, felfújtak, torták, attört főzelékek, a legkényesebb izlésnek és leggyengébb gyomornak megfelel. Próbálja meg, meggyőül. Olcsó és előrsanu. Batthyány uca 18., keresztéplület. 1422

Főzőtanfolyam Debrecenben.
Megtanulhatja a finom, vitamindús, olcsó főzést, megfőzheti a saját ebédjét, diétásnak is. — Batthyány u. 18. 1513

Figyelem!
Megnyit az olcsó étkezde: Vár u. 2. szám. PP

Rádió

Rádiót,
csillárt, kerékpárt, gumit, alkatrészeket legolcsóbban vásárol: Katznál, Piac 60. 3753k

Rádiók,
villanyeckek, csillárok legolcsóbban Bányánál Szent Anna 1. Villanygók cserélése. 3857k

Bisambergi
óriásadó megindult. forduljon panaszaival Borka. Biróhoz. Kossuth uca 8. szám.

Különféle

Dijitalan
televíziosítás, rádiókészülék javítás, kipróbálás Borka, Biró, Kossuth uca 8. 3856k

Husfűstölés
olcsón, kitogastalanul Zoldi uca 3. szám alatt.

Poloskairtást,
cyángázzal és lakások vizsgálását teljességgel vállalom. Poloskák-és patkányölő kapható. Kossuth uca 47. Nanássy 4282

Vasbeton
vagy téglalibrólt építést, emeletes házak tatarozását jutányos áron vállalja Kallai Mihály építésmester. K. Tóth u. 5. Vargakert. Költségvetés díjtalan. 10006

Értesítés!
Épületvezetés, gittelést, képkeretézést, régi keretek javítását és festését, szakszerűen es olcsón készíti, új építkezések előnyös fizetés mellett dolgozik. Tanulót felvesz. Tóth Gyula építésvéves és képkeretező. — Nepház mellett Bocskay-tér 2. Telefonhívó 32-87. 10009

Unnepre
né felejtse el bortárgyait, cipőt, ridikült átfejtetni csak Kovácsnál. Batthyány 10. 4434

O-H. V. 500-as
oldalokcsis gépem elcsérelném 350-es hasonló jó markájú gépre. Cim a kiadóban. 1475

Kertek
rendezését, sírok beültetését jutányosan vállalom. Cim a kiadóban. 1512

Teljesen új
varrógépemet berbe adom. Cim a kiadóban. 1446

Grünwald
cipője olcsó, mert elsőrendű minőségű. Csapó u. 4. 4143

KEGYES FERENC
sirkőraktár, Burgundia u. 21. P95k

Társat
keres jölméno iparvállalat 5-10.000 pengővel. Cim a kiadóban. 10099

Alakítás
1 P, 2 P-ri új kalapot vehet Aranyánál, Sas uca 4. 4391

Autó,
motorkerékpargumik új futó felületézése, javítások garanciával. 48 óra alatt. Tóth gumüzem. Rakosi Jenő uca 5. Telefon: 17-05 3862k

Eltörött
disztárgyak, nippel porcellánok ragasztását olcsón vállalja Bányánál Szent Anna 1. 3948k

Kieserélem
viselt kopott terti- es tiuruhatat legprimabb minőségű gyapju szövetekre, vagy elsőrendű szabóságomban saját szöveteimből kétszer próbával elegans ruhákat készíték érte. Veg uniszabó, Burgundia 2. szám. Ipariskolával szemben. P48

Tavaszi
fotóújdonságok, amatőr felvetelek kidolgozása, nagyítása megolcsó áron Berzekekinél, Piac u. 38., udvarban. 3924k

Műbutorokat
jótállással készit es raktáron tart Csapó u. 67., Balint József. 3926k

Kerékpár,
varrógép, rugó, gramofon, radio szakszerű javítása Monnai László műszerésznel, Csapó u. 30. 3440

Pauló
vésnők és bejégzőkésztő üzlete Szent Anna uca 10. alatt. 3855k

Gyermeksportkosci
teheret, eicserekek naromkerék, gyermekkerékpárral, vagy hajlannyal. Cim a kiadóban. 1396

Autotechnikai szaküzletemet
Piac uca 60. szám alatt, a közponu garage területen lévő udvari helyiségben megnyitottam Nemeth Daniel. 3925k

Ha kerékpárján
szakszerű munkát onajt, — bágnyal eszközök, Hatvan uca 18. 3947k

Vendéglómet
megnyitottam Csapó uca 10. zona egész nap, olcsó étkezés. Kituno itatok, szives partitogast ker: Géder Andras. 1094k

Kertberendezéseket,
sírok beültetését, szobanövények átültetését jutányosan vállalom. Farkas József műkertész Piac u. 14. virágüzlet. 3631

Kuhasszekrényemet,
udóla, turneros, jokarban, szép kivitelben elcsereinem kisebbajta üveges könyvszekrényvel. Cimem a kiadóban. 1399

Ótezer
pengővel társat keresek biztos üzlethez. A szakudás es az ismeretkör megvan. Ajánlatokat „Megélhetés” jellegre a Debreceni Ujság kiadója kérek. 1464

Szirák Lászlóné
kalapszalonyját megnyitotta. — Alakítás model után. 4460

50 FILLERERT HAROM NAPILAPBAN
közöljük 10 szavas apróhirdetését hétköznap, vasarnap 70 fillért. Harom napilap sok ezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését naponta, emellegva a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz. Debreceni Független Ujság. Debreceni Ujság. Debreceni Polgár.